PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 70 lir

Leto XXVI. Št. 79 (7573)

TRST, petek, 3. aprila 1970

ENAKO ŠTEVILO KOT V PREJŠNJI VLADI

Na prvi seji nove Rumorjeve vlade so včeraj imenovali 56 podtajnikov

Prvič imenovan za podtajnika tržaški demokristjan Belci - Vlada se ponovno sestane v ponedeljek

RIM, 2. — Danes ob 19.15 se je sestala nova štiristranka Rumorjeva vlada, ki je imenovala 56 podtajnikov in razdelila funkcije med ministri brez listnice. Vlada je na predlog predsednika Rumorja imenovala poslanca dr. Antonia Bisaglio za podtajnika predsedstva vlade in za tajnika ministrskega sveta.

Nato pa so razdelili naslednje funkcije ministrom brez listnice: poslanec Paolo Emilio Taviani se bo ukvarjal z zadevami Juga; senator Giacinto Bosco je prevzel posebne politične naloge zlasti v zvezi z italijansko delegacijo pri OZN; poslanec Mario Ferrari Aggradi je pooblaščen za odnose s parlamentom; senator Eugenio Gatto je zadolžen za vprašanja, ki bodo nastala v zvezi z uveljavljanjem dežel; Senator Camillo Ripamonti se bo ukvarjal s koordinacijo znanstvenih ter tehnoloških raziskav in končno poslanec Remo Gaspari z reformo javne uprave.

Novi podtajniki so naslednji:

Predsedstvo vlade: poslanec Antonio Bisaglia,
Reforma javne uprave: poslanec Aurelio Curti,
Dežele: senator Fossa Francesco,
Znanstvene raziskave: senator Giovanni Zonca,
Blagajna za Jug: poslanec Giuseppe Di Vagno,
Zunanje zadeve: poslanec Mario Pedini, poslanec Angelo Salizzoni in poslanec Alberto Bemporad,
Notranje zadeve: poslanec Ernesto Pucci, poslanec Adolfo Sarti, poslanec Nello Mariani, senator Franco Tedeschi,
Sodstvo: poslanec Michele Pelicani in poslanec Erminio Pennachini,
Proračun in gospodarsko načrtovanje: senator Barbaro Lo Giudice,
Finance: poslanec Luigi Borghi, senator Gioacchino Attaguile, poslanec Giuseppe Macchiavelli,
Zaklad: poslanec Venerio Cattani, senator Dante Schietroma, poslanec Giuseppe Sinesio, senator Bonaventura Picardi,
Obramba: poslanec Attilio Iozzelli, poslanec Vito Lattanzio, poslanec Mario Buadalupi,
Šolstvo: poslanec Oddo Biasini, senator Elenca Caporaso, poslanec Pierluigi Romita, poslanec Elio Rosati,
Javna dela: poslanec Luigi Angrisani, poslanec Vincenzo Russo, poslanec Vincenzo Scarlato,
Kmetijstvo in gospodarstvo: senator Giovanni Venturi, poslanec Dario Antonioti, senator Giuseppe Tortora, poslanec Anselmo Martoni,
Promet in civilno letalstvo: poslanec Sebastiano Vincelli, senator Onorio Cengarle,
Pošte in telekomunikacije: poslanec Bernardo D'Arezzo, poslanec Aldo Venturini, poslanec Guido Ceccherini,
Industrija, trgovina in obrtništvo: senator Fernando De Marzi, poslanec Loris Biagioni, poslanec Oscar Mammì,
Delo in socialno skrbstvo: poslanec Leandro Rampa, poslanec Mario Toros, poslanec Lucio Brandi.
Zunanja trgovina: poslanec Corrado Belci, senator Renzo Forma,
Trgovinska mornarica: poslanec Vittorio Cervone, senator Paolo Cavezzali,
Javne udeležbe: poslanec Francesco Principe,
Zdravstvo: senatorka Maria Pia Dal Canton, senator Girolamo La Penna,
Turizem in predstave: poslanec Franco Evangelisti, poslanec Giovanni Usvardi.

Kot vidimo, so prvikrat imenovali podtajnika iz Trsta in to demokristjanskega poslanca Belcija.

Kot smo že dejali, je v tretji Rumorjevi vladi 56 podtajnikov in točno toliko, kolikor jih je bilo že v prejšnji vladi. Od tega sta dva republikanca Mammì in Biasini, 7 socialdemokratov: Bemporat, Tedeschi, Schietroma, Romita, Angrisani, Martoni in Ceccherini.

14 podtajnikov je iz vrst PSI, ki jih lahko tako razdelimo med struje:
«avtonomisti»: Catani, Cavezzali, Usvardi, Tortora in Pellicani:
«manciniani»: Brandi, Di Vagno, Mariani, Caporaso in Guadalupi;
«demartinovci»: Machiavelli, Principe, Venturini in Fossa.

33 podtajnikov KD pa lahko razdelimo med njih struje:
«skupina Rumor-Piccoli: Bisaglia, Pucci, Pedini, Vincenzo Russo, Forma in Lo Giudice;
«skupina Colombo-Andreotti»: Antognozzi, Evangelisti, Lattanzio, Iizelli, Picardi in Attaguile;
«nove cronache»: D'Arezzo, Rampa, Vincelli, Biagioni, La Penna in Venturi;
«morotejci»: Salizzoni, Belci, Rosati, Cervone, De Marzi in Zonca;
«base»: Scarlato in Borghi;
«forze nuove»: Toros, Sinesio in Cengarle;
«nuova sinistra»: Aurelio Curti;
«prijatelji poslanca Tavianija»: Sarti, Pennacchini;
«forze libere»: Dal Canton.

Sedem podtajnikov je prvikrat imenovanih in med njimi demokristjani Curti, Venturi, La Penna, Attaguille, Belci in De Marzi, socialisti Cavezzali, Elena Caporasso, Tortora in Fossa, socialdemokrat Bemporat in republikanec Mammì.

Iz navedenih podatkov izhaja, da je prišlo do precejšnjih sprememb med podtajniki in da je najbrž moral Rumor opraviti dokaj trdo zakulisno delo, da je rešil zapleteno aritmetično enačbo pri dodeljevanju podtajnikov med kar devet demokristjanskih struj.

Vlada se bo ponovno sestala v ponedeljek verjetno ob 17. uri, ko bo proučila in odobrila programski govor, ki ga bo prebral predsednik vlade in ki ga bo naslednjega dne prečital najprej v senatu, nato pa v poslanski zbornici.

Danes je bila skupščina deželnih in pokrajinskih tajnikov federacij KPI, na kateri je Natta govoril o deželnih volitvah, namestnik tajnika Berlinguer pa je ugotovil, da komunisti zahtevajo, da vlada čimprej določi dokončni datum deželnih in upravnih volitev. Dejal je tudi, da bodo komunisti vodili odločno opozicijo v parlamentu in državi proti Rumorjevi vladi. Oba govornika sta ugotovila, da lahko upravne volitve odpro nove demokratične in levičarske možnosti za rešitev sedanje politične krize.

Danes se je sestal centralni komite PSIUP, na katerem je tajnik stranke Vecchietti dejal, da je Rumorjeva vlada dokaj drugačna kot ona, ki bi morala iziti iz krize «skoka v neznano» in pod vplivom milanskih bomb. Predvsem gre za vlado reda, ki daje dovolj jamstev silam, ki so se mobilizirale, da bi ukinile rezultate jesenskih bojev. Vlada je v svoji notranjosti ločena in brez prestiža. Vecchietti je podčrtal pomembnost enotnosti levice ter nato govoril o pripravah za volitve.

Deficit plačilne bilance

RIM, 2. — Saldo italijanske plačilne bilance je bil januarja negativen za 424,4 milijonov dolarjev ali 265,3 milijarde lir. Podatke o plačilni bilanci je danes objavila v svojem biltenu Banca d'Italia.

Delovna pogodba za zdravnike bolnišnic

RIM, 2. — Danes so podpisali na sedežu FIARO (združenje italijanskih bolnišnic) sporazum o delovni pogodbi glede zdravnikov bolnišnic. Sporazum se nanaša na 1100 bolnišnic in 24.000 zdravnikov. Sporazum predvideva, da bo v prihodnjih dveh letih bilo polovico zdravnikov polno zaposlenih v bolnišnicah (po 40 tedenskih ur). Ukinejo se stalni prispevki, ki so predstavljali neke vrste akordnega dela ter se v bistvu pričenja s prvim korakom v perspektivi sistema socialnega skrbstva.

Sovjetske ladje v Sredozemlju

NEAPELJ, 2. — Danes so na poveljstvu NATO na tiskovni konferenci poročali o nadzorstvu nad Sredozemljem in o sovjetskem radjevju v Sredozemskem morju. Tiskovno konferenco je imel Howard junior Boydstun kot predstavnik poveljujočega admirala Alana F. Fleminga, ki je zadržan v Bruslju. Boydsun je povedal, da so prve sovjetske ladje priplule v Sredozemlje junija 1964, njih število se je povečalo 1966. leta in 1968. leta je prvič priplula ladja, ki nosi helikopterje «Moskva». Od 1967. do junija 1969. leta je bilo stalno prisotnih po 33 pomorskih enot in med njimi kakšna desetina podmornic. Rekord pa je bil dosežen 1969. leta s 75 ladjami. Sovjetske ladje se izmenjujejo vsake tri mesece in je sovjetsko ladjevje sestavljeno iz križark, oceanografskih ladij, podmornic, pomožnih ladij in dveh nosilcev helikopterjev «Moskva» in «Leningrad».

Danes pogreb Timošenka

MOSKVA, 2. — Najvišji sovjetski voditelji so se danes poklonili pred posmrtnimi ostanki maršala Semjona Timošenka, ki je umrl v torek v starosti 76 let. Truplo je na parah v osrednji zgradbi Sovjetske armade v Moskvi ter so prvo častno stražo držali predsednik vrhovnega sovjeta Podgorni ter drugi člani politbiroja. Nista bila prisotna Kosigin, ki je bolan in Brežnjev, ki je na uradnem obisku v Budimpešti. Pogreb bo jutri popoldne.

Titovo sožalje ob smrti Timošenka

BEOGRAD, 2. Predsednik republike maršal Tito je ob smrti maršala Timošenka poslal brzojavko generalnemu tajniku CK KP SZ Leonidu Brežnjevu in predsedniku prezidija vrhovnega sovjeta SSSR Nikolaju Podgornemu.

DAMASK, 2. — Danes je odpotovala v Moskvo sirska gospodarska delegacija, ki jo vodi minister za gospodarstvo in zunanjo trgovino. V Moskvi bo minister Khaddam podpisal s sovjetsko vlado nov petletni trgovinski sporazum ter preučil s sovjetskimi predstavniki možnost večjega gospodarskega in trgovinskega sodelovanja med obema državama.

OB POPOLNEM ZASTOJU PARIŠKIH MIROVNIH RAZGOVOROV

Tudi včeraj hudi boji v vsem Južnem Vietnamu

Sile FNO napadle več kot sto ameriških in sajgonskih postojank Položaj v Kambodži - Senator Fulbright obsoja Nixonovo politiko v Indokini - Izjava francoskega zunanjega ministra Schumanna

SAJGON, 2. — Medtem ko je bila v Parizu enainšestdeseta seja mirovnih razgovorov, ki prav tako kot prejšnje ni prinesla nobenih pozitivnih elementov, so se tudi danes po vsem Južnem Vietnamu vrstili siloviti spopadi med oddelki osvobodilne vojske in ameriško - sajgonskimi vojaškimi enotami.

Po še nepopolnih podatkih so sile FNO napadle najmanj sto sovražnih postojank ter se v prvih jutranjih urah polastile taborišča sedme južnovietnamske divizije na področju delte Mekonga, kakih štirideset kilometrov zahodno od My Thoja. Taborišče je bilo popolnoma uničeno, dvajset sajgonskih vojakov je bilo ubitih, šestdeset pa ranjenih. Sile FNO so v zadnjih 12 urah sestrelile tri ameriške helikopterje. Strateški bombniki «B-52» so osredotočili svoje delovanje okrog vojaške šole v Chi Langu v pokrajini Chau Doc, ki jo osvobodilne sile že pet dni bombardirajo.

Danes se je zvedelo nekaj podrobnosti o včerajšnjih bojih, ko so sile FNO napadle kar 242 ameriških in sajgonskih postojank. Obračun žrtev ni bil še dokončno izdelan. Za sedaj beležijo 57 mrtvih in najmanj 250 ranjenih med ameriškimi vojaki, 115 mrtvih in več kot 500 ranjenih med sajgonskimi. Eden izmed najhujših spopadov je bil včeraj kakih 40 kilometrov zahodno od mesta Hue, kjer so partizanski oddelki napadli skupino ameriških padalcev, ki so se ravnokar izkrcavali iz helikopterjev. V tej akciji je sedem Američanov umrlo, 21 pa je bilo ranjenih.

Hudi boji so bili tudi kakih 120 kilometrov vzhodno od Sajgona med ameriško oklopniško enoto in elementi FNO. V spopad, ki je trajal pet ur, so posegli tudi oboroženi helikopterji in taktično letalstvo. Američani so imeli tu štiri mrtve in 18 ranjenih. Med žrtvami je bil tudi general William Bond.

Preiskovalna komisija o ameriških vojnih zločinih v Vietnamu je sporočila, da je trideset civilistov umrlo med 27. in 28. marcem, ko so ameriška letala bombardirala obljudena naselja v severnovietnamski pokrajini Nghean v bližini meje z Laosom.

V vsej Kambodži je danes položaj — vsaj tako trdijo vladna poročila — miren. Tudi v vzhodnih obmejnih pokrajinah, kjer je prišlo v preteklih dneh do krvavih spopadov med vojsko in pristaši odstavljenega Sihanuka, ni bilo danes nobenih incidentov. Sodeč po vladnih poročilih ima kamboška vojska spet nadzorstvo nad položajem, oblasti pa so pozvale delavce, naj se vrnejo na delo.

Pač pa se je danes zvedelo za hude spopade, do katerih je prišlo včeraj v Snuolu, 200 km severovzhodno od Pnom Penha. Kamboški list «Le Courier» piše, da so imele kamboške vladne sile v spopadih z oddelki Severnega Vietnama in FNO 22 mrtvih. Tudi vlada je poročala danes o bojih, do katerih je prišlo še v torek v bližini meje z Južnim Vietnamom. Vladno poročilo trdi, da so enote FNO napadle obmejno vladno postojanko v pokrajini Svai Riong, 129 km južno od prestolnice. Kamboški vojaki naj bi tu ubili 40 Vietnamcev.

Nova kamboška vlada je danes osvobodila 486 političnih jetnikov, ki jih je vlada odstavljenega Sihanuka obsodila na zaporne kazni od enega do deset let. Med osvobojenimi jetniki so tudi voditelj kamboške komunistične partije Hon Suonh in člani «rdečih kmerov» in «kmerov serei». Jetnike so osvobodili pred sedežem narodne skupščine ob prisotnosti kakih dva tisoč oseb. Poslanec Trinh Hoanh je imel ob tej priliki propagandni govor, med katerim je trdil, da hoče nova kamboška vlada spet izpostaviti elementarne pravice, ki jih je Sihanuk odpravil. Poslanec je pozval bivše jetnike, naj sodelujejo pri graditvi zares demokratične Kambodže ter obtožil Sihanuka, da se hoče spet povzpeti na oblast s pomočjo tujega orožja.

Glasnik princa Sihanuka pa je iz Pekinga sporočil, da bo nova vlada v izgnanstvu, ki jo je odstavljeni princ napovedal, sestavljena šele potem, ko bodo dospeli v Peking predstavniki tistih, ki se v notranjosti Kambodže sedaj borijo «proti fašistični kliki generala Lon Nola in proti njenemu gospodarju, ameriškemu imperializmu».

V Washingtonu je ameriški državni sekretar William Rogers pred senatno komisijo za zunanje zadeve izjavil, da hoče Nixonova vlada ohraniti nevtralnost Kambodže in preprečiti, da bi bile ZDA vpletene v novo vojno v Indokini. Rogers je tudi zanikal, da bi bili Američani kakorkoli vpleteni v zadnje dogodke v Kambodži. Predsednik komisije, senator William Fulbright, pa je odločno obsodil Nixonovo politiko «vietnamizacije» vojne. Senator je dejal, da je ameriški poseg v Indokini «ogromna norost», ter da je edini izhod politični sporazum, ki bi veljal za vse države Indokine. Fulbright je ugotovil, da bodisi komunisti kot tudi Američani želijo, da bi se ameriški vojaki lahko vrnili domov, to pa bi lahko bila po njegovem že dobra podlaga za sporazum. Dodal je, da bi se vietnamizacija lahko končala za ZDA s hudim vojaškim porazom, kar bi lahko imelo resne posledice tudi za notranji ameriški položaj in za demokracijo.

V Parizu je francoski zunanji minister Maurice Schumann pojasnil časnikarjem zveze tujega tiska, da ni njegova vlada uradno predlagala odprtja konference, na kateri naj bi preučili položaj v Kambodži, da bi pa to utegnila storiti, ko bi vse zainteresirane strani pojasnile svoja stališča. Vsekakor pa ni važna oblika, je dejal Schumann, pač pa namen, ki je ustvariti v Indokini področje nevtralnosti in miru. Minister se je skliceval na poročilo, ki so ga objavili po včerajšnji seji pariške vlade in v katerem je bilo rečeno, da bi razširitev vojne v Indokini lahko preprečili samo s pogajanjem med vsemi zainteresiranimi stranmi. Schumann je poudaril, da si je ta pogajanja nemogoče zamisliti brez sodelovanja Severnega in Južnega Vietnama, brez južnovietnamske začasne revolucionarne vlade ali brez Patet Laa.

Iz Vientiana poročajo, da so štirje časnikarji in tehniki belgijske televizije zgubili življenje v Laosu na področju, ki je pod nadzorstvom sil Patet Laa. O četverici ni bilo vesti od 25. marca, ko se je s čolnom odpravila po reki Mekong proti severu države. V skupini so bili trije Belgijci, Raul Gualard, Robert Jacob in R. Beeckraans ter Malajzijec Abbas Aidara. Vsi štirje so prišli v Laos 17. marca, da bi pripravili oddajo o dejavnosti Patet Laa. Njihova trupla so našli danes laoški vladni oddelki blizu Petheunga, 35 km severovzhodno od Luang Prapanga. Okoliščine njihove smrti niso še bile pojasnjene.

NAJVEČJI SPOPAD PO ŠESTDNEVNI VOJNI

Sedem ur ostrih bojev na sirsko-izraelski meji

V Damasku pravijo, da so sestrelili sedem izraelskih letal, med katerimi tri «phantome» in izgubili dve letali - Izraelci pa trdijo, da so izgubili eno letalo in sestrelili tri «Mig 21»

DAMASK, 2. — Glasnik vojske je danes sporočil ,da sta danes zjutraj izraelsko topništvo in letalstvo začeli napadati sirske položaje na srednjem in južnem delu črte o prekinitvi ognja med obema državama. Zvečer je sirsko vojaško poveljstvo objavilo poročilo, v katerem pravi, da se je bitka med Sirci in Izraelci začela ob 9. uri zjutraj in zaključila ob 16.35.

Politični opazovalci na Bližnjem vzhodu ugotavljajo, da je bila današnja bitka največji spopad med Sirci in Izraelci po znameniti šestdnevni vojni leta 1967. V bitko so posegle oklepne edinice z obeh strani in veliko število letal.

V Damasku so po končani bitki sporočili, da so sirske čete prizadele Izraelcem velike izgube. Uničile so eno izraelsko opazovalnico, eno oporno bazo, imobilizirali dva izraelska tankovska polka, uničile šest topniških baterij, 25 tankov in oklepnih avtomobilov, dva letalska operativna centra, vključno z radarskimi in drugimi napravami, izraelsko kolonijo v Tel Alfaras, ubile ali ranile 120 izraelskih vojakov in sestrelile sedem letal, od katerih sta dve padli na sirsko ozemlje. Isto poročilo pravi, da so Sirci izgubili dve letali, dva tanka, pet topov raznega kalibra in tri vojaške tovornjake. Poleg tega je v bitki padlo 16 sirskih vojakov, med katerimi štirje častniki, 37 pa jih je bilo ranjenih.

V Damasku so poleg tega sporočili, da je skupina izraelskih letal med bitko bombardirala tri vasi v pokrajini Huran, 20 kilometrov v notranjosti sirskega ozemlja od črte prekinitve ognja. Po vesteh iz Bejruta, so oblasti v Damasku opozorile letališči v Kairu in Bejrutu, da je bilo civilno letališče v Damasku danes zjutraj začasno zaprto za promet.

V dopoldanskih urah so nad Damaskom leteli številni sirski lovci. Opazovalci v Damasku menijo, da je bil ta vojaški ukrep sprejet v pričakovanju morebitnega napada izraelskih letal na glavno sirsko mesto. Toda ves dan niso opazili nad Damaskom in njegovo okolico nobenega izraelskega letala. V sirski prestolnici pa je bilo dobro slišati eksplozije in topniško streljanje, ki je prihajalo s področja spopada.

V Tel Avivu pa je predstavnik izraelske vojske formalno zanikal vesti iz Damaska, da so v današnji bitki izgubili sedem letal. Predstavnik je poudaril, da je bilo sestreljeno samo eno njihovo letalo med spopadom s sirskimi letali. Hkrati pa je sporočil, da so izraelska letala sestrelila tri sovražna letala «Mig 21». Poleg tega je glasnik izraelske vojske izjavil, da je med današnjo bitko padel samo en izraelski častnik, ki ga je ubila topniška granata.

Že pred poldne so v Tel Avivu objavili sporočilo, v katerem pravijo, da je izraelsko letalstvo danes ob 9. uri začelo bombardirati sirske vojaške položaje na področju Rafid na gričevju Golan «zaradi neprestanih sirskih napadov na črti prekinitve ognja». Izraelski glasnik je izjavil, da je Izrael sprožil današnjo koordinirano letalsko in kopno akcijo proti Siriji zaradi naraščanja sirskih vojaških napadov na izraelske položaje. V zadnjih treh mesecih, je poudaril glasnik, so Sirci izvedli 185 napadov proti izraelskim položajem na gričevju Golan, medtem ko je znašalo prejšnje mesečno poprečje do 30 napadov.

Glede velike letalske bitke pa so v Tel Avivu sporočili, da je do nje prišlo, ko so sirski lovci skušali prestreči izraelska letala, ki so napadala sirske vojaške objekte na južnem sektorju gričevja Golan, za represalijo proti zadnjim sirskim napadom. Poleg tega je vojaški predstavnik sporočil, da so bila v letalski bitki, ki se je razvila okrog 10.30 tri sirska letala sestreljena. Od šestdnevne vojne leta 1967 do danes, pravijo v Tel Avivu, so Sirci izgubili 20 letal. Med bitko, je bilo po izjavi izraelskega predstavnika sestreljeno eno izraelsko letalo, katerega moštvo se je rešilo s padalom na sirsko ozemlje. Politični opazovalci v Tel Avivu ugotavljajo, da so Izraelci danes v bitki s sirskimi letali gotovo izgubili prvega «phantoma», ker uradno govorijo, da se je «moštvo rešilo s padalom». Običajno Izraelci govorijo o pilotu in ne o posadki, ker je znano, da samo «phantomi» in francoski lahki bombniki «Beautour» imajo posadko z dvema možema. Po drugi strani pa so v Damasku izjavili, da so bili med sestreljenimi izraelskimi letali tudi trije lovski bombniki «phantom».

Čeprav so vesti iz Damaska in Tel Aviva o današnjem spopadu in izgubah na obeh straneh precej različne, ostaja vendar dejstvo, da se je na izraelsko-sirski meji položaj izredno zaostril. Opazovalci v Tel Avivu ugotavljajo, da izraelske oblasti domnevajo, da nameravajo Arabci odpreti novo «aktivno» fronto proti Izraelcem na sirski strani. Poleg tega pa skrbijo Izrael tudi vesti, da bo Irak okrepil svoje čete v Jordaniji. V izraelskih političnih krogih pravijo, da če bo prišlo do tega, se bo položaj tudi na jordanski strani ponovno zaostril. Hkrati pa ugotavljajo, da sporazum med bagdadsko vlado in Kurdi omogoča Iraku, da lahko pošlje na izraelsko mejo vse tiste sile, ki jih je do sedaj potreboval v boju proti kurdskim upornikom.

PALERMO, 2. — Kriza deželne uprave se je ponovno zaostrila, saj je na prejšnji seji izvoljen predsednik demokristjan Fasino danes bil prisiljen dati ostavko. Pri glasovanju o imenivanju odbornikov so se namreč pojavili prosti strelci iz vrste večine levega centra, tako da ni bilo mogoče izvoliti deželnega odbora. Kriza deželne uprave traja že od 20. januarja, ko je Fasino dal ostavko, skupaj s svojim odborom.

POLOŽAJ V SEVERNI IRSKI

Katoličani ponovno na barikadah Spopadi z vojsko in protestanti

BELFAST, 2. — Preteklo noč je ponovno prišlo do ostrih spopadov med katoličani in protestanti ter britanskimi vojaki. Ponoči so v katoliškem predelu mesta zgradili številne barikade na meji s protestantskim mestnim predelom. Britanska vojska je večkrat posegla v spopade ter s solzilnimi bombami skušala izgnati zlasti katoličane z barikad. Vsi poskusi vojakov so bili zaman.

V Londonu so zelo zaskrbljeni zaradi zaostritve položaja v Severni Irski in zlasti v njenem glavnem mestu. Čeprav so se spopadi proti jutru prenehali in je bilo danes podnevi vse mirno, vendar tli med katoličani srd in ogorčenje proti oblastem, k iniso ničesar ukrenile, da bi se njihov verski in socialni položaj izboljšal, kar so jim obljubili preteklega oktobra. Katoliško prebivalstvo v Belfastu je pričakovalo, da bo njihov dosedanji boj za socialne pravice le rodil zadovoljive uspehe, potem ko je lansko leto, po hudih krvavih spopadih s protestanti, ki imajo oblast v rokah, posredovala britanska vlada.

V resnici pa do sedaj ni bilo še ničesar storjenega in so katoličani še vedno zapostavljeni ter pod stalnim pritiskom in grožnjami protestantskih ekstremistov, ki uživajo podporo vladne in krajevne oblasti. Britanske vojaške oblasti v Severni Irski se bojijo, da se bodo incidenti razširili tudi na druga mesta in da se bo položaj še bolj zaostril. Da bi preprečili nove spopade, je britanska vojska obkolila katoliški predel Belfasta, kjer so bili ponoči in prejsnje dni najhujši incidenti. Položaj nadzoruje 400 britanskih vojakov s pomočjo oklepnih vozil. Preteklo noč je prišlo med katoličani in protestanti tudi do streljanja, kar pomeni, da so se eni in drugi ponovno oborožili.

V Londonu skrbno sledijo dogodkom v Severni Irski in bo baje v prihodnjih dneh predsednik Wilson poročal v poslanski zbornici o incidentih v Belfastu. Tudi severnoirska vlada se je sestala in proučila vzroke novih neredov. V katoliških krogih pa menijo, da bo težko doseči pomiritev, če ne bodo v Londonu močneje pritisnili na krajevno vlado, ki je v rokah protestantskih ekstremistov.

Policijski pritisk v Franciji

PARIZ, 2. — Opozicijo zaskrbljuje vladni policijski pritisk proti raznim «oporečniškim» gibanjem in splošno ozračje represije. Pobudo je sprejela združena socialistična stranka, ki je pozvala komuniste na skupni sestanek o tem vprašanju in to ne oziraje se na razprave o splošnih vprašanjih, ki se vodijo med dvema strankama. Na sestanku naj bi se dogovorili o skupni odločni akciji proti policijskemu pritisku in proti kakršnemu koli atentatu na sindikalne ter politične svoboščine.

Šest smrtnih sodb v Rodeziji

BULAWAYO, 2. — Šest afriških borcev so obsodili na smrt, sedmega 17-letnega pa na dosmrtno ječo, češ da so ubili nekega vojaka in da so prišli v Rodezijo z večjimi količinami orožja. Proces se je vršil za zaprtimi vrati in je sodnik odločil, da ne bodo objavili akte, niti ne bodo objavili točnih obtožitev. Sedem črncev je ob pričetku leta napadlo letališče pri Vitorijinih slapovih in poveljstvo policije v dolini Zamesi, pri tem so ranili nekaj južno-afrikancev in so vrgli v zrak železniško progo.

Obtoženci so med procesom zanikali, da so ubili rodezijskega vojaka in so tudi zanikali, da bi prinesli v Rodezijo orožje. Ta sedmerica pripada skupini kakih dvajsetih oseb, ki so prišle v Rodezijo z obsežnejšimi količinami orožja in drugim materialom, da bi zbrali črnce in jih pripravili na partizanski boj proti sedanjim rasističnim oblastem.

PHNOM PENH — Novi kamboški predsednik general Lon Nol polaga cvetje na grob dveh vojakov, ki so bili ubiti v silovitih spopadih s pristaši odstavljenega princa Sihanuka

TISKOVNA KONFERENCA NA ZUNANJEM MINISTRSTVU

Uradni obisk alžirskega zunanjega ministra v SFRJ

Konferenca neuvrščenih v Dar El Salamu

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 2. — «Z velikim zanimanjem pozdravljamo bodoči obisk alžirskega zunanjega ministra Buteflika», je izjavil na današnji redni tiskovni konferenci Dragoljub Vujica in dodal, da se pričakuje, da bo Buteflika v začetku prihodnjega tedna prispel v Beograd, kjer se bo razgovarjal z državnim tajnikom za zunanje zadeve Mirkom Tepavcem, ki se v soboto, 4. t. m. vrne z uradnega obiska nekaterim državam Azije. Buteflika se bo srečal tudi z nekaterimi drugimi jugoslovanskimi osebnostmi. Obisk zunanjega ministra Alžirije, je poudaril Vujica, je nadaljevanje stikov in izmenjave mišljenj na najvišji stopnji med obema državama. Ta obisk bo nov prispevek tradicionalnemu prijateljstvu med obema državama in razvoju njunega sodelovanja na vseh področjih, je izjavil Vujica.

Na vprašanje, kdo bo zastopal Jugoslavijo na bodočem sestanku neuvrščenih držav v Dar El Salamu, je Vujica dejal, da je vlada Tanzanije predložila, naj bo sestanek na stopnji zunanjih ministrov. Zaradi trenutne odsotnosti državnega tajnika Mirka Tepavca, ki je na uradnem obisku v nekaterih azijskih državah, pa še ni bilo odločeno, kdo bo zastopal Jugoslavijo.

Na zanimanje novinarjev o napadih albanskega tiska in radia na Jugoslavijo je Vujica rekel, da ti napadi ne služijo ureditvi normalnih dobrososednih odnosov med obema državama.

Na vprašanje, kaj je jugoslovanska vlada sklenila v zvezi s pozivom princa Sihanuka, da neuvrščene države naj ne sodelujejo z novo vlado v Pnom Penhu, je Vujica dejal, da ni imel priložnosti seznaniti se s celotnim besedilom poziva princa Sihanuka.

V zvezi z zavrnitvijo vstopne vize dopisniku «Politike», ki je iz Bonna potoval v Erfurt, da bi poročal o prvem sestanku Brandt - Stoph, je Vujica dejal, da jugoslovanska vlada ne more imeti razumevanja za tako ravnanje in pripomnil, da je vzhodnonemško veleposlaništvo v Beogradu pred sestankom Brandt - Stoph obvestilo državno tajništvo, da bo dopisniku «Politike» dovoljeno potovanje v Erfurt.

B. B.

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 14,7, najnižja 8,4, ob 19. uri 8,5 stopinje, zračni tlak 1001,5 lahno raste, veter jugovzhodnik 5 km na uro, vlaga 83 odst., nebo oblačno, 1,8 mm dežja, morje razgibano, temperatura morja 9,7 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, PETEK, 3. aprila
ZARKO
Sonce vzide ob 5.42 in zatone ob 18.35 — Dolžina dneva 12.53 — Luna vzide ob 4.27 in zatone ob 15.24.
Jutri, SOBOTA, 4. aprila
IZIDOR

DANES IN JUTRI NA SEDEŽU I.S.D.E.E.

Dvodnevna razprava o problemih zunanje trgovine NR Bolgarske

Nocoj bo govoril prof. I. Stefanov, jutri pa prof. I. Hadjivanov
Bolgarska prizadevanja za tesnejšo povezavo z EGS

Nocoj ob 18. uri se bo na sedežu inštituta za proučevanje in dokumentacijo o vzhodni Evropi ISDEE pričelo tretje zasedanje o zunanji trgovini obdonavskih dežel, in sicer bo to zasedanje posvečeno problemom Bolgarije.

V zadnjih letih je opaziti, da Bolgarija pospešuje svoje gospodarske stike s tujino, ter je pričakovati, da se bodo ta njena prizadevanja ne le nadaljevala, ampak celo znatno okrepila v prihodnosti, pa naj gre za stike s socialističnimi deželami, kakor tudi za stike z zahodnimi zunanjetrgovinskimi partnerji. Kar zadeva bolgarski izvoz, velja pripomniti, da okoli 30 odst. vsega izvoza na konvertibilno področje absorbirajo dežele Evropske gospodarske skupnosti. Med šestimi članicami EGS pa pripadajo v tem pogledu prva mesta Franciji, Zahodni Nemčiji in Italiji. Dobave bolgarskega blaga tujim tržiščem, in tako tudi tržišču Evropske gospodarske skupnosti, pa so v glavnem sestavljene iz industrijsko predelanih pridelkov, pred katerimi pa se EGS čedalje bolj obdaja z zaščitnim carinskim plotom. Bolgari so zato že večkrat postavili zahtevo, naj bi EGS priznala prizadetim bolgarskim proizvodom večjo liberalizacijo in odpravo nekaterih diskriminacijskih ukrepov.

Bolgarske dobave tujini pa so v čedalje večjem obsegu sestavljene tudi iz industrijskih izdelkov nekmetijskega izvora, saj se dežela v zadnjih letih naglo industrializira, v tem okviru pa želijo Bolgari ne le povečati svojega izvoza na razna tržišča in predvsem v zahodnoevropske dežele, ampak hkrati tudi navezati tesnejše tehnično sodelovanje s tujimi deželami, da bi svojo industrijsko proizvodnjo tudi kakovostno okrepili. Prav tako jim gre za izboljšanje obstoječih prometnih in komunikacijskih zvez za okrepitev trgovskih vezi s tujino.

O vseh teh problemih se bo razvila razprava na dvodnevnem zasedanju, ki se bo pričelo nocoj v prostorih inštituta na Korzu Italija. Član bolgarske akademije znanosti prof. Ivan Stefanov bo imel glavno poročilo o položaju in vlogi bolgarskih gospodarskih podjetij glede na zunanjetrgovinsko izmenjavo z zahodnimi deželami, jutri dopoldne pa bo spregovoril ravnatelj inštituta za proučevanje zunanje trgovine Narodne republike Bolgarije prof. Ivan Hadjivanov. Na obeh srečanjih se bo razvila razprava, ki se je bodo udeležili docenti s tržaške univerze, strokovnjaki in nekateri podjetniki. Tajništvo inštituta bo poskrbelo za sprotno prevajanje izvajanj nastopajočih strokovnjakov.

Danes druga seja pokr. komiteja PSI

Danes zvečer se sestane na sedežu tržaške federacije socialistične stranke pokrajinski odbor PSI. Predsedoval mu bo novoizvoljeni tajnik profesor Livio Pesante, ki bo po vsej verjetnosti poročal o sestavi tajništva, ki bi ga člani morali danes izpopolniti. Prav tako bi morale struje iz svoje srede imenovati ožji izvršni odbor (vodstvo) in druge statutarne organe.

Za sedaj ni nič znanega o možnih dogovorih med sorodnimi strujami za ustvaritev nove večine v stranki. Prof. Pesante je bil na zadnji seji pokrajinskega komiteja izvoljen s 13 glasovi, medtem ko so se pripadniki drugih struj (zanj so glasovali člani «nove večine») vzdržali. Vendar pa to še ni večina in še vedno potekajo sestanki med predstavniki raznih struj, ki skušajo skleniti sporazum, ki naj bi nudil tržaški PSI trdno in delovno učinkovito večino.

Druga točka na dnevnem redu seje je vprašanje Delavskih zadrug.

TRŽAČAN V NOVI RUMORJEVI VLADI

Poslanec KD Belci imenovan za podtajnika v ministrstvu za zunanjo trgovino

V seznamu podtajnikov nove štiristranske Rumorjeve vlade je tokrat tudi eden izmed tržaških demokrščanskih poslancev. Mesto enega od dveh podtajnikov v ministrstvu za zunanjo trgovino je bilo namreč poverjeno posl. Corradu Belciju.

Poslanec Belci je bil prvič izvoljen v poslansko zbornico leta 1963, poteka mu torej drugi mandat. Po poklicu je časnikar, doma iz Pulja, kjer je v prvi povojni dobi urejal list «L'Arena di Pola». Po prihodu v Trst je dalj časa urejal večernik «Il Piccolo sera», pozneje pa je prešel k urejevanju tržaške kronike v beneškem dnevniku «Il Gazzettino».

Kot tak je bil izvoljen v vsedržavni svet časnikarskega združenja. Velik del svoje dejavnosti je posvečal demokrščanski stranki, kateri pripada. Za dobo petih let je bil njen pokrajinski tajnik, trenutno pa je član njenega pokrajinskega in deželnega odbora ter vsedržavnega sveta. Kot poslanec je bil v zbornici imenovan v komisije za ustavne zadeve, promet, trgovsko mornarico in poštne zveze.

Med zakonskimi pobudami, ki jih je izdelal, moramo omeniti zakon o ustanovitvi pristaniške ustanove, finansiranje rotacijskega sklada, gradnjo zidanega doka, krožni predor pod mestom in razširitev industrijske cone v Žavljah. Posvetil je del svojega mandata tudi vprašanjem bivših uslužbencev ZVU in istrskih beguncev.

Trenutno je tudi predsednik centra za dokumentacijo o mednarodni trgovini z lesom v Trstu.

Uverjeni smo, da se bo novi podtajnik še posebno zavzel, da pridobi Trst v zunanji trgovini takšno vlogo, ki mu po njegovih trgovinskih izročilih in po njegovi zemljepisni legi pripada. Tako bo lahko Trst nadoknadil, kar je na primer v trgovini z Jugoslavijo zamudil in izgubil tudi zaradi šovinističnih stališč določenih gospodarskih in trgovinskih krogov, ki niso marali tesnejših ekonomskih stikov s sosedno državo, medtem ko so prevzeli vlogo posrednika in s tem mnogo kupčij na primer trgovci iz Milana.

Padec upokojenca z motornim kolesom

Zaradi nerodnega padca z motornim kolesom «capri» se je moral 66-letni upokojenec Antonio Pockaj iz Ul. Broleto včeraj nekaj minut po 8. uri zateči z rešilnim avtom v bolnišnico, kjer so ga zaradi udarcev po levi strani glave sprejeli s prognozo okrevanja v 8 dneh na nevrokirurškem oddelku.

V soboto 4. t. m. se bosta vzela v Lokvi na Krasu Jasna Šramel in Marko Vilhar.
Mladima zdravnikoma obilo sreče želijo Možinovi.

Koncert v počastitev skladatelja prof. Levija ob njegovi 70-letnici

Tržaška občina prireja v sodelovanju z gledališčem Verdi jutri, v soboto, 4. t.m. ob 21. uri, v gledališču Verdi slavnostni koncert na čast tržaškemu skladatelju in muzikologu prof. Vitu Leviju ob njegovi 70-letnici.

Orkester gledališča Verdi bo pod vodstvom dirigenta Luigija Toffola izvajal tri jubilantove skladbe: simfonični poem «Kras», «Rapsodijo in memoriam» ter «Tri manzonijevske osebe».

SINOČI V ROSSETTIJU

Premiera Pirandellovega «Ne ve se kako»

Sinoči je bila v gledališču Rossetti premiera Pirandellove drame «Ne ve se kako» (Non si sa come), ki jo je kot zadnjo predstavo letošnje sezone uprizorilo tržaško Stalno gledališče.

Tudi v tem delu gre za večni pirandellovski problem «relativizacije» oziroma dvojnosti oseb, vendar pa v povsem novi obliki in z novimi snovnimi elementi, ki se kažejo v nekem blaznem in tesnobnem iskanju resnice.

Z dognano igro so nastopili Giulio Bosetti, Relda Ridoni, Gianfranco Ombuen, Annamaria Gherardi in Giampiero Becherelli.

Popolnoma nova režijska postavitev tega Pirandellovega dela je delo Josèja Quaglie, scenske in kostumske osnutke pa je narisal Sergio d'Osmo

O sami predstavi bomo še obširneje poročali.

Seja odbora p.d. «Kraški dom»

Včeraj se je na Repentabru sestal odbor novoustanovljenega prosvetnega društva «Kraški dom». Na dnevnem redu so bile volitve ožjih vodilnih organov. Za predsednika je bil izvoljen Milan Križman, za njegovega namestnika pa Milan Guštin. Ostale funkcije bodo tako razdeljene: tajnik bo Egidij Baiss, blagajničarka Ivanka Guštin, gospodar Emil Guštin.

Po volitvah je odbor posvetil ostali del seje razpravi o smernicah glede nadaljnjega dela in odobril bližnji program društvene dejavnosti.

Slovensko gledališče v Trstu
KULTURNI DOM

Danes, 3. aprila ob 16. uri,
v soboto, 4. aprila ob 16. uri
v torek, 7. aprila ob 16. uri

Pavel Golia
SNEGULJČICA
mladinska igra v osmih slikah

Prodaja vstopnic ob delavnikih od 12. do 14. ure in eno uro pred začetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma; rezervacije po telefonu 734265.

V nedeljo, 5. aprila ob 17.30
v prosvetni dvorani «A. Sirk»
v Sv. KRIŽU

Fran Saleški Finžgar
NAŠA KRI
igra v štirih dejanjih

Glasbena matica - Trst

V četrtek, 9. aprila ob 20.30 uri
v Kulturnem domu

glasbeno baletna prireditev

BALET
IZRAZNI PLES
PIHALNI ORKESTER

Zavoda za glasbeno in baletno izobraževanje iz Ljubljane

Koreografija Lidija Wisiak
Živa Kraigher

Dirigent orkestra
Jože Hriberšek

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO PROSEK - KONTOVEL

V nedeljo, 5. aprila ob 18. uri v prosvetnem domu na Proseku
Valentin Katajev
DAN ODDIHA
veseloigra v treh dejanjih
Režija Stane Raztresen.
Vljudno vabljeni.

Gledališča

VERDI

Spomladanska simfonična sezona se začne danes ob 21. uri s simfoničnim koncertom pod vodstvom dirigenta Luigija Toffola in s sodelovanjem pianista Dina Cianija.

Na sporedu so skladbe: Schubert - Intermezzo in balet Rozamunde (v verziji Maxa Bergerja), Beethoven - Četrti koncert za klavir in orkester v G-duru op. 58; Strauss - Herojevo življenje, simfonična pesnitev št. 40 (prvič v Verdiju).

V «Herojevem življenju» bo igral violino solo Baldassare Simeone, «spalla» v orkestru gledališča Verdi.

Pri blagajni gledališča (tel. 23-988) se nadaljuje prodaja vstopnic.

POLITEAMA ROSSETTI

Danes ob 20.30 je na sporedu Pirandellova drama «Ne ve se kako» (Non si sa come). Poleg Giulia Bosettija v vlogi grofa Deddija nastopajo še: Relda Ridoni (donna Bice), Gianfranco Ombuen (Giorgio Vanzi), Annamaria Gherardi (Ginevra) in Giampiero Becherelli (markiz Respi). Režija Jose Quaglio, scena in kostumi po osnutkih Sergia d'Osma.

Za to osmo in zadnjo abonmajsko predstavo sezone Teatra Stabile je predvideno omejeno število ponovitev: danes ob 20.30, v soboto dve predstavi ob 16.30 in ob 20.30; v nedeljo popoldanska predstava ob 16.30; v ponedeljek prosto, v torek in v sredo predstavi v Vidmu; v četrtek 9. in v petek 10. predstavi v Politeama Rossetti ob 20.30, v soboto, 11., dve predstavi (16.30 in 20.30), v nedeljo, 12., (16.30) zadnja ponovitev.

AVDITORIJ

Skupina igralcev iz Chioggie uprizori v Avditoriju Goldonijevo komedijo «Primorske zdrahe» (Le baruffe chiozzotte). Edini dve predstavi sta na programu v soboto zvečer in v nedeljo popoldan. Igralci so člani beneškega komičnega gledališča «Piccolo Teatro di Chioggia», katerega režiser je Brunello Rossi.

Igralska skupina iz Chioggie se je razen doma uveljavila tudi že v inozemstvu. Pravkar se je vrnila iz Londona, kjer je sodelovala na mednarodnem tekmovanju narečne proze v gledališču «The questors limited», kjer je bila deležna priznanj kritike in občinstva. Pomembne uspehe je dosegla tudi v Nemčiji v Korbacku in nato v Belgiji.

Kino

Nazionale 15.30 «Satyricon», Ugo Tognazzi, Tina Aumont, Mario Carotenuto, Franco Fabrizi, Graziella Granata, Valerie Lagrange, Francesco Pau. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Eden 16.00 «Alla bella Serafina piaceva far l'amore sera e mattina». Bernardette Lafont, Georges Geret. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Fenice 15.30 «I girasoli». Sofia Loren, Marcello Mastroianni. Technicolor.
Grattacielo 16.00 «Patton, generale di acciaio», George C. Scott, Karl Malden. Barvni film.
Excelsior 15.30 «Zabriskie Point». Antonionijev film. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Ritz 15.00 «La contestazione generale». Vittorio Gassman, Nino Manfredi, Alberto Sordi. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Filodrammatico 16.30 «Mille peccati, nessuna virtù.» Technicolor. Prepovedano mladini pod 18 letom.
Alabarda 15.15 «Queimada». Film Gilla Pontecorva. Marlon Brando, Renato Salvatori. Technicolor.
Aurora 16.30 «Gli avvoltoi hanno fame». Clint Eastwood Technicolor.
Cristallo 16.30 «Con quale amore, con quanto amore», Catherine Spaak. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Capitol 16.30 «Hello Dolly». Barbra Streisand
Moderno 16.00 «Una sull'altra». Jean Sorel, Marisa Mell, Elsa Martinelli.
Impero 16.30 «Il maggiolino tutto matto». Technicolor.
Vittorio Veneto 15.30 zadnja 21.30 «2001... Odissea nello spazio». Keir Dullea, Gary Lockwood. Technicolor.
Ideale 16.00 «Il grande colpo di Surcouf», Gerard Barry, Antonella Lualdi. Technicolor.
Abbazia 16.00 «Malenka la nipote del vampiro». A. Ekberg, John Hamilton. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Astra 16.30 «Le dolcezze del peccato», technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.

ŽELEZNICA, CESTA, NAFTOVOD

Blagovni promet po kopnem lani popustil za 75.000 ton

Dobave nafte po naftovodu v Zahodno Nemčijo pa so se povečale za 2.470.000 ton - Delež posameznih zalednih držav v celotnem prometu - Češkoslovaška močno zmanjšala tranzit

Neodvisna ustanova za tržaško pristanišče je ugotovila, da je blagovni promet po kopnem v lanskem letu dosegel 20.383.700 ton, medtem ko je znašal v letu 1968 17.990.064 ton. Gre za promet po železnici, cesti in naftovodu za južno Nemčijo skupaj. Na vprašanje, ali ima smisel prištevati tradicionalnemu prometu blaga po železnici in cesti tudi dobave surove nafte po cevovodu, odgovarjajo pri luškem vodstvu pritrdilno, čeprav takšna metoda statističnega ugotavljanja jakosti prometnih tokov skozi tržaško luko lahko povsem spači sliko. Ima pa tak način vodenja statistike svoje opravičilo v tem, da če že zabeležimo dovoz nafte po morju skupaj z dovozom drugega blaga (žit, premoga, lesa itd.) je prav, da zabeležimo tudi odvoz blaga v zaledje na isti osnovi.

Ker pa vnaša poslovanje naftovoda Trst-Ingolstadt v statistike o kopenskem prometu le preveč heterogenosti, ko gre za primerjavo doseženih rezultatov, bomo najprej odpisali to postavko, ki je znašala v letu 1968 14.216.005, v lanskem letu pa 16.685.343 ton, ter tako ugotovili, da je znašal pravi kopenski promet s tržaško luko (železnica in tovornjaki) v lanskem letu 3.698.357, v predlanskem pa 3.774.059 ton. Iz tega je razvidno, da se je kopenski promet v letu 1969 skrčil za okoli 76.000 ton. To pa je morda bolj važno za tržaško luko in za tukajšnje gospodarstvo nasploh kakor pa da se je odvoz surove nafte po naftovodu v istem obdobju povečal za 2 milijona 470.000 ton.

Oglejmo si zdaj podrobneje podatke o deležu posameznih zalednih držav na tržaškem blagovnem prometu po kopnem (železnica in cesta skupaj).

	leto 1968	leto 1969
	(v tonah)	
Italija	2.250.365	2.283.195
Avstrija	758.164	801.363
Češkoslovaška	218.564	46.553
Francija	11.828	30.601
Zah. Nemčija	230.387	218.173
Vzh. Nemčija	8.9000	11.244
Jugoslavija	170.035	193.684
Romunija	12.123	6.842
Švica	67.885	69.989
Madžarska	28.893	22.831
Druge države	16.915	13.882
Skupaj	3.774.059	3.698.357

Iz razpredelnice je razvidno, da je za Italijo na prvem mestu med zalednimi partnericami - klienti tržaške luke Avstrija, ki je lani tudi nekoliko povečala svoj promet skozi Trst. Na drugem mestu je Zahodna Nemčija, ki pa je lani rahlo popustila, sledi sosedna Jugoslavija z nekoliko več prometa kakor v letu 1968. Nato pa pridejo Švica s približno istim prometom, Češkoslovaška s komaj petino predlanskega prometa, Francija z velikim napredkom, Madžarska z rahlim padcem in Romunija prav tako z manjšim prispevkom, medtem ko je Vzhodna Nemčija nekoliko pospešila svoj tranzit.

Nazadnje naj kratko primerjamo podatke o prometu ločeno po železnici in po cesti.

Pregled velja samo za leto 1969, podatki so izraženi v tonah.

	železnica	cesta
Italija	625.102	1.658.093
Avstrija	418.602	382.761
ČSSR	42.340	4.213
Francija	27.606	2.995
Zah. Nemčija	187.220	30.953
Vzh. Nemčija	11.244	—.—
Jugoslavija	130.821	62.863
Romunija	6.436	406
Švica	68.744	1.245
Madžarska	20.626	2.205
Druge države	10.937	2.945
Skupaj	1.549.678	2.148.679
	3.698.357	

Iz primerjave vidimo, da vse zaledne države dajejo še vedno prednost železnici, samo Italija prispeva skoraj trikrat toliko po cesti kakor po železnici. To pa se dogaja zaradi tega, ker se blago iz luke razpošilja večinoma v bližnja središča, in da je prevoz s tovornjaki v tem primeru cenejši ter tudi bolj prikladen kakor po železnici, saj se blago s cestnim vozilom dostavlja kar na prag tovarne oziroma skladišča.

V ponedeljek seja mladinske konzulte

V ponedeljek zvečer se sestane na svoji redni seji zbor mladinske konzulte. Na dnevnem redu je razprava o organizaciji srečanja o perspektivah tržaške univerze, nato pa še sprememba začasnega statuta in imenovanje dveh članov komisije za Kras.

Zadnjih dveh točk, kot običajno, konzulta ne bo uresničila, ker je za to potrebno sklepčno število njenih članov. Ker pa del delegatov seje bojkotira, se razprava o teh stalno odlaga.

SEJA ČETRTE DEŽELNE KOMISIJE

Odobritev zakona o prispevkih za sklad malih industrijcev

Dežela bo prispevala letos pol milijarde lir

Včeraj je četrta deželna komisija za industrijo, trgovino in obrt na posvetovalni stopnji odobrila zakonski osnutek o prispevkih za ustanovitev posebnega sklada v prid pokrajinskim jamstvenim konzorcijem malih industrijskih podjetij v deželi. Komisiji je predsedoval svetovalec Metus, navzoč pa je bil tudi odbornik za industrijo in trgovino Dulci.

Ukrep so proučili skupno z zakonskim predlogom liberalcev, ki se je tikal pooblastila za ustanovitev jamstvenega sklada za poslovne kredite malih in srednjih industrij v deželi. Odbornik Dulci, ki je spregovoril na seji, je rekel, da so mala industrijska podjetja v naši deželi zelo važna, saj štejejo 3500 enot in opravljajo 95 odst. vse industrijske dejavnosti v deželi.

Dežela bo prispevala 500 milijonov lir v tekočem finančnem letu. Gre za dopolnilen ukrep, ki teži k razvoju in okrepitvi malih industrijskih podjetij, ki so sicer gospodarsko zdrava, ne razpolagajo pa z dovolj jamstvi za posojila na kratek rok.

Splošna razprava se je končala že na prejšnji seji in sedaj so najprej razpravljali o nekaterih predhodnih vprašanjih, kot sta na primer opredelitev pojma male in srednje industrije ter zgornja meja posojil, ki jih lahko dobijo industrijci. Po pojasnilu odbornika Dulcija o teh vprašanjih je komisija začela razpravljati o posameznih členih.

V razpravo so posegli svetovalci Bertoli (PLI), Calabria, Pascolat in Zorzenon (KPI), Colautti in Di Gallo (KD) ter Pittoni (PSI). Poleg njih so spregovorili tudi predsednik komisije Metus, poročevalec Zanin (KD) in odbornik Dulci. Sledilo je glasovanje, pri čemer je večina odobrila zakonski osnutek. Glasovanja so se vzdržali samo komunisti.

SL za kandidatno listo obrtnikov SGZ

«Odsek za obrtništvo «Slovenskega gospodarskega združenja» v Trstu je dal pobudo — ugotavlja v svoji objavi za tisk Slovenska levica — da bi nastopili slovenski obrtniki s svojo kandidatno listo na volitvah, ki bodo junija letos, ko bo izvoljen nov pokrajinski odbor za obrtništvo in uprava sveta obrtniške bolniške blagajne. V ta namen je bila sestavljena in predložena v odobritev kandidatna lista, na kateri bodo kandidirali slovenski obrtniki, včlanjeni v «Slovensko gospodarsko združenje»

«Slovenska levica» pozdravlja to pobudo in poziva svoje somišljenike, da podprejo napore «Slovenskega gospodarskega združenja» in da se zavzemajo za dosego čim večjega uspeha. Obenem «Slovenska levica» upa, da bodo stranke, ki vključujejo Slovence, povabile svoje članstvo, naj podpre pobudo «Slovenskega gospodarskega združenja» in naj številno voli listo s slovenskimi kandidati.»

Poziv zadružnikom naj glasujejo za listo št. 1

Tržaško zadružniško združenje nam je poslalo v objavo tiskovno sporočilo vsem članom Delavskih zadrug v Trstu, ki še niso glasovali za del upravnega sveta.

Zadružnike, ki še niso volili, poziva zveza tržaških zadružnikov, naj v skladu s težnjami po povratku tržaških delavskih zadrug članom, ki so te pravice bili oropani v letih fašističnega avtoritarizma, glasujejo za listo št. 1. Ta je namreč izraz zadružniškega gibanja, ki se, med drugim, zavzema tudi, da bi tržaške Delavske zadruge preko svojih trgovskih dejavnosti vodile politiko umirjevanja in nižanja cen (z nakupi pri neposrednih obdelovalcih, zadružnih kleteh, skladiščih in pod.) in posredno tudi za zaščito delavskih plač.

Samo lista št. 1, pravi sporočilo, je izraz zadružniškega gibanja in teži za tem, da bi to bilo neodvisno od vlade in strank.

Izgubljeno-najdeno

Na občinskem oddelku za ekonomat v občinski palači, III. nadstropje soba št. 128 hranijo predmete ki so bili najdeni na javnih prostorih v letošnjem marcu, in ki so na razpolago zakonskim lastnikom.

Med najdenimi predmeti so: italijanska in tuja valuta, torbice, denarnice, prstan, zapestnica, verižica, ure, daljnogled, dežniki, očala, rokavice, ovratna ruta itd.

NAMESTO IZBOLJŠANJA, POSLABŠANJE VREMENA

Silovit dež v mestu snežna odeja na Krasu

Odsek Postojna - Planina do odstranitve prikoličarjev s ceste zaprt za promet

Po razmeroma toplem dnevu (najvišja temperatura je bila 14,5) je naše področje proti večeru zajelo slabo vreme. V mestu je lilo kot iz škafa, temperatura je padla na 8,5 ob 19. uri in na 3 ob 23., tu pa tam so priletavale snežinke, na Krasu pa je sneg, sicer moker, obstal na tlaku in se počasi nabiral. Na Pesku ga je bilo pozno zvečer približno 15 cm in debele snežinke so še vedno naletavale. Promet je bil nekoliko otežkočen in samo tisti, ki so imeli zimsko opremo, so lahko kolikor toliko brezskrbno nadaljevali pot. Tudi na Opčinah ga je namelo kakih 5 cm, na obmejnem bloku Fernetiči, kjer je začelo snežiti že kmalu po 19. uri, pa ga je bilo ob 23. uri 10 cm. Prometa ni bilo dosti, vendar vozil v eno ali drugo smer ni manjkalo. Na Škofijah pa je skozi lilo. Le kakih 10 minut so se pojavile bele snežinke, ki pa so se na mokrih tleh stopile. Tu je bil promet zelo živahen: avti, ki so odhajali v Jugoslavijo, so vozili kar v štirih vrstah.

Čeprav je tenka snežna odeja pokrila tudi trbiško cesto, ni bilo motenj v prometu. Na srečo ga je bilo malo, zaradi česar patrulje cestne policije, ena pri Opčinah, druga pa pred Tržičem, nista imeli nobenega dela.

Slabše pa je bilo onkraj meje na območju cestnega podjetja Koper. Tudi v Kopru je snežilo, vendar je proti večeru dež spral vse. To seveda v mestu, medtem ko se je na cesti še pred Kozino nabralo 10 cm snega in prav toliko v Postojni, kjer so morali cesto do Planine zapreti za promet. Ne toliko zaradi snežne podlage, kot zaradi številnih prikolic, ki so zdrsnile na spolzki cesti in tako onemogočile promet. Cesto, vsaj tako so sporočili, bodo odprli brž ko se jim bo posrečilo spraviti na kraj prikolice in tovornjake, ki jih je na Kačjih ridah precej. V glavnem pa poteka promet v ostalih odsekih z manjšimi ovirami.

Po skoraj pomladanskih dnevih prejšnjega tedna je nepričakovano že v četrtek ponoči začelo močno snežiti tudi na Trbiškem, kjer je na Višarjah zapadlo 20 cm snega, v Kanalski dolini in v Karniji. Snežilo je tudi v nižjih predelih z izjemo Tolmeča, kjer je v glavnem deževalo. Le tu pa tam so se z dežjem pojavile redke snežinke. Vse ceste so prevozne, vendar priporočajo na cestah z nad 600 m nadmorske višine zimsko opremo.

Slovo deželnih funkcionarjev od dr. Severija

Včeraj so se odbornik Tripani ter razni funkcionarji in uradniki deželnega odborništva za finance poslovili od dr. Severina Severija, deželnega ravnatelja upravnih služb, ki gre v pokoj. Odbornik Tripani je toplo pozdravil dr. Severija in pohvalil njegovo delo, ki je bilo zelo koristno zlasti ob začetku delovanja dežele. Tripani je nato daroval dr. Severiju spominsko plaketo. Že prej je podelil deželni odbor dr. Severiju zlato kolajno.

PO PODATKIH ZA PRETEKLI MESEC

Propustnica ponovno ogroža prvenstvo potnega lista

Na tržaškem delu meje skoraj 4.500.000 prehodov
Samo skozi Škofije 750 tisoč obmejnih obiskovalcev

Potniški promet čez italijansko - jugoslovansko mejo na Tržaškem je v preteklem marcu dosegel naslednji razvoj: promet z mednarodnim dokumentom je dosegel 2,377.736 prehodov (medtem ko je znašala ustrezna postavka za lanski marec 2,440.443 prehodov), promet z obmejno propustnico pa se je povzpel na 2,109.671 prehodov, medtem ko je znašal v lanskem marcu 1,574.484 prehodov. Očitno je, da je treba povišanje števila prehodov s prepustnicami pripisati dejstvu, da prehodi meje s prepustnicami niso več omejeni na samo štiri prehode na mesec.

S potnim listom je letos prekoračilo mejo 1,527.931 italijanskih državljanov in 849.805 tujcev, od tega pa je odpadlo na Jugoslovane 757.085 prehodov, na Nemce 20.076, na Avstrijce 18.728, na Angleže 4.912, na Grke 5.681, na Švicarje 5.355, na Američane 4.788 prehodov, itd.

Z obmejnim dokumentom pa je v marcu prekoračilo mejo 1,510.595 prebivalcev z italijanskega mejnega področja in 599.076 prebivalcev z onstran meje; kar zadeva promet čez posamezne prehode, pa so mejni organi v preteklem mesecu zabeležili naslednje podatke: čez openskо železniško postajo je potovalo 8.538 imetnikov propustnic, čez Fernetiče 557.738, čez Pesek 160.526, čez Škofije 723.523, čez Milje 166.282, čez Prečnik 54.081, čez Lipico 66.650 in čez Oreh 222.958.

Posredovanje Tripanija v zvezi s stavko davčnih uradnikov

Deželna uprava se zaveda resne škode, ki jo imajo davkoplačevalci Furlanije-Julijske krajine zaradi stavke uslužbencev finančne uprave, katera hromi že štiri mesece delovanje uradov neposrednih davkov. Zato je zopet posredovala pri vladi. Prav te dni je odbornik za finance Tripani opomnil ministra za finance Pretija na nevzdržni položaj in priporočil hitro in pozitivno rešitev spora, ki ima tudi negativne posledice za gospodarstvo v deželi sploh.

Tripani je predočil ministru, da se o tem sporu malo razpravlja, medtem ko ima mnogo hujše posledice kot drugi spori. Med drugim zelo trpijo krajevne finance, ki jim primanjkuje denarja, ker ne morejo izterjati davkov. Hkrati pa so hudo prizadete tudi deželne finance, saj je dežela inkasirala sedem milijard manj kot leta 1969 od soudeležbe pri državnih davkih, kot določa člen 49 deželnega statuta.

V Senegalu ustavljena ribiška ladja ladjarja P. Segaricha iz Milj

Po vesteh, ki nam jih je posredovala agencija ANSA iz senegalske prestolnice, so dakarske oblasti ustavile in pospremile v najbližje pristanišče ribiško ladjo «Mauritius», last tržaškega ladjarja kapitana Placida Segaricha.

Ladja «Mauritius», na kateri je bilo 25 članov posadke, je ribarila 13 milj od senegalske obale. Po nedavno izdanih zakonih pa je to področje v območju ozemeljskih voda te afriške države in je ribarjenje z mrežami na vleko prepovedano. Kapitan Sorci, ki se je z ribiško ladjo prvič podal na oceansko ribarjenje, tega ni vedel in se sedaj nahaja v dakarskem pristanišču z drugimi sorodnimi ladjami, in čaka na izid preiskave. Kaznujejo ga lahko na odvzem plena in mrež ter plačilo denarne globe od 4 do 37 milijonov lir, vendar so italijanske diplomatske oblasti posredovale pri senegalskih oblasteh, naj bodo strpne.

Včeraj navsezgodaj zjutraj je morala policija v ljudsko prenočišče v Ul. Gozzi 5, kjer so malo prej našli mrtvo na svoji postelji 58-letno Vero Komar vd.)Fonda. Zdravnik RK dr. Collamanico, ki je na vabilo policijskih organov prišel na kraj, je ugotovil, da je smrt nastopila zaradi srčne kapi. Truplo pokojnice so kasneje odpeljali v mrtvašnico splošne bolnišnice.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Dr. Gmeiner, Ul. Giulia 14. Manzoni, Largo Sonnino 4, INAM, Al Cedro, Trg Oberdan 2, Ai Gemelli, Ul. Zorutti 19/c.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30

All'Angelo d'Oro, Trg Goldoni 8, Cipolla, Ul. Belpoggio 4, Ai Due Lucci, Ul. Ginnastica 44, Miani, Drev. Miramare 117 (Barkovlje).

Razna obvestila

V soboto, 4. aprila v Slovenskem kulturnem klubu, Ul. Donizetti 3 predavanje «Psihološki obraz osemnajstletnika». Govor bo vodil dr. Danilo Sedmak.

NEMŠKI KULTURNI KLUB

V soboto, 4. aprila ob 21. uri bo v Nemškem kulturnem klubu koncert godalnega ansambla «Amati ensemble» pod vodstvom Rainerja Koelbla iz Berlina. Na sporedu je Beethovnov Koncert za dve violini in godala BMW 1043, Brahmsov sekstet op. 18 ter Dvořakova Serenada za godala op. 22.

Izleti

Prosvetno društvo «Slavko Škamperle» priredi dne 1. maja t. l. izlet na Brezje z obiskom svetišča, po kosilu v Begunje z ogledom grobov in spomenika talcev narodnoosvobodilne borbe in doline Drage. Povratek preko letališča Brnik.

Vpisovanje v društvu od 20. do 21. ure in po telefonu štev. 70-834 od 9. do 13. in od 16. do 20. ure.

Sportni krožek Kras bo imel dne 19. aprila odbojkarsko srečanje z ekipo iz Crnuč pri Ljubljani. Ob tej priliki prireja celodnevni izlet z ogledom zloglasne mučilnice pri Sv. Urhu nad Ljubljano. Vpisnina 1.700 lir. Podrobnejše informacije in vpisovanje pri poverjenikih v posameznih vaseh zgoniške občine.

Darovi in prispevki

Silvester Cepar daruje 1.740 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina pok. Angele Kalc vd. Zagar daruje družina Bole 3.000 lir za Športno združenje Gaja.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 2. aprila 1970 se je v Trstu rodilo 15 otrok, umrlo je 15 oseb.

UMRLI SO: 59-letna Luigia Skabar por. Lamprecht, 52-letni Antonio Crechici, 83-letna Luisa Calligaris, 50-letni Pietro Cuccurin, 40-letna Giovanna Lamanna, 78-letni Enrico Lipus, 72-letna Sofia Romic vd. Milic, 79-letna Maria Colomba vd. Peraro, 72-letni Lorenzo Gregori, 82-letna Luigia Benussi vd. Sestan, 75-letni Salvatore Mantegna, 833-letna Aristea Matich vd. Depiera, 71-letna Virginia Furlanich por. Giacomin, 21 - letna Francesca Marina por. Bradaschia, 85-letni Antonio Ojo.

Opozarjamo na komemorativno potovanje

v Dachau, Gusen, Mauthausen in Begunje (od 30. aprila do 5. maja), ki ga organizira Združenje bivših političnih deportirancev (Ul. Crispi 3-c).

Vpišite se čimprej.

Razstave

Znani slovenski slikar **AVRELIJ LUKEŽIČ** razstavlja v Tržaški knjigarni, v Ul. Sv. Frančiška 20, kakih deset svojih del iz novejšega časa. Dela obsegajo v glavnem folklorno motiviko.

V umetnostni galeriji «La Lanterna» bo razstavljal od 1. do 16. aprila Giulio Piccini. Otvoritev razstave bo v petek, 3. aprila ob 19. uri.

V umetnostni galeriji «Russo» v Pasaži Rossoni bo razstavljal slikar Sergio Cernecca. Otvoritev razstave bo danes, 3. aprila ob 11. uri.

V stalni galeriji Cesare Sofianopulo na Largo Papa Giovanni 6 fluorescenčnega slikarstva Giuliana Kirchmayra. Razstava je pod pokroviteljstvom deželnega sindikata lepih umetnosti. Razstava bo odprta vse dni od 10.30 do 12.30 in od 18.30 do 20.30 do 12. aprila.

V mestni galeriji Piran je od 1. do 12. t. m. odprta razstava del Mihe Maleša in Andruška Karolyja. Gradivo za razstavo je posredovalo Društvo prijateljev drobne grafike «Exlibris Sloveniae — Ljubljana».

V ponedeljek, 6. t. m. ob 19. uri bo v razstavni dvorani v Ul. del Teatro Romano 7, otvoritev bio - bibliografske razstave, posvečene milanskemu kiparju Adolfu Wildtu. Razstava bo obsegala izbor njegovih objavljenih in neobjavljenih risb. Razstavo prireja Ljudska knjižnica.

V umetnostni galeriji Rossoni na **Korzu Italia** razstavlja od 1. do 10. t. m. tržaški slikar Giovanni Babuder. Razstava je odprta neprekinjeno od 8. do 20. ure.

V umetnostni galeriji «Il Tribbio» v **Ul. Piccardi 68** bo jutri ob 19. uri otvoritev slikarske razstave tržaške slikarke Anne Marie Vittes. Razstava bo odprta do 17. t. m. ob delavnikih od 11. do 13. in od 17.30 do 20. ure ter ob praznikih od 11. do 13. ure.

Največji tržaški hotel «Savoia Excelsior Palace» je od predvčerajšnjim zaprt. Hotelske kapacitete so se tako na pragu turistične sezone občutno zmanjšale, vendar le za prehodni čas, ki bo predvidoma trajal dobro leto tja do prihodnje pomladi, ko računajo, da ga bodo odprli popolnoma prenovljenega.

Obnovitvena dela naj bi se začela čez kak mesec, ko bodo na dražbi oddana dela najboljšemu ponudniku. Praktično naj bi od sedanjega hotela ostala nedotaknjena samo fasada, ki je zaščitena in v večji meri pritlični del, kjer so saloni in kjer bodo opravljene le manjše arhitektonske prenovitve, zlasti v baru in restavraciji. Povsem pa bodo preuredili višja nadstropja, kjer bodo povečali število postelj od sedanjih 300 na 400 ali celo na 500. Zanimive novosti bodo tudi v zadnjem nadstropju, kjer bodo uredili takoimenovane rezidenčne prostore za zadovoljitev klientele velikih hotelov.

Celotni stroški za obnovitev hotela so preračunani na okrog 800 milijonov lir in lastnik, ki je Državni zavarovalni zavod INA, zagotavlja, da bo prenovljeni hotel velika pridobitev ne samo za naše mesto temveč za vso deželo.

Hotel «Savoia» je bil odprt leta 1912. Prvotni obnovitveni načrt iz leta 1942 je preprečila vojna, tik pred zaključkom druge svetovne vojne pa so Nemci pred svojim umikom s topniškim ognjem hotel delno zažgali. Po vojni je bila nekaj časa v njem vojska, zadnjo obnovitev ali bolje popravilo pa je doživel predno ga je vojska zapustila za civilne potrebe mesta.

PRVI DAN RAZPRAVE PRED KAZENSKIM SODIŠČEM

Tihotapstvo, tatvine in drugi prekrški v zapletenem procesu proti 35 obtožencem

Gre za vrsto hudih prekrškov, do katerih je prišlo v prvih mesecih lanskega leta v prosti luki - Proces bo predvidoma trajal skoraj 2 tedna Včeraj so pričali le trije obtoženci, od katerih sta dva v priprtem stanju

Kot smo že naznanili v naši včerajšnji številki, se je včeraj kazensko sodišče pod predsedstvom dr. Corsija (tož. Tavella, zapis. Corrado) preselilo v veliko dvorano tržaškega porotnega sodišča, kjer se je pričel proces proti petintridesetim obtožencem, ki so zapleteni v znano «pristaniško zadevo», oziroma obtoženi številnih prekrškov od tatvine z obtežilnimi okolnostmi, tihotapstva in poneverbe do podkupovanja, prikrivanja ukradenega blaga in podpiranja storjenega prekrška.

Zaradi zelo visokega števila obtožencev in samih prič (okoli 30) se predvideva, da bo proces trajal kakih trinajst dni. Prvi štirje dnevi procesa bodo vsekakor posvečeni zaslišavanju obtožencev, prihodnjo sredo, četrtek in petek bodo zaslišali priče, ki so jih predstavili posamezni branilci (odvetniki Muscolo, Kostoris, Tamaro, Amodeo, Ghezzi, Panini, Morgera, Girometta, Antonini, Vinciguerra, Ianuzzi, Arbanassi, Frezza, Santoro, Civello, D'Angelo in Coen) ter tožilec dr. Tavella. V ponedeljek, 13. aprila bodo verjetno spregovorili branilci, nato pa bo po dveh dneh premora izrečena razsodba. To so tudi predvidevanja, ki jih je pred začetkom včerajšnje prve sodne razprave povedal predsednik dr. Corsi.

Vsa zadeva o kaznivih dejavnostih posameznih obtožencev je prišla na dan v prvih mesecih lanskega leta, ko so agenti letečega oddelka kvesture pod vodstvom dr. Petrosina in s sodelovanjem agentov finančne straže ugotovili, da je iz skladišč tržaškega pristanišča oziroma proste luke izginilo 24 računskih strojev. Z izginotjem računskih strojev pa se je vsa zadeva šele pričela. Skoraj istočasno je priplula v tržaško pristanišče jugoslovanska ladja «Latuga» piranskega plovnega podjetja «Splošna plovba - Piran» in poleg ostalega materiala so delavci razložili z ladje tudi precejšnje število magnetofonskih trakov, ki so jih shranili v hangarju št. 61 v prosti luki.

Minilo pa je le nekaj dni, ko so poleg omenjenih računskih strojev izginili tudi omenjeni trakovi. Tatvine slednjih je bil obtožen 35-letni pomočnik skladiščnika Pietro Colonna iz Ul. Vignetti 18, ki je s sodelovanjem 36-letnega vodje skladišča Stelia Sattija iz Ul. Lavisato 4 ukradel iz hangarja magnetofonske trakove, ki so potem, prešli iz ene roke v drugo. Tako so se pričela dolga in zapletena raziskovanja agentov, ki so poleg tatvine omenjenih računskih strojev in magnetofonskih trakov, zadevala še tatvine precejšnje kolicine surove kave, blaga, flanele in drugega blaga.

Policisti so po skrbnem raziskovanju sestavili izčrpno sodno poročilo in prijavili sodišču kar 35 ljudi (imena smo objavili v včerajšnji številki).

Na včerajšnji razpravi so bili, razen Luigija Cibica in Giordana Tatarelle, vsi prisotni, 21-letni Giorgio Stubel iz Ul. Martiri della Libertà 8, 26-letni Stelio Marchi iz Ul. Carli 24, 27-letni Guido Furlani s Trga Sv. Jakoba 12 ter dva finančna stražnika, 29-letni Francesco Firinu ter 35-letni Sergio Fogli pa so bili v priprtem stanju.

Prvega so včeraj zaslišali Steha Marchija, ki je eden izmed glavnih obtožencev v «pristaniški zadevi». Obtožnica ga je dolžila številnih prekrškov, zlasti pa, da je v sodelovanju z drugimi tovariši iz pristanišča pretihotapil iz pristaniške proste luke skoraj 1 tono in 3 stote surove kave, nad 5 tisoč metrov platna, 6 tisoč metrov flanele, ter 9 električnih hidravličnih brizgalnic.

Preds.: «Priznate, da ste ukradli omenjeno blago?»

Marchi: «Ne. Kar se tiče kave, mi jo je ponudil prijatelj Calandra in skupaj sva jo potem skrila v posebne železne zaboje, ki sva jih na skrivaj nameravala odpeljati iz pristanišča.»

Preds.: «Tudi tako ste sodelovali pri tatvini.»

Marchi: «Sploh ne.»

Preds.: «Kdo pa je potem ukradel kavo in vse ostalo?»

Marchi: «Ne vem.»

Na vprašanje predsednika dr. Corsija je Marchi, tudi kar se tiče drugega ukradenega blaga, povedal, da je vse to le «prejel» in se na vse pretege branil obtožbe tatvine.

Preds.: «Pa ste vsaj vedeli, da gre za ukradeno blago?»

Marchi: «Da. Vendar šele potem, ko sem odkupil vse blago in sicer kavo po 400 lir kilogram, platno po 120 lir meter, flanelo po 60 lir meter, brizgalne pa po 7 tisoč lir eno.»

Preds.: «V bistvu torej kaj priznate?»

Marchi: «Samo prekršek zoper carinski blagovni davek.»

In tu je nenadoma skočil ven «primer opek», s katerimi so tatovi, potem ko so ukradli računske stroje iz lesenih zabojev, napolnili le-te z opekami, da bi lahko prevarali s težo slednjih. Marchi je dejal, da je tudi pri tej «operaciji» sodeloval, vendar samo kot... opazovalec, čeprav se je pozneje izkazalo, da je prav on s svojim motofurgonom znamke «fiat 500» odpeljal vse blago z računskimi stroji vred iz pristanišča.

Preds.: «Je res, da ste se pri svojih tatinskih podvigih poslužili dveh finančnih stražnikov, - obtožencev, ki ste ju podkupili?»

Marchi: «Tega nisem nikoli storil in še zdaj ne vem, če sta moška, ki sta z mano za rešetkami, finančarja.»

Preds.: «Zakaj pa ste pred preiskovalnim sodnikom dejali, da ste ju podkupili?»

Marchi: «Takrat sem bil zmeden in misel, da bom moral iti v zapor, me je pač nekoliko zmešala.»

Nato je pričala Marchijeva žena, 26-letna Serena Fichera iz Ul. Carli 24, ki je bila obtožena tatvine z obtežilnimi okoliščinami in tihotapstva. Tudi ona je zavrnila vse obtožbe in dejala, da se je omejila le na to, da je posodila možu svoj avto fiat 125, s katerim je potem odpeljal blago iz pristanišča.

Zadnji na včerajšnji razpravi je pričal 29-letni finančni stražnik Francesco Firinu, ki je bil skupno s svojim tovarišem Foglijem dodeljen pregledovanju vseh vozil, ki so prihajala ali odhajala iz proste luke. V zvezi z obema financarjema naj za kroniko omenimo, da je se pred samim začetkom razprave njun branilec odvetnik Aleffi zahteval od sodnega zbora, da prekine sodni postopek proti njima, ker bi kot vojaka morala biti sojena pred vojaškim in ne pred civilnim sodiščem. Sodniki pa so po krajšem posvetu zavrnili branilcevo zahtevo.

Firinu je bil obtožen podkupovanja in tihotapstva. Podobno kot ostala dva je tudi on zanikal posamezne postavke obtožnice in z raznimi dokazi skušal prepričati sodni zbor, da ob dnevu in celo ob uri tatvin sploh ni bil v pristanišču, oziroma pri kontrolni službi pri vratih proste luke. Obtožnica ga je namreč konkretno dolžila, da je bil zmenjen z ostalimi za prenos vsega blaga skozi pristaniška kontrolna vrata, oziroma da je tudi sam delno sodeloval pri teh kriminalnih podvigih.

Firinu je v lastno obrambo dejal, da je bil na dan tatvine pri svojem kolegu na obmejnem prehodu pri Škofijah, čeprav je karabinjer Peria pred preiskovalnim sodnikom pričal, da to ni res in še dodal, da je tak Firinujev alibi nesmisel, saj je bil resno prepričan o njegovi nedolžnosti.

Sodna razprava, kateri je prisostvovalo precej radovednega občinstva se bo nadaljevala danes zjutraj ob 9. uri.

● **Fanfara VIII. regimenta** bersaljerjev oklopne divizije «Ariete» bo priredila v soboto, 4. t. m. od 16. do 18. ure promenadni koncert na Trgu Unità.

Godba je v Trstu že znana. Na Trg Unità bo prikorakala s Trga Goldoni po Korzu in Borznem trgu

Goriško-beneški dnevnik

S SEJE OBČINSKEGA SVETA V GORICI

Nadaljevanje razprave o statutu občinskega zavoda «O. Lenassi»

Počastitev spomina Alcida Cervija - simbola odporništva - Odstop De Simoneja še vedno predmet debate

Na zadnji seji občinskega sveta v Gorici, preteklo sredo zvečer, se je župan Martina najprej spomnil Alcida Cervija in pri tem omenil žrtev njegovih sedmih sinov, ki so jih nacifašisti po površnem procesu usmrtili. Omenil je, da je «papà Cervi» simbol italijanskega odporništva proti nacifašističnemu nasilju in ga kot takega proslavlja vsa italijanska demokratična javnost ter se klanja njegovemu spominu.

Nato je prešel k točki, ki govori o odstopu občinskega odbornika De Simoneja, kateri je podal ostavko že 4. februarja pa občinski svet tega še ni vzel na znanje. Tudi na tej seji se je razvila debata in med tem ko so pristaši desničarskih strank zahtevali, naj se vzame ostavka na znanje in izvajajo posledice v občinski upravi, so bili demokristjani in socialisti mnenja, naj bi še enkrat poskušali doseči pri De Simoneju preklic njegovega odstopa. V nasprotnem primeru pa bodo na prihodnji seji vzeli njegov odstop dokončno na znanje. Ta predlog je prejel glasove levega centra in obveljal.

Za tem so odobrili tudi sklep, da se izvedejo za uslužbence pri trošarinski službi, ki so prišli iz prejšnje uprave INGIC, vsi tisti mezdni sporazumi, ki veljajo za to kategorijo uslužbencev.

Po tem uvodu so prešli na razpravo o novem statutu za občinski zavod «O. Lenassi», ki je bil na dnevnem redu že od preteklega 4. februarja, ter so začeli o njem razpravljati na seji dne 15. februarja, pozneje pa so morali razpravo prekiniti in odložiti ker se je mudilo z odobritvijo organika občinskih uslužbencev in občinskega proračuna za leto 1970. Najprej sta ponovno govorila odbornika Agati in Tomassich, ki sta orisala glavne značilnosti in duh novega statuta, ki naj bi iz tega zavoda napravil moderen vzgojni organizem, ki bo postal nekak model ne samo za Gorico ampak tudi v širšem pomenu. Poudarila sta dejstvo, da statut ne bo «po meri» ampak se bodo lahko v poznejši dobi po potrebi vnesle na daljnje novosti, potem ko bodo sedaj rešili in uredili nujne in pereče probleme, ki ovirajo popolno funkcionalnost in vzgojno vrednost tega zavoda.

Po tem uvodu, v katerem je dr. Tomassich govoril tako o politični kot o znanstveni osnovi predloženega statuta, so prešli k spreminjevalnim predlogom za posamezne njegove člene. Po dveh urah debate so odobrili prve tri člene po sprejetju nekaterih spreminjevalnih predlogov, dočim so druge zavrnili. Če bo šlo tako naprej, bo treba še precej sej za odobritev vseh 52 členov, ki jih šteje novi statut.

Bilo je že precej preko 22. ure, ko so prekinili s to obravnavo in prešli na tajni del seje, na kateri so obravnavali številne zadeve občinskih uslužbencev, ki so bile na dnevnem redu.

Priprave v Tržiču za proslave 25. aprila

Odbor za proslavo 25. aprila in 25. obletnice zmage je imel včeraj sejo na županstvu v Tržiču, kjer so se pogovorili o pripravah, ki so v teku za proslavo 25. aprila.

Med drugim so sklenili, da bodo imeli posebno svečano konferenco 16. in 23. aprila. Dne 24. aprila bodo v nekem kinu vrteli film «Sedem bratov Cervi». Dne 25. aprila bo svečano osrednje zborovanje na Trgu republike v Tržiču, ki se ga bodo udeležili vsi župani področja z občinskimi prapori. Župan iz Tržiča se je obvezal za popravilo spomenika na novem pokopališču in občina je določila znesek 2 milijona lir kot prispevek občine za stroške teh proslav.

Slikarji iz Čedada razstavljajo v Sloveniji

Na pobudo društva likovnih umetnikov z Jesenic na Gorenjskem so te dni odprli v dvorani graščine v Radovljici razstavo štirih slikarjev iz Čedada, ki so prejšnje tedne razstavljali ista dela tudi na Jesenicah in v Kranju. Svoja dela razstavljajo slikarji: Luigi Bront, Aldo Colò, Carlo Mutinelli in Guido Tavagnacco. Kot že po drugih krajih je njihova razstava tudi v Radovljici deležna precejšnjega zanimanja.

PRED KRATKIM JE BIL OBJAVLJEN

Seznam davkoplačevalcev v sovodenjski občini

Letos bodo v Sovodnjah dobili 4.811.370 lir za družinski davek - S tem denarjem lahko občina uredi marsikatero javno delo

Pred časom so bili na oglasni deski sovodenjskega županstva razobešeni seznami občanov, ki so podvrženi plačevanju družinskega davka za tekoče leto. Ker smo objavili najbolj obdavčene prebivalce goriške občine, menimo, da je prav, da objavimo tudi seznam najbolj obdavčenih prebivalcev okoliških občin. Lani smo v našem časopisu objavili seznam vseh davkoplačevalcev, letos pa smo v ta seznam dali le tiste, ki so obdavčeni za nad čistih 400.000 lir. V sovodenjski občini je teh približno tretjina vseh obdavčenih prebivalcev.

V marsikateri družini je več dohodkov, zaradi tega je ta družina bolj obdavčena kot druge. Odbitki pa so enaki pri vseh. V našem seznamu bomo objavili čisto obdavčljivo vsoto pri vsakem posamezniku, poleg te pa vsoto družinskega davka, ki jo mora dotični plačati občini. Vedeti je treba, da se ta vsota dvigne za približno tretjino, ker gre v tem primeru za druge občinske in državne dajatve.

Pripominjamo še, da je bilo moč v sovodenjski občini napraviti določeno vrsto del, prav ker so davke pravično odmerjali. Vsak pač prispeva v občinsko blagajno po svojih zmožnostih. Na občini predvidevajo, da bodo letos dobili 4.811.370 lir za družinski davek, kar je približno toliko kot v prejšnjih dveh letih.

Seznam sovodenjskih davkoplačevalcev z davčno osnovo višjo od 400.000 lir je naslednji:

Viktorija Biasutti vd. Masten, 594 tisoč 750 (davek 18.190); Ivan Boschin, 400.000 (11.080); Karlo Butkovič, 519.500 (15.280). Alojz Butkovič, 580.200 (17.670); Vincenc Buzin, 835.150 (28.305); Paolo Caccia Dominioni, 635.000 (19.800); Jožef Caudi, 589.500 (17.950); Rudolf Čaudek, 462.250 (13.270); Ida Čebron vd. Pahor, 602.000 (18.580); Ivan Černic, 585.200 (17.812); Jožef Černic, 582.000 (17.730); Jožef Černic, 471.850 (13.620); Venceslav Černic, 691.000 (25.500); Franc Cescutti, milijon 422.450 (59.190); Jožef Češčut, 886.750 (30.740); Milan Češčut, 453 tisoč 500 (12.960); Danilo Čevdek, 475.000 (13.700); Ivan Čevdek, 472 tisoč (13.620); Albin Cijan, 577.000 (17.480); Roman Cijan, 568.500 (14 tisoč 740); Viktorija Cijan vd. Petejan, 440.500 (12.520); Ferruccio Cingerli, 625.000 (19.470); Renzo Colussi, 588.000 (17.880); Anton Cotič, 502.350 (14.720); Bogomil Cotič, 446 tisoč (12.680); Janko Cotič, 886.000 (30.720); Miroslav Cotič, 458.500 (13 tisoč 100); Nikolaj Cotič, 490.450 (14.295); Terezija Cotič vd. Peteani, 519.000 (15.120); Ivan Cotič, 400.000 (11.040); Olga Crassevi vd. Troha, 708.500 (22.250); Primo Cresta, 684 tisoč (24.910);

Gaetano De Fraia, 462.500 (13 tisoč 285); Ernesto Devetak, 805.300 (27.290); Ivan Devetak, 448.100 (12 tisoč 620); Jožef Devetak, 475.000 (13.700); Leonardo Devetak, 667.800 (21.190); Leopold Devetak, 679.500 (21.570); Miroslav Devetak, 980.920 (35.300); Renato Devetak, 525.000 (15.540); Teodor Devetak, 408.500 (11.370); Ludvik Devetti, 653.150 (20 tisoč 540);

Marija Ergaver vd. Vižintin, 449 tisoč 450 (12.780);

Edvard Fajt, 835.000 (28.350); Franc Ferfolja, 995.750 (35.840); Anton Ferfolja, 525.150 (15.540); Sergij Ferfolja, 430.700 (12.185); Ivan Florenin, 528.500 (15.630); Julijan Florenin, 438.050 (12.390); Leopold Florenin, 798.250 (26.620); Alojzija Florenin, 426.750 (12.010); Vittorio Fonzari, 531.950 (15.810); Luigi Fontana, 450.000 (12.795);

Avguština Gabrijelčič vd. Cotič, 578.900 (17.540); Ivan Gorkič, 592 tisoč 350 (18.120); Dominik Grilj, 620.000 (19.150); Serafin Grillo, 781 tisoč (26.050); Leopold Gruden, 416 800 (11.670); Luigi Guadagnino, 557 tisoč (16.720); Alojz Gulin, 750.000 25.100);

Mirko Hmeljak, 625.000 (19.490), Franc Hmeljak, 775.000 (25.640);

Dominik Juren, 575.000 (17.420);

Cvetko Kavčič, 425.000 (11.960) Venceslav Klanjšček, 444.000 (16 tisoč 620); Gabrijela Kavčič vd. Juren, 560.000 (16.800); Maks Kogoj 618.250 (19.730); Dominik Kovic, 41 tisoč 400 (11.730); Edvin Kovic, 97 tisoč 15 (36 720); Ferdinand Kovic 575.000 (17.420); Dragotin Krašček 1.100.000 (40.960); Branimir Kumar 525.000 (15.520); Bogomir Kuzmin 1.246.250 (48.750); Otilija Kuzmin, 549.650 (16.410).

(Se nadaljuje)

SINDIKALNE VESTI

Tobakarnarji so razpravljali o svojih perečih problemih

Današnja stavka tekstilcev - Jutri stavkajo uslužbenci linijskih avtobusov

V sredo popoldne ob 16. uri je bil na sedežu pokrajinske zveze trgovcev v Gorici izreden občni zbor tobakarnarjev iz goriške pokrajine, na katerem so med drugim odobrili nov pokrajinski statut svoje kategorije. Zborovanja se je udeležilo precejšnje število tobakarn iz vse pokrajine; prisotni pa so bili tudi državni predsednki kategorije Enrico Bianchi, vsedržavni tajnik, ravnatelja zveze trgovcev iz Gorice in Tržiča in druge osebnosti.

Goste in člane je pozdravil predsednik pokrajinskega združenja Trivellato, za njim pa je govoril Bianchi o problemih tobakarnarjev v vsedržavnem merilu ter o državnem zborovanju kategorije v Rimu, kjer je bilo prisotnih okrog 5.000 ljudi, ki so zastopali koristi 58 tisoč tobakarnarjev iz vse države. Govor je bil tudi o zaščiti kategorije v SFT tudi z omejtvijo proste prodaje tobaka v Italiji, ureditvi pravilnika za avtomatične razdeljevalce itd.

Sledila je debata o specifičnih problemih kategorije na Goriškem, ter o novem statutu, ki je bil sprejet z večino glasov prisotnih zborovalcev.

V okviru vsedržavne stavke linijskih avtobusov, kjer so sklenili da bodo stavkali šest dni s skupnim številom 46 ur, bo jutri, v soboto, prva taka stavka linijskih avtobusov na Goriškem; stavkali bodo ves dan od začetka službe. Trije sindikati, ki so stavko proglasili, računajo na kompaktno udeležbo prizadetih uslužbencev.

Nadaljuje se tudi stavka tekstilnih delavcev. V podgorski tekstilni tovarni stavkajo danes 3. aprila delavci prve izmene od 9.30 do 10.30 in zadnji dve uri; dnevni delavci enako in delavci druge izmene pa od 17. do 18. ure in zadnji dve uri. Oddelek «candeggio Mohr» bo stavkal zadnje štiri ure.

V tekstilni tovarni v Sovodnjah stavkajo od 10. do 11. in od 19. do 20. ure. V tovarni INTES v Zdravščini stavka danes 1. izmena od 9.30 do 10.30 in zadnjo uro; dnevni delavci enako; 2. izmena od 15. do 16. ure in zadnjo uro; nočna izmena stavka zadnji dve uri.

Iz goriške bolnišnice

Na delu pri bencinski črpalki v Romansu se je ponesrečil včeraj dopoldne, nekaj po 11. uri, 32-letni Felice Tofful iz Romansa. V splošni bolnišnici v Gorici so mu ugotovili zlom desne noge v gležnju ter so ga pridržali za dvajset dni na zdravljenju.

Pri prometni nesreči v Gradiški je dobila poškodbe 58-letna Adelma Marega iz Gradiške, ki so ji v bolnišnici v Gorici ugotovili zlom desnega zapestja ter jo pridržali za deset dni na zdravljenju.

Pri trčenju dveh avtov v Gorici pa je bila ranjena 5-letna Daniela Baracetti iz Gorice, Ul. Cascino 6. V bolnišnici so ji ugotovili udarec v obrazu in zlom nosne kosti ter so jo pridržali za deset dni na zdravljenju.

Slikar Zuccheri razstavlja v Gorici

Jutri 4. aprila, bo v galeriji goriške Pro loco otvoritev razstave slikarja Luigija Zuccherija. Slikar je po rodu Furlan in živi v Benetkah, ter zlasti rad slika živali v naravi, zlasti po Furlaniji. Slikarstvo je študiral v Benetkah in v Parizu.

Razstava bo odprta do 15. aprila in slikar bo na njej prikazal kakih 20 svojih najboljših del. Otvoritev bo ob 15. uri in so nanjo vabljeni kritiki, predstavniki tiska in razne osebnosti.

I. M.

Službena mesta za učitelje

Šolsko skrbništvo v Gorici sporoča, da je na oglasni deski skrbništva na vpogled ministrska okrožnica, ki se tiče namestitev osnovnošolskih učiteljev v šolskem letu 1970 - 71.

Poldruga milijarda za razvoj Zoncolana

Deželni odbor je na včerajšnji seji na predlog odbornika za turizem Mora odobril program za turistično ovrednotenje osrednje Karnije s posebnim poudarkom na zimski turistični center Zoncolana. Ustanovitev tega centra so že pred videvali v petletnem deželnem načrtu. Namen deželnih prispevkov je predvsem, da se opremi zimski športni center. Po uresničenju načrta bo področje razpolagalo s hoteli, žičnicami, novimi cestami in z vsemi infrastrukturami sploh. Razna dela bodo stala 1 milijardo in 700 milijonov lir, od česar bo prispevala dežela poldrugo milijardo.

Pri prepiru v nekem tržiškem lokalu, je bil prejšnji večer ranjen jugoslovanski mornar 31-letni Ante Papak iz Splita. V bolnišnici so mu nudili prvo pomoč. Včeraj zjutraj pa se je vrnil v bolnišnico, kjer so ga pridržali za deset dni na zdravljenju zaradi poškodbe na desnem očesu in desnem licu.

Samoprispevki za gradnjo bolnišnice v Šempetru

Videti je, da bodo končno še v tem letu nadaljevali z gradnjo novih objektov sempetrske bolnišnice. Po priporočilu obcinskih skupščin namreč prav zdaj sklepajo v delovnih organizacijah vseh treh severno primorskih skupščin o tem, da bi prispevali po 1,5 odstotka od osebnih dohodkov v prihodnjih šestih letih za reševanje raznih potreb v občinah. Večji del tega denarja pa nameravajo porabiti za dograditev bolnišnice. Znano je, da so razmere v sedanji bolnišnici skrajno neugodne. Ne le, da posamezni objekti ne ustrezajo funkcionalnosti, marveč so tudi prenapolnjeni s posteljami. Delo zdravnikov je pri tem skrajno oteženo. Nove objekte bolnišnice so začeli graditi že pred leti, vendar je z gospodarsko reformo zmanjkalo denarja. Tako je ostal sredi polja žalosten spomenik v obliki nedokončanega skeleta. V tem nedokončanem objektu bodo po dograditvi namestili bolniške postelje, medtem ko bodo za ostale potrebe postavili nove zgradbe. Predvidoma bodo veljala vsa dela okoli pet milijard dinarjev. Štiri petine potrebnih sredstev bodo zbrali v občinah, preostale pa bodo verjetno dobili iz republike.

Iz goriškega matičnega urada

Dne 2. aprila se je v goriški občini rodilo 5 otrok, umrlo pa je 6 oseb.

Rojstva: Marco Alessio, Tiziana Spessot, Chiara Mininel, Sabina Battistella in Fabio Conighi.

Umrli: profesorica 40-letna Liliana Vitale por. Pavona; gospodinja 89-letna Maria Mian vd. Perco; upokojenka 76-letna Dorotea Ternovi; 72-letna Giuseppina Mazzacco vd. Gioia; 65-letni Alebrto Fatuta in upokojenka 77-letna Antonietta Tecco.

Razna obvestila

Občni zbor SKS bo jutri, v soboto, 4. aprila ob 20. uri v mali dvorani Katoliškega doma v Gorici, v Drevoredu XX. septembra.

Darovi in prispevki

Ob 25. obletnici smrti Borisa Nanuta v nacističnem taborišču v Nemčiji darujejo oče Franc Nanut, bratje in sestre 10.000 lir za prosvetno društvo «O. Župančič» v Štandrežu.

Namesto cvetja na grob Marije Brajnik por. Kocjančič iz Štandreža daruje družina Finizio 5000 lir za zavod Contavalle.

Šivite PRIMORSKI DNEVNIK

VČERAJ PONOČI V UL. SV. FRANČIŠKA

V napadu živčne krize hotel narediti samomor

Tragično dejanje je preprečila policijska patrulja, ki je mladega moškega razorožila

Včeraj malo pred 3. uro je neki pešec opozoril podčastnika javne varnosti Leonarda Ventriceja, ki je bil v Ul. Carducci na patruljni vožnji, da v Ul. sv. Frančiška mlad moški grozi z nožem in da se zdi, da namerava napraviti samomor. Podčastnik se je takoj podal na mesto, kjer je moškega po precejšnjem trudu s pomočjo še dveh agentov razorožil. Malo je namreč manjkalo, da si ni z lovskim nožem porezal žile na levi roki. Podčastnik je moža, ki so ga kasneje identificirali za 29-letnega tiskarja Domenica Zonto iz Fossalona, kjer stanuje v podnajemu v Ul. U. Foscolo, predal osebju Rdečega križa, ki ga je odpeljalo v bolnišnico. Tu so ga zaradi živčne krize pridržali na opazovanju.

V pijanosti žalila ljudi na ulici

Kričanje je včeraj kmalu po polnoči privabilo v Ul. Torrebianca patruljo policije, ki se je na vogalu z Ul. XXX. Ottobre znašla pred močno razjarjeno in vidno pijano žensko, ki je psovala skupino mladeničev in še posebno dve lahkoživki. Ker ženska, 33-letna urednica Anna Uscumlic por. Brencich iz Ul. Milano, ni prenehala s kričanjem, so jo spremili v bolnišnico, kjer so ji ugotovili vinjenost, zaradi česar so jo odpeljali na kvesturo, kjer so jo spravili v celico. Medtem ko mladeniči niso hoteli postopati proti Brencichevi, sta obe lahkoživki, 25-letna M. C. iz Koronejske ulice in 51-letna M. S. vd. A iz Ul. Giusti izjavili, da bosta proti ženski, ki ju je javno žalila na cesti, vložili tožbo.

Nevarna padca priletnih žensk

S pridržno prognozo so včeraj ob 7.30 sprejeli na ortopedskem oddelku 83-letno Armido Crivilo vd. Mahorzhizh iz Ul. P. P. Vergerio 6, kateri so zdravniki ugotovili zlom stegnenice desne noge. Priletna ženska, ki se je v bolnišnico zatekla z rešilnim avtom RK, je izjavila, da je malo prej vstala s postelje in je med oblačenjem podla.

Popoldne pa so pripeljali iz oddelka za kronične bolezni v Padričah 86-letno Mario Marcovich, ki je nerodno padla v sobi, pri čemer se je udarila po glavi in si verjetno tudi zlomila stegnenico desne noge. Tudi njo so sprejeli s pridržano prognozo na ortopedskem oddelku.

Nesreči na delu

Čeprav se j e51-letni Brainio Salvi iz Ul. degli Appiari včeraj med nesreco na delu precej potolkel po hrbtenici, se bo, razen seveda če ne bo komplikacij, zdravil le 8 dni na nevrokirurškem oddelku. Salvija je doletela nesreča v jutranjih urah. Mož je stal na odru in rezal pločevino, ko se je pod njim vdrla deska, zaradi česar je padel z višine treh metrov na tla.

Žrtev nesreče na delu jo postal tudi 27-letni pomorščak Giuseppe Valotta iz Pizzo Calabro. Na krovu ladje «Palatino», ki je bila zasidrana v novem delu pristanišča, je bala kavčuka padla z žerjava prav Valotti na ramo. Zaradi poškodb na levi rami, levi roki in levi strani prsnega koša, so pomorščaka odpeljali v bolnišnico, a so mu tu samo nudili prvo pomoč in ga nato s priporočilom 8-dnevnega počitka odslovili.

Neprevidno čez cesto: avto podrl fantka

S svojim avtom znamke simca je 60-letni Gastone Fragiacomo iz Ul. Catraro pripeljal včeraj ob 15.20 v bolnišnico 9-letnega Maurizia Cressedicha iz Ul. Tigor 6, katerega so nujno sprejeli na ortopedskem oddelku. Fantu so namreč zdravniki ugotovili hud zlom desne nadlahtnice in so mnenja, da se bo moral zdraviti približno 40 dni.

Fragiacomo, ki je fanta pripeljal v bolnišnico, je izjavil, da je v Ul F. Venezian med vožnjo proti nabrežju podrl fanta, ki je nepričakovano stekel čes cesto.

LJUBLJANSKI ANSAMBEL V CERKVI NA TRAVNIKU

V NEDELJO KONCERT «CONSORTIUM MUSICUM»

80-članski ansambel šteje odlične soliste in godbenike

Na vabilo «Glasbeno - umetniško ustanove» iz Gorice (EMAC) in Zveze slovenske katoliške prosvete iz Gorice bo v nedeljo 5. t.m. nastopil v našem mestu ansambel «Consortium musicum» iz Ljubljane. Ta ansambel sestavlja okoli 80 glasbenikov, med pevci in orkestraši, ki bodo goriškemu občinstvu predstavili oratorij G. F. Haendla «Mesija».

Koncert bo v cerkvi sv. Ignacija na Travniku z začetkom ob 20.30 uri. Kot solisti nastopajo Marija Gorenc (sopran), Eva Novšak-Houška (alt), Mitja Gregorač (tenor), Anton Prus (bas). Zbor in orkester vodi dirigent Mirko Cuderman.

Nemški baročni skladatelj G. F. Händel (1685-1759) je napisal dolgo vrsto oratorijev - glasbenih dram brez igralskih zahtev. Med njegove najboljše oratorije spada prav «Mesija», ki ga je Händel zložil v Angliji, kjer je njegovo umetniško ustvarjanje doseglo svoj višek.

Oratorij «Mesija» ima tri dele. V svojem poteku obravnava Jezusovo rojstvo, trpljenje in vstajenje. Sestavljajo ga odlomki iz raznih delov sv. pisma.

V glasbeni strukturi sestavljajo Händlovo delo zbori, arije orkestralni vložki. Najbolj znani so prav zbori, ki izražajo veliko epsko silo in dramatičnost nemškega skladatelja. Večina zborov ima polifonsko gradnjo, vsebuje pa tudi kromofone elemente.

Vstopnina je 500 lir ter 300 lir za mladino.

Kino

CORSO. 16.30: «I girasoli», Sofia Loren in Marcello Mastroianni. Ital. barvni film.

VERDI. 17.00: «Luna zero due», G. Olson in W. Mc Kell. Ameriški barvni film.

MODERNISSIMO. 17.15: «Formula uno — nell'inferno del Gran Prix», G. Agostini in O. Berova. Italijanski kinemaskope v barvah.

VITTORIA. 17.15: «La calda pelle» E. Martilli in A. Karina. Italijanski film, mladini pod 18. letom prepovedan.

CENTRALE. 17.00: «King-kong contro Godzilla», Cr Murphy in M. Akijama. Japonski kinemaskope v barvah.

Trst

AZZURRO. 17.30: «Il gatto con gli stivali». Barvna slikanica.

EXCELSIOR. 16.00. «Il clan dei siciliani», Jean Gabin in A. Delon. Kinemaskop v barvah

PRINCIPE. 17.30: «Fiore di cactus» Ingrid Bergman in W. Mathan. Barvni film.

Nova Gorica

SOČA (Nova Gorica): «Bay, bay Barbara» tranc barv – ob 18. in 20. uri.

DESKLE: Danes zaprto.

SEMPAS: Danes zaprto.

KANAL: Danes zaprto.

SVOBODA: «Noč je ustvarjena za krajo», ital barv – ob 18 in 20.

PRVACINA: Danes zaprto

Kino RENCE: Danes zaprto.

DEŽURNI LEKARNI

GORICA

V Gorici je danes ves dan in ponoči, dežurna lekarna D'UDINE, Trg S. Francesco 5 — tel. 21-24.

TRŽIČ

Danes ves dan in ponoči bo v Tržiču odprta lekarna «Al Redentore» dr. Emer de Nordis, Ul. Roselli 23, tel. 72-340.

PREDVIDEVANJA JUG. GOSTINCEV

V Dalmaciji menijo: 25 milijonov gostov

Z vso naglico dokončujejo nove zmogljivosti
Hkrati pripravljajo tudi kulturne programe

Dva tedna je že, odkar smo v «uradni» pomladi, vreme pa je še vedno malone zimsko. Na našem področju se sicer ne smemo kdove kaj pritoževati nad vremenom, ker je drugod veliko huje, saj ni redek kraj, kjer zleze živo srebro še krepko pod ničlo. In to ne samo v velikih višinah, v gorah, pač pa tudi v krajih, ki so le nekaj sto metrov nad morjem. Zaradi tega bi ne smeli še govoriti o poletnem turizmu. In vendar temu ni tako. Iz raznih krajev Dalmacije in še prej s kvarnerskega področja prihajajo vesti, da je tam vedno več tujih turistov, seveda predvsem tujih gostov, ki jih štejejo že v tisoče. Hkrati prihajajo s turističnih področij tudi vesti o pospešenih pripravah za novo sezono in o mnogih gradnjah ter načrtih. Začnimo od začetka.

S kvarnerskega področja, predvsem iz Opatije, prihajajo vesti o izredno močnem dotoku tujih gostov, predvsem severnjakov in sosednih Avstrijcev, niso pa redki tod niti Italijani. Na področju Opatije in tudi drugod po Kvarneru so že skoraj vsi hoteli odprti, podobno je tudi veliko niže v Dalmaciji, na Hvaru, kamor so pred dnevi prišli prvi turisti, večje skupine zahodnonemških in avstrijskih turistov, tako da Hvarčani pravijo, da je turistična sezona pri njih praktično že odprta, saj so hoteli Adriatic, Delfin, Dalmacija, Faros, Slavija in Sirena že povsem zasedeni, prav tako pa so močno zasedene tudi zasebne gostinske zmogljivosti. Seveda s tem ne nameravamo trditi, da je Hvar «poln», saj je doslej na Hvaru le okoli tisoč turistov, dočim jih v polni sezoni more sprejeti veliko, veliko več.

Z druge strani pa se Hvar pospešeno pripravlja na pravo sezono in v tem smislu dokončuje novi hotel «Bodul» v Križnji luci, hotel, ki bo imel 300 ležišč, v kraju Mala Grčka pa dokončujejo dva hotela po 150 postelj. Hvar bo v celoti zaseden tudi z novimi zmogljivostmi, kajti tudi hoteli, ki so še v gradnji, so bili že rezervirani za tuje goste.

Sicer pa se letos v Dalmaciji pripravljajo na pravo pravcato invazijo tujih gostov. Po predvidevanjih turističnih delavcev in gostincev nasploh, bo letos obiskalo jadransko obalo v vsej sezoni okoli 25 milijonov tujcev.

Največ računajo, da bo ostalo tujcev vzdolž istrske obale do Pulja, na vzhodni strani Istrskega polotoka in na področju Kvarnera nasploh. Računajo, da bodo v letošnjem letu na tem področju zabeležili najmanj 13 milijonov nočitev, kar da bo dalo, seveda vštevši tudi drugo potrošnjo, okoli 150 milijonov dolarjev deviznega dotoka. Toda samo hoteli in zasebne sobe ne bodo mogli sprejeti tolikšnega števila gostov, zato računajo tudi z razširjenjem campingov in tudi s povečano zmogljivostjo zasebnega turizma.

V Istri in v gornjem delu Dalmacije so se skozi zimsko sezono pripravili tudi na to, da tuji ali domači gost ne bosta dobila le streho nad glavo, hrano v restavraciji in sonce oziroma pesek in vodo, pač pa so poskrbeli tudi za to, da se bo domači ali tuji gost bolje zabaval in duševno razvedril. V Pulju se bo letos ponovil festival jugoslovanskega filma, v Opatiji in vzdolž Kvarnera bosta na programu opatijski operni festival, drugod na Kvarneru pa bodo večje koncertne prireditve. Veliko računajo tudi s folklornim bogastvom, predvsem z nastopi številnih folklornih ansamblov, začenši s festivalom folklore v Kopru ter z nastopi številnih ansamblov v Opatiji in drugod, v vseh večjih turističnih centrih. Nemalo bo zalegel tudi tako imenovani potujoči festival «Melodije Istre in Kvarnera», ki se je uveljavil že prejšnja leta. Na sporedu so razne športne prireditve, med drugim že tradicionalne motorne dirke med Reko in Opatijo ter jadralna tekmovanja.

Navedli smo le nekaj zanimivosti z nam bližnjega področja, kajti sicer bi morali nadaljevati vse vzdolž Dalmacije, začenši s Crikvenico, do Splita in številnih splitskih kulturnih in folklornih prireditev, vse do Dubrovnika, kjer se že malo manj kot dve desetletji vrši ena najbolj kakovostnih kulturnih prireditev na svetu, dubrovniški festival operne, baletne, dramske in koncertne dejavnosti.

Ko smo že v Dubrovniku, bomo povedali, da ta biser jugoslovanske obale pričakuje letos nad 300 tisoč tujcev in predsednik turistične zveze dubrovniške občine Veljko Betica meni, da bo tudi dotok tujih valut letos večji kot kdajkoli prej. Kljub temu, da se tudi v tem mestu in njegovi okolici s pospešeno naglico dokončujejo razna gradbena dela, ne bodo mogli zadostiti želji vseh tistih tujih gostov, ki so najavili svoj prihod. S tem seveda ni rečeno, da ne bodo v Dubrovniku našli strehe ljudje, ki jih bo pot vodila v južne predele Dalmacije, saj pravijo, da se v Dubrovniku vedno najde streha, pa čeprav bo domačin legel pod brajdo.

V letošnjem letu se predvideva tudi še večji dotok italijanskih

(Nadaljevanje na 5. strani)

Zanimiva razsodba ustavnega sodišča

Ustavno sodišče je 24. decembra lani izdalo razsodbo glede enakopravnosti francoskega in italijanskega jezika v Dolini Aosti. Ker je ta razsodba za nas še posebno zanimiva, objavljamo njene glavne določbe.

Razsodba se tiče uporabe francoščine pri maturitetnih izpitih. Sodišče je razsodilo, da so nezakoniti tisti deli zakonskega odloka z dne 15. februarja 1969, spremenjenega v zakon 5. aprila 1969, ki določajo, da morajo izpiti in kolokviji za državne izpite v deželi Doline Aoste potekati obvezno z uporabo italijanskega jezika.

Sodišče ugotavlja v svoji razsodbi, da prvi odstavek člena 38 deželnega statuta «izenačuje francoski jezik z italijanskim jezikom». Ta člen namreč določa enakopravnost obeh jezikov na vseh področjih z izjemo sodstva. Pri tem ugotavlja sodišče, da to izenačenje temelji na ugotovitvi stanja dvojezičnosti, ki de facto obstaja v deželi, iz česar so izšli ustavno zajamčeni učinki glede enake uporabe obeh jezikov, tako da je treba izključiti, da bi se v Dolini Aosti označil z «uradnim» eden ali drugi jezik (za razliko, kar velja v mešani pokrajini Bocnu, kjer na podlagi člena 84 deželnega statuta velja italijanščina za uraden jezik).

Sodišče je mnenja, da je to bistveno vodilo prvega odstavka omenjenega člena statuta. Zaradi tega ni dopustno restriktivno tolmačenje tega člena s sklicevanjem na druge določbe v statutu, ki so dejansko izjema k pravilu o enakopravnosti. Gre namreč za določbe v drugem odstavku istega člena, ki dopušča sestavljanje uradnih listin v enem od dveh jezikov z izjemo sodnih spisov, ter za zadnji odstavek člena 39 statuta, ki določa, da je v vseh vrstah in stopnjah šol pouk v francoskem jeziku omejen samo na nekatere predmete.

Razen teh izjem mora torej v celoti veljati določba, ki omogoča uporabo enega ali drugega jezika, ki si ga prizadeti izbere. Sodišče poudarja, da mora to vsekakor veljati tudi za maturitetne izpite, in zavrača ugovore državne advokature, češ da učinki državnega izpita presegajo deželni okvir in sektor srednješolskega pouka. Državna advokatura je zatrjevala, da bo dosežena diploma lahko praktično uporabljiva zunaj deželnega ozemlja, samo če bo prizadeti popolnoma obvladal italijanski jezik. Sodišče pa ugotavlja, da se obvladanje italijanskega jezika mora predpostavljati, če se upošteva prvi odstavek člena 39 statuta, ki določa, da je treba pouku obeh jezikov v vseh šolah posvetiti enako število tedenskih ur. Sodišče je dalje mnenja, da se v tem primeru ne more naslanjati na določbo statuta, ki določa način uporabe dveh jezikov na šolah, ker spada državni izpit v področje, ki se povsem razlikuje od področja pouka. Pa tudi če bi se ti dve področji lahko vzporejali, bi moral izpit iz posameznih predmetov potekati kvečjemu v tistem jeziku, v katerem so se ti predmeti poučevali.

Sodeč po utemeljevanju v razsodbi bi se zdelo, da uživajo Francozi v Dolini Aosti vsestransko enakopravnost, in da se izvajajo vse določbe deželnega statuta. Vendar se neredko slišijo pritožbe, da so mnoge določbe statuta ostale mrtva črka, in da je zlasti glede pouka v francoščini, ki je že po statutu dokaj omejen, stanje zelo zaskrbljujoče.

Vedno ista pesem...

Še danes in jutri je na sporedu otroška igra «Sneguljčica», ki jo v predelavi Pavla Golie in v režiji Jožka Lukeša uprizarja tržaško gledališče.

ČRNOGORSKEMU GLASBENIKU JE BILO UGODENO

«Guarneri» torej ni šel iz domovine

Titograjska RTV ga je odkupila za 22 milijonov dinarjev

V posebni zaščitni skrinji RTV-Titograd imajo od pred nekaj dnevi dragoceno violino s podpisom samega Guarnerija.

Ta tako redek in dragocen instrument izhaja iz leta 1726 in ga je titograjska radio-televizija odkupila za 22 milijonov dinarjev. Titograjski RTV postaji so pri tem nakupu pomagale razne ustanove, predvsem razna črnogorska podjetja, preden pa so se v vodstvu RTV Titograd odločili za nakup, sta violino odnesla na pregled strokovnjakom v Anglijo in v Švico dva znana črnogorska glasbenika Ivanović in Pajević. Ko so znani izvedenci violino preizkusili, so brez oklevanja izjavili, da gre za «originalno Guarnerijevo delo».

Brž ko je dirigent zueriškega orkestra pregledal violino in presodil, da gre za «originalno Guarnerijevo delo», je takoj ponudil zanjo 20 tisoč dolarjev oziroma obilnih 12 milijonov lir, na kar Ivanović in Pajević, seveda po navodilih titograjske RTV, nista pristala.

Od kod violina, o kateri je govor?

Lani je v Herceg Novem umrl v pozni starosti glasbeni pedagog Stevo Prnjat, ki je vse svoje življenje preživel v glasbi. Veliko let je Prnjat živel v Parizu kot glasbenik, kot profesor violine. Od neke bogate francoske družine je odkupil violino, ki jo je, kot je razvidno iz podpisa in datuma, v začetku 18. stoletja izdelal znani cremonski mojster Guarnieri.

Po smrti črnogorskega violinskega pedagoga so njegovi vdovi prišle ponudbe od povsod, da naj bi dragoceno violino prodala. Toda pokojnikova vdova je hotela držati besedo, ki jo je dala svojemu umirajočemu možu, ki je izrazil željo, da naj dragoceni instrument ostane v Črni gori.

Niti znanemu sovjetskemu violinistu Koganu, niti drugim virtuozom, ki so prihajali k njej ali ji pisali ter v pismih obljubljali velike vsote, tudi večje kot jo je zbrala titograjska RTV, ni hotela odstopiti dragocenega umotvora, ki ga je odstopila črnogorski ustanovi za 22 milijonov dinarjev.

V 18. stoletju sta v Cremoni ustvarila čudovite violine Stradivari in Guarnieri. Najbolj na glasu je bil Stradivari ali točneje Stradivarius, s katerim se je kosal Guarnieri. Vendar bi morali k tema dvema največjima mojstroma dodati še Amatija, ki pa se manj omenja kot se omenjata prejšnja dva. V 250 letih, kolikor nas loči od dobe, ko so v Cremoni ustvarjali ti trije mojstri, sta se znanost in tehnika močno razvili in vendar ni še nikomur uspelo, da bi dosegel mojstrstvo teh velikih cremonskih ustvarjalcev. Gre predvsem pri njihovih violinah za čistočo in zvok glasu. Gre za tisto mehkobo zvoka, ki jo dajejo te violine, mehkobo, ki postaja prijetnejša čim bolj stara postaja violina.

Strokovnjaki še vedno skušajo, pa čeprav brez uspeha, rešiti vprašanje, kako je cremonskim ustvarjalcem uspelo doseči to, kar so s svojimi deli dosegli. Nekateri trdijo, da je odgovor na to vprašanje v barvi, v laku, s katerimi so cremonski mojstri barvali svoje izdelke. Baje je tajnost teh lakov šla iz roda v rod do izumrtja družin. Drugi pa menijo, da ni iskati odgovor v laku, pač v lesu. V zvezi s tem pravijo tudi, da je mojster Stradivarius često prihajal v Hercegovino in na Durmitor, koder je iskal posebne vrste javora. Menda ga je nato sušil deset let in šele potem uporabljal za izdelovanje svojih instrumentov. Ker gre za posebne vrste javora, ki ga ni lahko najti, pravijo, da je v tem eden izmed odgovorov. So nadalje strokovnjaki, ki trdijo, da je tajnost treh Cremoncev v obliki «trebuha» njihovih violin, kar pa ne bo držalo, saj so obliko Stradivariusovih in drugih violin posneli do mikronov natančno

Pri tem je vredno dodati, da je originalnih violin, ki so prišle iz delavnic treh cremonskih mojstrov, zelo zelo malo. Hkrati pa velja povedati, da Menuhin, Ojstrah, Stern, že omenjeni Kogan in drugi veliki violinisti igrajo v glavnem na violine teh treh mojstrov. Znani «virtuoz med virtuozi» Paganini je imel še posebno Guarnierijevo violino, ki jo danes ocenjujejo na 100 tisoč dolarjev, oziroma obilnih 60 milijonov lir. Mimogrede bomo povedali, da imajo v Genovi Guarnierijevo violino, ki jo vzamejo in posebne vitrine samo enkrat na leto, ko zaigra na njo «najboljši mlajši violinist leta.» Ta violina se da v znak najvišjega priznanja, ki ga more doživeti mlad violinist v Italiji.

In kdo bo igral na črnogorskem Guarnieriju, ki so ga odkupili od vdove glasbenika Prnjata? S to dragoceno violino bo prvič nastopil na televiziji črnogorski violinist Branko Pajević.

PROBLEM, O KATEREM SMO ŽE VEČKRAT PISALI

Ima Gerovital lastnosti ki se mu pripisujejo?

Osnovno vprašanje ni v tem, da človeka pomladimo, pač pa gre za zagotovitev dolgega in zdravega življenja

Oscar Wilde je v svojem romanu «Slika Doriana Graya», svojega junaka Doriana obdaril z večno mladostjo s tem, da se je namesto njega staral portret, ki mu ga je podaril prijatelj slikar. To so stare človeške sanje o mladosti.

Že v dobi faraonov so zdravniki-duhovniki pripravljali za svoje vladarje iz živalskih spolnih organov sredstva za zaviranje starosti. Leta 1889, to je leto pred objavo Wildovega romana, je angleški nevrolog Brown-Sequard izjavil, da je našel pomlajevalno sredstvo v injekcijah testikularnega soka. Ruski biolog Sergej Voronov je leta 1919 oznanil novo metodo pomlajevanja: človek naj bi se pomladil, če bi mu iz človeku podobnih opic (gorile, šimpanza) presadili spolne žleze. Obe teoriji so danes zavrgli. Brown-Sequardove injekcije so bile neučinkovite, Voronove žleze pa je organizem zavračal.

Kljub temu se poskusi pomlajevanja nadaljujejo. Švicarski zdravnik Paul Niehans že 20 let daje pacientom celice, ki jih dobiva iz oplojenih samic raznih živali. Še pred kratkim je bil za pomlajevanje v modi «geleé royal» (matično mleko), ki se od navadnega medu razlikuje le zaradi nekaterih beljakovinskih sestavin, ki pa ne pomlajujejo. Zadnje čase pa je svet prevzel «gerovital».

V Romuniji je to sredstvo izdelala zdravnica Ana Aslanova, ker pa so zdravilo v mnogih državah kmalu prepovedali, je njegov pomen za kupce prerasel resnično vrednost.

Poleg gerovitala je na primer v Italiji še cela vrsta zdravil proti starosti. Statistike govorijo, da Italijani potrošijo zanje uradno 1 milijardo 700 milijonov lir letno. Ostaja seveda odprto vprašanje, koliko potrošijo za gerovital, ki pride v državo po nezakonitih poteh. Rekordno število tihotapstev gerovitala imajo mejni prehodi z Jugoslavijo. Ne zaostajajo pa verjetno mejni prehodi s Švico, kjer gerovital lahko prosto prodajajo v lekarnah.

Brez dvoma je lov na gerovital ena izmed največjih kolektivnih sugestij na svetu, tako vsaj pravijo znani sociologi in psihologi. Z druge strani pa je eno izmed največjih farmacevtskih investicij vseh časov.

Kaj je pravzaprav ta gerovital, o katerem vsi govorijo?

Ravnatelj revmatološke klinike v Parizu S. De Séze pravi, da se vedno večje število starejših ljudi obrača za zdravstvene probleme na farmakološko znanost. Ta pa se ravna, kot da bi že ugotovila biokemične procese staranja. Ugotovili so na primer, da so nekateri procesi staranja nastali tudi zaradi pomanjkanja encimov, ki so potrebni za tiste kemične reakcije, pri katerih se izrabljeno tkivo obnavlja. Zaradi tega je nastala cela vrsta zdravil proti staranju, ki vsebujejo encime, v največji meri pa neučinkovite snovi. Eno izmed takih sredstev je gerovital. V njem je prokain, za katerega je dr. Marion Finkel iz ameriške organizacije «Food and Drug Administration» ugotovila, da postane takoj neučinkovit, brž ko pride v prebavni trakt. Za del prokaina pa, ki ostane kljub prebavnemu traktu aktiven, ni dokaza, da bi deloval proti procesom staranja.

V Moskvi, kjer uporabljajo gerovital le poredkoma, zdravniki trdijo, da ni mogoče pomladiti človeka, mogoče pa je starim ljudem podaljšati in izboljšati življenje. Vsi tisti, ki tudi po upokojitvi ostanejo aktivni in nadaljujejo z delom, so navadno bolj zdravi in srečnejši. Za vsakogar je važno čutiti, da je družbi koristen in spoštovan.

Pietro De Nicola, profesor za gerontologijo in geriatrijo na univerzi v Paviji trdi, da so prava zdravila proti staranju tista, ki pomagajo celotnemu telesu in delujejo tako, da popravljajo napake, ki so nastale na raznih organih zaradi dolgotrajnega delovanja. Torej ni mogoče postati mlajši, vendar si je mogoče podaljšati življenje. Do tega pa more priti le tako, da se medicina začne ukvarjati s človeškim telesom že pred rojstvom v materinem telesu. Že več tisočletij se vrši človekov razvoj po točno določenem programu, odkar pa je nastopila nova doba, to je približno v zadnjem stoletju, ves ta razvoj ni v ravnovesju. Nekoč se je človek razvijal do 23. leta starosti, sedaj se je ta meja znižala na 18. leto. Telesni in mentalni razvoj se torej sedaj zaključita pet let pred pravim rokom, zaradi tega se prej pojavijo tudi vse bolezni, ki nastopijo pri vsakem prehodu življenjske dobe.

Večina zdravnikov soglaša, da leži največja krivda za motnje v ravnovesju v prehrani. Iz poskusov, ki so jih izvedli v ZDA in SZ, je jasno, da so poskusnim živalim, ki so jih iz manj vredne prehrane navadili na normalno prehrano, podaljšali življenje za eno tretjino v primerjavi z živalmi, ki so bile nadhranjene.

Zaradi napredka, ki je sestavni del časa, v katerem živimo, smo vedno bolj nagnjeni k temu, da jemo več, kot bi morali, gibamo pa se vedno manj. S tem pa se vse življenjske funkcije prej razvijejo, to pomeni, da se prej staramo. Kljub temu pa je srednja življenjska doba sedaj daljša. To moremo pripisati manjšemu številu rojstev in manjši umrljivosti otrok.

Znanstveniki predvidevajo, da bodo, ko bodo ugotovili vse kemične reakcije staranja, mogli kemično zavirati proces staranja in s tem leta 2050 zdaljšati življenje na 120 let od sedanje srednje življenjske dobe, ki znaša 70 let, seveda v razvitem svetu, kajti v deželah Latinske Amerike, v delu Azije in Afrike imamo življenjsko dobo, ki komaj doseže 30 ali ne prekorači 40 let.

PISMA UREDNIŠTVU

O pripravah 4 knjig «Enciclopedia del F-VG»

V začetku marca so — kot je P. d. že poročal — na tiskovni konferenci obvestili javnost, da bo že letos izšel prvi od štirih zvezkov Enciklopedije o Furlaniji-Julijski krajini. Doslej so le pičli glasovi prišli v italijansko javnost o delovanju inštituta, ki so ga nalašč za izdajanje enciklopedije ustanovili. Zdi se mi, da je bila o tem slovenska javnost premalo obveščena. Zato sem tudi to pismo napisal.

V lepem, razkošnem prospektu enciklopedije je rečeno, da se je na pobudo skupine osebnosti z deželnega kulturnega, socialnega in političnega območja porodilo Združenje-Inštitut za izdajo enciklopedije. Njegov namen je, čimprej izdati ilustrirano monografično enciklopedijo, ki naj «na najvišji znanstveni ravni» prikaže «celotno preteklo in sedanje življenje in kulturno pričevanje z vseh področij raznolike stvarnosti in dejavnosti v deželi».

Enciklopedija pa ima tudi po besedah njenega prospekta za «cilj širiti, med sorodnimi in vendar različnimi ljudstvi v deželi, večji občutek solidarnosti, socialnega razumevanja in deželne zavednosti». Prav zaradi teh ciljev in namenov je deželno odborništvo za javno izobrazbo in kulturno delovanje prevzelo pokroviteljstvo nad objavljanjem enciklopedije.

Prvi zvezek, osemsto strani, bo izšel že letos, saj se nanj lahko naročijo vnaprej naročniki še do konca letošnjega aprila. To pomeni, da je gradivo zdaj, v začetku aprila že zbrano in da ga že pišejo in urejujejo. Prvi zvezek bo prikazoval v 11 poglavjih deželo z geografskega, geološkega, pokrajinskega in pa tudi *narodnostnega* vidika.

Kdo je torej napisal ali še piše te demografske podatke? Obstajajo: posebna znanstvena komisija, znanstveno uredništvo in še povrhu literarno uredništvo. V znanstveni komisiji je 12 članov, ki so skoraj vsi izbrani iz vrst rednih profesorjev tržaške univerze, v znanstvenem uredništvu je kar 24 članov, ki so prav tako večidel iz vrst učnega osebja tržaške univerze. Vsi ti znanstveniki so predvsem strokovnjaki za zemljepis, agrarno kemijo, astronomijo, geotehniko, promet itd.

V literarni redakciji pa je 21 članov, ki so večinoma pisatelji, pa tudi časnikarji, literarni kritiki in esejisti.

V vseh teh treh telesih inštituta za enciklopedijo ni nobenega Slovenca; niti ni med literarnimi uredniki nobenega slovenskega pisatelja, pesnika, literarnega kritika, skratka nobenega Slovenca. Prospekt objavlja tudi, verjetno, prvi seznam članov, ker pripominja, da gre za prvi seznam in da so še v teku prijave. Člani združenja so nekateri glavni uredniki listov in revij, bibliotekarji, razni univerzitetni profesorji, docenti in asistenti, arhitekti, slikarji, glasbeniki, fotografi, direktorji nekaterih muzejev.

Vseh teh nekaj sto članov so Italijani, razen tebe, dragi urednik «Primorskega dnevnika». Verjetno te je spravil med člane kak tržaški časnikar iz krogov, ki stoje v prijateljskih odnosih z enciklopedičnimi krogi. Verjamem, da se počutiš izgubljenega v tej čisto italijanski enciklopedični gneči in da si med tem, najbrž že pobaral, kaj pomeni, da si edini Slovenec med sto člani.

Enciklopedija dezele Furlanije-Julijske krajine ne bo to, kar si je zastavila za cilj, če ne bo sodelovanja Slovencev, saj bo marsikatera monografija govorila prav o njih o njihovih etničnih in drugih posebnostih.

Celo Treccanijeva enciklopedija je imela po nekega slovenskega sodelavca, tako na primer dr. Alojzija Reza, dr. Andreja Budala in morda še katerega, ki je pisal o določenih slovenskih kulturnih stvareh.

V enciklopediji pod pokroviteljstvom dežele pa ne morejo Slovenci igrati podrejene vloge dopisnikov, referentov, posebno ker bo morala deželna enciklopedija pisati o Slovencih v deželi, ki so eno izmed raznih ljudstev te dežele. Saj mora enciklopedija biti, po besedah prospekta, «sinteza življenja in kulturno pričevanje raznolike stvarnosti», saj mora enciklopedija «širiti občutek solidarnosti med različnimi ljudstvi v deželi». Že zvezek, deveto poglavje, obsega monografijo o etničnih posebnostih raznih ljudstev in med temi so tudi Slovenci.

Kljub temu, da je slovenska javnost izvedela za izdajo prvega zvezka enciklopedije šele sedaj, ko je že skoraj napisan, je še zmerom čas, da se oglasijo z interpelacijami njena dva deželna svetovalca, Lovriha in Štoka, ostali deželni svetovalci dveh velikih delavskih strank, komunistične in socialistične, in pa tudi deželni svetovalci drugih strank, ki so doslej pokazali razumevanje za slovenske narodnostne pravice v tej deželi.

javljenem v zgoraj omenjenem prospektu. Zato je podpisani po februarski tiskovni konferenci v posebnem pismu predsedniku inštituta vnovič obrazložil svoje stališče in ga prosil, da ga iz seznama izbriše, na kar sta podpisanega osebno obiskala v uredništvu P.d. ravnatelj inštituta in šef tiskovnega urada inštituta ter mu zagotovila:

a) popolno nepristranost in objektivnost, predvsem pa apolitičnost vseh sestavkov enciklopedije;

b) sprejem v posamezne redakcije ustreznih Slovencev iz naše dežele;

c) glede članstva inštituta pa sta izjavila (z izrecnim poudarkom, da se ta izjava tudi objavi), da bo lahko postal član inštituta vsak, ki to želi in to svojo željo pismeno sporoči inštitutu in če se strinja s statutom inštituta, ki pa — kot sta poudarila — vsebuje v glavnem le obvezo glede moralne podpore izdajateljem enciklopedije. (Naslov inštituta se glasi: «L'Istituto per L'Enciclopedia del Friuli- Venezia Giulia» — Udine, Piazza XX Settembre 9.)

č) Glede monografije o Slovencih v naši deželi za prvo knjigo sta omenjena predstavnika iz Vidma zaprosila podpisanega z nasvet, na koga naj se obrneta, da bi napisal analogen tako imenovan «elzeviro», ki bi bil podoben tistemu, ki ga je prispeval o Furlanih Tito Magnacco; svetoval sem jima pesnika Filiberta Benedetiča (po prejšnjem sporazumu z njim), ki je pred dnevi ponudbo že sprejel.

3. Omenjenima predstavnikoma inštituta sem tudi povedal svoje mnenje glede tistih tukajšnjih Slovencev, ki naj bi prišli v poštev za člane inštituta, in sicer: sedanji in bivši člani rimskega parlamenta, deželnega sveta, pokrajinskih svetov, vsi slov. člani tržaškega in goriškega občinskega sveta in slovenski občinski odborniki v Trstu in Gorici, vsi slovenski župani, zlasti goriške in tržaške pokrajine, vsi najaktivnejši slovenski člani vodstev političnih strank, vsi vodilni člani slov. kulturnih in gospodarskih organizacij in ustanov (kot so: SKGZ in njene najvažnejše članice SPZ, SG, GM, KZ v Trstu in Gorici, SGZ, dalje Slov. prosveta v Trstu, ZSPZ v Gorici, p.d. «I. Trinko» v Čedadu itd.), vsi slov. zamejski znani književniki, slov. poklicni časnikarji in publicisti (zlasti tisti, ki se največ oglašajo v slovenskem dnevnem tisku in po slov. tržaškem radiu, tisti, ki so člani uredništev slovenskih revij, tednikov, štirinajstdnevnikov, in drugega periodičnega tiska), docenti in asistenti slovenske narodnosti na tržaški in drugih univerzah v Italiji, slov. srednješolski profesorji in učitelji, ki so znani po svojih nastopih v javnosti, vidnejši slovenski cerkveni dostojanstveniki vseh treh škofij dežele, vsi drugi slov. vidnejši javni delavci itd. Dodal sem še, da pridejo v poštev — zlasti za člane posameznih redakcij — tudi tisti Slovenci, rojeni tostran meje, ki pa so se kot znanstveniki in literati uveljavili v Sloveniji in drugod v Jugoslaviji. Oba predstavnika inštituta sta se s tem strinjala in izrazila še željo po sodelovanju tudi drugih slovenskih znanstvenikov in literatov iz Slovenije. Spričo takšnega stališča sem jima — na njun predlog — obljubil, da bom poskušal, če bom utegnil, sestaviti seznam imen oseb slovenske narodnosti — ital državljanov, ki bi prišle v poštev bodisi za člane inštituta, bodisi za člane posameznih redakcij enciklopedije ter seznam vseh drugih Slovencev, ki bi lahko sodelovali. (Če bodo taki seznami sestavljeni, bodo po potrebi objavljeni v našem dnevniku.)

4. Končno je potrebno še pripomniti, da bi verjetno pripadala skrb, da bi bili Slovenci v Italiji v enciklopediji pravično upoštevani, zlasti vsem voditeljem slovenskih organizacij in ustanov (zgoraj naštetih), v prvi vrsti pa vsem tistim Slovencem, ki so člani danes oblastvenih organov dežele in pokrajin in največjih mestnih občin, a med temi organi morda še prav posebej članom pred kratkim ustanovljene deželne komisije za kulturna vprašanja, med katerimi je tudi tukajšnji slovenski pisatelj — Prešernov nagrajenec.

5. Naj ponovim: Kdor želi pri enciklopediji sodelovati ali pa postati vsaj njen član («socio»), naj se torej obrne na naslov, ki je naveden pod tč. 2. c. — Odg. ur.

Objavljamo gornje pismo našega sotrudnika A. Rejca iz dveh razlogov:

1. Vnovič hočemo opozoriti na važnost priprav v pismu omenjene enciklopedije. (Glej P. d. od 21. febr. t.l.) .

2. Objavljamo pismo tudi zato, da povemo, da je naš odgovorni urednik že v lanskem letu na vabilo omenjenega inštituta, naj bi bilo tudi njegovo ime v seznamu številnih članov inštituta, odgovoril, da na to ne more pristati, ker v zadevnih redakcijah ni nobenega Slovenca, kar pomeni, da ni jamstva, da bodo Slovenci v tej enciklopediji objektivno prikazani. **Kljub temu pa je bilo njegovo ime letos v seznamu članov, ob-**

Judje protestirajo

NEW YORK, 2. — Že lani so ameriški Židje protestirali zaradi tradicionalnega pasijona v Oberammergauu v Nemčiji, češ da ima protižidovske komponente. Letos so kljub nekaterim popravkom, ki so jih v Nemčiji izvedli na originalnem tekstu patra benediktinca Stefana Schallerja, protest ponovili. Židje so prosili muenchenskega škofa, naj se pasijona, ki je na sporedu 18. maja, ne udeleži.

GRANADA, 2. — Znanstvena odprava tukajšnje univerze je v preteklih dneh raziskovala otok Alboran, ki leži v Sredozemskem morju pri španski obali. Odpravo je vodil profesor Pablo Prieto Fernandez, ki je po vrnitvi v Granado sporočil, da so na otoku odkrili nove rastlinske vrste, ki jih ni najti v drugih krajih sveta. Ena izmed teh je «senesius alboranicus», ki je iz družine marjetic, vendar je zelo redek primerek. Med bivanjem na otoku so znanstveniki našli živ primerek polža «elix alboranensis», za katerega se je doslej mislilo, da je izumrl.

RADIO TELEVIZIJA

PETEK, 3. APRILA 1970

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Glasba za dobro jutro; 11.40 Šola; 12.00 Elektronske orgle; 12.10 Pravni položaj ženske v Italiji; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Orkester Casamassima; 17.20 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Šola; 18.50 Sodobni ital. skladatelji; 19.10 Cesarini Sforza: O razvoju moralnih in pravnih pojmov; 19.25 Melodije; 20.00 Šport; 20.30 Gospodarska rubrika; 20.50 Operna glasba; 21.50 Jazz.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Mali ansambli.

KOPER

6.30, 6.45, 7.30, 10.00, 12.30, 14.00, 14.30, 16.00, 17.00, 19.15, 22.30 Poročila; 6.40 Glasba za dobro jutro; 7.40 Vesela glasba; 8.00 Popevke; 8.30 Zbori in baleti; 9.30 Izberite si program; 10.15 Ital. popevke; 11.00 Strani iz albuma; 11.45 Plošče Ricordi; 12.45 in 13.45 Glasba po željah; 14.05 Aktualnosti; 14.15 Lahka glasba; 15.30 Od Triglava do Jadrana; 16.05 Iz naših občin; 16.20 Iz priljubljenih oper; 17.10 Simf. koncert; 18.00 in 19.30 Prenos RL; 22.10 Pisana glasba; 22.35 Nočni recital.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Jutranje pesmi; 9.00 Vi in jaz; 12.10 Kontrapunkt; 13.30 Strnjeno odrsko delo; 14.16 Program za popoldne; 16.00 Knjige in revije; 16.20 Plošče za mladino; 18.00 Dogodki in ljudje; 20.50 Humoristična oddaja; 21.15 Koncert.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 8.40 Protagonisti; 9.00 Romantica; 10.00 Radijska prireditev; 10.15 Poje M. Abbate; 10.35 Telefonski pogovori; 12.35 Pet vrtnic za Milvo; 14.00 in 16.50 Zakaj in kako? 15.05 Poljudna enciklopedija; 15.40 Oddaja za avtomobiliste; 16.00 Sanremo 70 in druge pesmi; 17.35 Enotni razred; 17.55 Glasbeni aperitiv; 20.10 Program s Pisujem; 21.15 Knjižne novosti; 22.43 Radijska prireditev.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 10.45 Glasba in podoba; 11.15 Hindemithove skladbe; 12.20 Doba klavirja; 14.00 Glasba izven programa; 14.30 Portret avtorja: Penderecki; 15.15 Carissimov Oratorij in Perosijev «Sodni dan»; 17.10 Angleščina; 18.45 Kulturno življenje; 19.15 Koncert; 20.15 Poljudna znanost.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.15 Baletna glasba; 9.50 Brunettijeva simfonija; 10.10 Ravelova sonatina; 11.40 Beneški godalni ansambel; 15.30 Simf. glasba.

SLOVENIJA

6.00, 7.00, 10.00, 13.00, 14.00 in 19.30 Poročila; 6.50 Rekreacija; 7.15 Inform. oddaja; 8.04 Operna matineja; 9.05 Pionirski tednik; 9.35 Operetne melodije; 9.45 Pesmi Južne Amerike; 10.15 Pri vas doma; 12.10 Mozartova glasba; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Slovenske narodne; 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Skladbe za mladino; 15.35 Glasbeni intermezzo; 15.40 Gershwin: Amerikanec v Parizu; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Človek in zdravje; 17.15 Koncert po željah; 18.00 Aktualnosti; 18.15 «Rad imam glasbo»; 18.50 Ogledalo našega časa; 19.15 Ansambel D. Škoberneta; 20.00 Z zborovskega festivala v Spittalu; 20.30 «Top-pops 13»; 21.15 Oddaja o morju; 22.15 Iz logov domačih; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Jazz-klub.

ITAL. TELEVIZIJA

9.30 Šola; 12.30 Znanstvena antologija; 13.00 Evropa kratkega poletja; 13.30 Dnevnik; 15.00 Ponovitev šole; 17.00 Spored za najmlajše; 17.30 Dnevnik; 17.45 Program za mladino; 18.45 Čelist R. Gerlin; 19.45 Šport in ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 TV tednik; 22.00 Gogolj: «Diario di un pazzo»; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

17.00 Konjske dirke v Neapliu; 18.30 Angleščina; 21.00 Dnevnik; 21.15 Vidalie: «Il capitan Coignet»; 22.05 Veliki noči nasproti.

JUG. TELEVIZIJA

20.00, 23.30 Poročila; 9.35, 14.45 TV v šoli; 11.00 Angleščina; 16.10 Splošna izobrazba: Domači mojster; 17.50 David Copperfield; 18.15 Obzornik; 18.30 Kvartet Rudolfa Tomšiča; 19.05 Svet na zaslonu: Dve Nemčiji; 19.45 Cikcak; 20.35 Obtožujem — film; 22.15 Malo jaz, malo ti — quiz.

HOROSKOP

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Svojo dejavnost omejite na najnujnejše opravke. Mir bo tokrat skrajno potreben.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Priložnosti bo več. Na vas je, da pravilno izberete. V družini načrtovanje za bližnjo prihodnost.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Zaman pripravljate velikopotezne načrte, ki jih ne boste mogli izpeljati. Nekoliko nemirno ozračje v družini.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Veliko dela, ki ste si ga po nepotrebnem nakopali. Možno prijetno potovanje z neko simpatično osebo.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Na obzorju vendarle nekaj jasnega. Preprečite, da bi se majhen spor ne razvil v velikega.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Kljub temu, da ne boste razpoloženi, se bo vse prav izteklo. Več pozornosti družini.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Primerno vzdušje za sklepanje novih poslovnih zvez. Veder dan v domačem okolju.

ŠKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Srečno razdobje, ki ga ni primerno razumeti. V družini vam bodo šli vsi na roko, da se nekoliko odpočijete.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Izkoristite današnji dan in vse zveze, da poženete posle nekoliko hitreje. Zelo vesela družba.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Opravka boste imeli z zelo nervoznimi ljudmi. Skušajte biti vsaj vi mirni.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Previdnost, da ne zabredete v sicer zapeljive, toda težavne posle. Več spoštovanja do oseb bližnje okolice.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Morda bi znal biti današnji dan zelo pomemben. Bodite bolj realisti in ne bodite z glavo v oblakih.

šport šport šport šport šport

PO PRVIH POLFINALNIH SREČANJIH

Pregled evropskih pokalnih tekmovanj

V sredo so odigrali prvo polfinalno kolo za razne evropske pokale. V luči teh dogodkov se da že nekako sklepati kakšen bo potek povratnih srečanj. Vse ekipe, ki so se srečale v prvem polfinalu, so igrale zelo previdno, saj je bilo v petih tekmah doseženih samo pet golov. Vse to kaže da so zaupale bolj svojim obrambam kot pa napadom, kar je sedaj že navada.

Pokal evropskih prvakov

Škotski Celtic iz Glasgowa je zmagal z 1:0 na igrišču angleškega Leedsa in se tako predstavil kot zelo resen kandidat za vstop v finale. Ima namreč velike možnosti da v Glasgowu zmaga ali igra vsaj neodločeno in dobi tako pravico do srečanja z zmagovalcem drugega polfinala: Feijenoordom ali varšavsko Legijo. Obe britanski ekipi sta pokazali to, kar je bilo že videti v škotskem in angleškem prvenstvu: Celtic prikazuje vsakokrat boljši nogomet, medtem ko Leeds v svoji igri zadnje čase nazaduje.

Feijenoord je v Varšavi dosegel dragocen neodločen izid in upa zdaj na zmago na svojem igrišču. Nizozemci so se zaprli na svojo polovico igrišča in zaman so bili vsi napori Poljakov, da bi prodrli v njihovo obrambo. V finalu bomo torej zelo verjetno videli tekmo med Celticom in Feijenoordom.

Pokal pokalnih prvakov

Vse kaže, da se bo Gornik Zabrže prvi uvrstil v finale. Po neodločenem izidu, ki ga je dosegel v Rimu proti Romi in sicer z 1:1, ima zdaj možnost, da doma zmaga ali pa igra neodločeno 0:0; v obeh primerih bi se uvrstil v finale, saj goli doseženi na tujem igrišču veljajo tudi v polfinalu dvojno.

Bolj nejasen je drugi polfinale med nemško ekipo Schalke 04 in angleškim Manchestrom. Nemci so na svojem igrišču zmagali z 1:0 in bodo morali to svojo pičlo prednost braniti v Angliji, kjer bo Manchester dal vse od sebe da se obdrži v krogu mednarodnih pokalov. V prvenstvu je namreč že izgubil vsako možnost za uspeh in ravno tako v tekmovanju za angleški pokal. Ni torej mogoča kar zadeva ti dve ekipi nobena napoved glede vstopa v finale.

Pokal sejemskih mest

Do sedaj so odigrali samo eno polfinalno tekmo, v kateri je mi lanski Inter premagal v Bruslju, po zelo borbeni igri, domači Anderlecht in je s tem zelo verjetno že osvojil pravico do vstopa v finale, ker je zelo malo verjetno, da bi tako izkušena ekipa kot je Inter, zgubila tako izvrstno priložnost za končni uspeh.

Drugi polfinale bodo odigrali v sredo med Ajaxom iz Amsterdama in angleškim Arsenalom, 15. aprila pa bo povratno kolo.

BOKS

Benvenuti bo verjetno 26. maja boksal v Umagu

BOLOGNA, 2. — Svetovni prvak srednje boksarske kategorije, Tržačan Nino Benvenuti, se je danes podvrgel zdravniškemu pregledu pri ortopedskem inštitutu Rizzoli v Bologni. Prof. Boccanera, ki ga je pregledal je izjavil, da ima Benvenuti zlomljeno levo deveto rebro. Boksar bo moral 20 dni počivati in omejiti svoje priprave za naslednje srečanje samo na «footing». Na vprašanje ali se bo mogel svetovni prvak boriti 26. maja v Umagu, je prof. Boccanera izjavil, da bo Benvenuti zelo verjetno do takrat že ozdravel ter bo lahko branil svoj naslov proti Bairdu. S svoje strani je Benvenuti dejal, da bo branil svetovni naslov le, če bo v odlični formi.

Iz Buenos Airesa pa poročajo, da so Benvenutiju ponudili 43 milijonov lir, če bi bil pripravljen izpostaviti svoj naslov svetovnega prvaka proti Argentincu Carlosu Monzonu, južnoameriškemu prvaku srednje teže. Ta dvoboj naj bi bil — po predlogu Argentincev — 6. junija v Buenos Airesu.

* * *

AARHUS (Danska), 2. — Danec Tom Bogs je danes uspešno branil naslov svetovnega prvaka srednje boksarske teže proti Angležu McAteerju. Sodnik je srečanje prekinil v 11. krogu, potem ko je Bogs v 5., 8., 9. in 10. krogu zrušil Angleža na tla.

NAMIZNI TENIS

MOSKVA, 2. — Z nastopom ekip se je v sovjetski prestolnici začelo moško in žensko evropsko namiznoteniško prvenstvo. Pri moških je Jugoslavija premagala Grčijo s 5:0, pri ženskah pa je Francija odpravila Jugoslavijo s 3:1.

PLAVANJE

Letošnji plavalni del tekmovanja «mladinskih iger» bo v Trstu v ob činskem pokritem bazenu «B. Bianchi» z naslednjim razporedom:

3. maja ob 09.30: 66 m hrbtno
7. maja ob 09.30: 66 m prsno
10. maja ob 09.30: 66 m metuljček in
17. maja ob 09.30: 66 m prosto.

Tekmovalci, ki bi radi sodelovali na tem občinskem delu mladinskih iger v plavanju, se lahko prijavijo vsak dan do 28. aprila pri deželnem odboru italijanske plavalne zveze v prostorih pokritega bazena.

OBČNI ZBOR ŠK KRAS

Športni krožek Kras iz zgoniške občine obvešča svoje člane in simpatizerje, da bo 6. društveni redni občni zbor v četrtek, 9. aprila. Občni zbor bo v prostorih krožka v Zgoniku, začel pa se bo ob 20.30.

NAMIZNI TENIS — PRIHODNJE LETO

Kar tri slovenske ekipe v tekmovanju C lige

Množična udeležba slovenskih igralcev na državnem prvenstvu

V nedeljo, 15. marca se je zaključilo moško namiznoteniško prvenstvo C lige. Prvo mesto je zasedel Montecatini Edison iz Porto Marghere, ki je v celotnem prvenstvu izgubil le eno tekmo. Na drugo mesto pa se je povsem nepričakovano uvrstil nabrežinski Sokol. Nabrežinci so začeli letošnje prvenstvo zelo slabo, a so se v zadnjih tekmah zelo popravili. Z enakim številom točk, toda s slabšim kvocientom, je na tretjem mestu obstala videmska ekipa CSI Friuli, na zadnjem mestu lestvice pa je tržaška Julia.

Izida zadnjega kola:

Sokol — Montecatini Edison 6:3
CSI Friuli — Julia 5:4

Lestvica:

Montecatini	6	5	1	39	15	86	34	10
Sokol	6	3	3	27	27	61	66	6
CSI Friuli	6	3	3	26	28	59	63	6
Julia	6	1	5	16	38	40	83	2

Prihodnje prvenstvo bo vsekakor zanimivejše. Predvsem bo na njem sodelovalo šest ekip. Montecatini je verjetno dovolj močna ekipa, da se bo lahko uvrstila v drugo ligo. Iz druge lige je izpadel tržaški Bor, iz promocijske lige pa bosta napredovali dve ekipi. Gotovo je napredovanje goriškega Doma, za drugo prosto mesto pa se borita dve videmski ekipi (Rangers in La Cantina) ter dve goriški (Ardita in Virtus). Zmaga bo zelo verjetno pripadla goriškemu Virtusu. V C ligi bodo tako prisotne kar tri slovenske ekipe: Bor, Dom in Sokol. Prezgodaj je še, da bi lahko dali kako napoved glede zmagovalca v prihodnji sezoni, menimo pa, da bodo v borbo za prvo mesto stopili Bor, Sokol in CSI Friuli; to pa seveda, kolikor ne bodo te ekipe spremijale svojih postav. Vsaka sprememba bi utegnila popolnoma spremeniti razmerje sil.

V začetku maja pa se bo začelo državno prvenstvo, ki ne bo (kot je bilo napovedano) v Florenci, ampak v znanem termalnem središču Fiuggi. Namiznoteniška zveza skrbi, da nudi igralcem tudi možnost oddiha in sprostitve, kar je v namiznem tenisu zelo važno, a tega v kakem velikem mestu ni mogoče najti. Letos bodo slovenske barve na državnem prvenstvu res številno zastopane. Sodelovali bodo predvsem najmlajši. Tako bodo barve nabrežinskega Sokola zastopali Ukmar v mladinski konkurenci, Fabjan med naraščajniki, naraščajniška dvojica Fabjan - Dobrila ter moška naraščajniška ekipa. Ukmar pa bo verjetno nastopil tudi v dvojici s Tržačanom Peterlinijem. Barve Krasa bo med naraščajnicami zastopala Sonja Milič, goriški Dom pa bo prisoten z žensko naraščajniško ekipo. Pravico do udeležbe pa imata seveda tudi brata Boris in Edi Košuta.

Kakšne pa so možnosti za uspehe naših tekmovalcev? Tak množičen nastop bi moral dati sadove. Ni naš cilj, da bi imeli deseterico državnih prvakov, ker tudi nimamo možnosti, da bi kaj podobnega dosegli. Toda medtem ko so običajno sodelovali slovenski predstavniki le v dveh ali treh kategorijah, bodo letos slovenske barve zastopane kar v osmih kategorijah. Lahko torej pričakujemo tudi dober rezultat, saj je tudi uvrstitev na eno izmed prvih štirih mest velik uspeh.

S. J.

MOTOCIKLIZEM

CESENATICO, 2. — Priprave za dvanajsto izvedbo Shellove trofeje so v polnem teku. Na sporedu bo pet dirk, na katerih bodo nastopili vsi najboljši italijanski dirkači, saj bodo te dirke veljavne za osvojitev točk za naslov italijanskega prvaka. Od znanih italijanskih asov bosta dirkala tudi večna nasprotnika Agostini in Pasolini, ter Tržačan Parlotti, ki vozi na tomosu. Prireditelji si prizadevajo, da bi si zagotovili tudi udeležbo nekaterih znanih tujih vozačev in sicer po dva za vsako kategorijo, kot to dovoljuje pravilnik italijanske motociklistične zveze.

SMUČANJE

VIDEM, 2. — 80 smučarjev se bo borilo v soboto in nedeljo za zmago na 28. kaninskem veleslalomu. Italijanska B reprezentanca, v kateri so italijanski prvak Filippo Zandegiacomo, Clataud in drugi, je začela danes s pripravami. Trenirajo že tudi Avstrijci, zah. Nemci in Francozi.

ŠD BREG organizira dne 6. 4. 1970 s sodelovanjem restavracije «MARIO» iz Drage, ob 20.15 šahovski brzoturnir v Dragi.

Vpisovanje za turnir bo na sedežu društva v Boljuncu (srenjska hiša) dne 31. marca, 1. ter 2. aprila 1970 od 19. do 21. ure. Vpisnina znaša 300 lir na osebo.

Nagrade:

— 1. mesto pokal restavracije «MARIO».
— Najboljše društvo s prvimi 3 uvrščenimi dobi plaketo.
— Najboljše uvrščeni tekmovalci bodo nagrajeni s kolajnami.

KOŠARKA ZA DEČKE IN DEKLICE

MINIBASKET V ITALIJI VEDNO BOLJ RAZŠIRJEN

S tem «minišportom» se ukvarja že večstotisoč otrok

Zadnje čase je zelo v modi «minizacija» raznih športov. Med prvimi so prenesli rokomet, ki so ga dotlej igrali le na igrišču nogometnih mer, na manjšo igralno ploskev in so ga preimenovali v mali rokomet. Minigolf je tudi postal že izredno priljubljen in zelo razširjen, saj zahteva — v nasprotju z velikim — le malo prostora. Ponekod je postal zelo priljubljen tudi mali nogomet, ki ga igrajo le na 40 m dolgem igrišču. Tudi atletski mitingi v dvoranah so nekakšna «miniatletika».

Med najbolj zanimi «minišporti» pa je vsekakor minibasket, vendar pa je tudi tukaj stvar nekoliko drugačna. Medtem ko se z ostalimi «minišporti» ukvarjarjo tudi (ali pa celo izključno) odrasli, je minibasket namenjen izključno mladini, najmlajšim, t.j. naraščajnikom. Ta disciplina se je razvila zlasti v ZDA, kjer privabijo tekmovanja najmlajših skoraj vec občinstva kot košarka za «stare». Ker nastopajo v minibasketu tudi osnovnošolski otroci so mere vseh naprav manjše od onih, ki jih uporabljajo odrasli. Od tod tudi pridevek «mini».

V zadnjih letih se je minibasket silovito razširil po vsej zahodni Evropi, posebno pa še v Italiji. Lani so razpisali prvo tekmovanje za «Veliko nagrado minibasketa» in prijave mladih tekmovalcev so presegle vsa, tudi najbolj optimistična pričakovanja. 1.04 društva so namreč prijavila skupno nič manj kot 25.000 «minikošarkarjev», ki se pa niso odlikovali le z zavzetostjo. Mnogi so pokazali že tako dovršeno tehniko in dober smisel za žogo, da so takoj zbudili pozornost strokovnjakov. Mnogi med temi dečki in deklicami so že na seznamih izvedencev, ki zbirajo bodoče kandidate za državno in olimpijsko reprezentanco. Čeprav bo treba na njihov nastop v sinjem dresu sicer počakati že precej let, pa so vendar že danes na najboljši poti do državne ekipe.

Italijanska košarkarska zveza je ubrala v minibasketu nov organizacijski prijem. Ustanavljati je začela (ali pa podpira take pobude) vadbena središča za minibasket. Danes je takih centrov skoraj 3.500. In ker v vsakem osvaja osnove košarkarske veščine okrog 100 otrok ni težko izračunati, da je danes v Italiji «minikošarkarjev» že nad 300 tisoč.

Zanimivo je, da so v Italiji — podobno kot v ZDA — prevzele pobudo nad tekmovanji v minibasketu za «Veliko nagrado» razne tovarne, ki izdelujejo brezalkoholne pijače. Organizacijo teh turnirjev podpirajo tudi materialno in rezultati te podpore so že vidni. Igralcev minibasketa je v Italiji vedno več in voditelji italijanske košarke menijo, da se bo tekmovanja za «Veliko nagrado» v tem športu udeležilo prihodnje leto že nad 4.000 ekip. Kar se tiče naraščaja torej italijanska košarka nima posebnih skrbi.

V Borovi naraščajniški ekipi je več obetajočih igralcev

KOŠARKA — MED NARAŠČAJNIKI

Borovec Valter Hrvatič kandidat za reprezentanco

Valter Hrvatič, član Bora, se bo prihodnji teden udeležil skupnega treninga za sestavo državne naraščajniške reprezentance v Gorici. Trening bo vodil tehnični komisar državne reprezentance Giancarlo Primo.

Skupno s Hrvatičem se bo potegovalo za vstop v državno reprezentanco še 26 najboljših košarkarjev iz naše dežele. Tržaških predstavnikov bo 8, Videmčanov 6, Goričanov 5, iz Pordenona 3, iz Tržiča 2, po eden pa iz Codroipa in Tolmezza. Konkurenca za izbiro je bila torej ostra in sam Valter ni pričakoval svojega uspeha. «Res nisem pričakoval,» nam je povedal Hrvatič, «da me bodo povabili na ta trening. Res je, da smo se na zadnjem zbirnem treningu s Sosičem in z bratom Stojanom močno potrudili, da bi zapustili najboljši vtis. Bil pa sem pesimist.»

Ne glede na dejstvo, če ga bodo vključili v državno reprezentanco (kar je iz več razlogov skoraj nemogoče), pa je Valter Hrvatič že s tem vabilom na izbirni trening dosegel zavidljiv uspeh, kot je to tudi uspeh za našo košarko. Dosledno delo trenerjev in igralcev torej rodi sadove.

Valter Hrvatič je star 16 let (rodil se je v Ricmanjih 8. 1. 1954), visok je 180 cm in tehta 70 kg. Košarko igra tri leta in trenutno nastopa kot režiser v mladinski ekipi Bora. Tehnično je morda najbolj nadarjen košarkar Bora sploh

KOŠARKA

Pomoč za SP

LJUBLJANA, 2. — Uprava beograjskega radia in televizije je sklenila podpreti priprave jugoslovanske državne košarkarske reprezentance za svetovno prvenstvo, ki bo maja v Ljubljani. Uprava te ustanove je nakazala reprezentanci devet milijonov dinarjev.

Že pred letom dni pa je prevzela pokroviteljstvo nad jugoslovansko košarkarsko reprezentanco tovarna Rašica. Tako vse kaže, da jugoslovanski košarkarji pri svojih pripravah za svetovno prvenstvo ne bodo imeli posebnih materialnih težav.

NOGOMET

PO ODLOČITVI R. MITIČA

Reprezentanca SFRJ za tekmo z Avstrijo

Jugoslovanska nogometna reprezentanca se bo 8. aprila v Sarajevu pomerila z avstrijsko državno reprezentanco. Zvezni kapetan jugoslovanske državne enajsterice Rajko Mitič je sklical za sestavo svoje reprezentance naslednje igralce: Mutibarić, Dautbegović, Gračanin, Stepanović, Tešan, Pirić, Paunović, Holcer, Ramljak, Petković, Musemić, Mujkić, Bukal, Bajević, Džajić, Belin in Bečejac.

* * *

Danes so v Madridu uradno sporočili, da bo Alfredo Di Stefano, dolgoletni igralec Real Madrida, treniral v prihodnji sezoni nogometno ekipo Valencie.

TENIS

RIM, 2. — Češkoslovaška ekipa za Davisov pokal je že zagotovila svoje sodelovanje na mednarodnem teniškem prvenstvu Italije, ki bo od 20. do 26. aprila v Rimu. Vpisali so se namreč že Kodeš, Kukal, Zednik in Pala ter Neumanowa in Holubova.

Do sedaj pa se še ne ve, če se bodo udeležili prvenstva tudi Američani z odličnim črncem Ashom, kateremu južnoafriške rasistične oblasti niso dovolile nastopiti na tamkajšnjih turnirjih, kar je odločilno vplivalo na izključitev Južne Afrike s tekmovanja za Davisov pokal. Od Američanov je napovedana prisotnost Smitha, Lutza, Pasarella, Osborna in McManusa.

ŠAH — V BEOGRADU

Predlog za dvoboj Spasski-Fisher

BEOGRAD, 2. — V 3. kolu šahovskega dvoboja Sovjetska zveza — ostali svet, sta se med drugimi končali z remijem partiji med Polugajevskim in Hortom v 11. potezi ter Gellerjem in Gligoričem po 25 potezah.

V zvezi s pobudo «Borbe» in «Večernih novosti», da bi organizirali dvoboj Spasski-Fisher, je predsednik sovjetske šahovske zveze in vodja sovjetskega moštva izjavil, da je želja Fisherja za dvoboj s svetovnim prvakom Spasskim povezana z več problemi, ki se tičejo tudi mednarodne šahovske zveze. Po njegovih besedah mora Spasski, kot svetovni prvak, upoštevati določila mednarodne šahovske zveze. Očitno je, da bi ta dvoboj bil zelo zanimiv, toda lahko bi povzročil zmedo v rednem sistemu svetovnega tekmovanja, zato po njegovem mišljenju dvoboj ne pride v poštev. Predsednik sovjetske šahovske zveze je dejal, da je eden od ustanoviteljev ameriške šahovske zveze Reeves ponudil danes 30.000 dolarjev nagrade in plačilo vseh stroškov za igralce, kolikor bi prišlo do dvoboja Fisher-Spasski, s tem da bi se polovica partij igrala v Sovjetski zvezi, a druga polovica v ZDA. «Ne gre za denar,» je dejal na ta predlog vodja sovjetske ekipe, «temveč za načela.»

ODBOJKA

V Jugoslaviji bi moral biti v kratkem tradicionalni ženski in moški odbojkarski turnir za 9. spomladanski pokal. Vse pa kaže, da se stvari okrog tega turnirja ne bodo odvijale preveč gladko in to iz več razlogov. Moška reprezentanca, na primer, še vedno nima stalnega trenerja. Razen tega imajo mnogi jugoslovanski reprezentanti take službene in študijske obveznosti, da se jim nikakor ne morejo izogniti brez posredovanja odbojkarske zveze, ki bi jim morala v tem primeru poskrbeti za nadomestilo za izgubljeni zaslužek. Prav zato so svoje sodelovanje v reprezentanci že odpovedali Urnaut, Kos, Janković in Pilić, torej najboljši člani moštva. Zaradi težav z dopusti se je celo zgodilo, da je moral v 1. ženski ligi beograjski Partizan predati brez borbe tekmo z reškim Partizanom. Beograjčanke namreč v svojih službah niso mogle dobiti dvodnevnega dopusta za pot na Reko. Voditelji jugoslovanske odbojke zdaj proučujejo kako bi se izognili težavam, v katere je zašel ta šport v sosednji republiki.

V Dalmaciji

(Nadaljevanje s 4. strani)

turistov. V ta namen je bilo sklenjenih več pogodb za čezmorsko povezavo med Dalmacijo in Italijo. V zvezi s tem so posebno poskrbeli za celo vrsto zvez med Ancono, Barijem in drugimi mesti vzhodne obale Italije in raznimi središči vzdolž vse Dalmacije.

Da bi ne govorili le o tem, kako predvidevajo za letošnjo sezono, se bomo na kratko ustavili še pri posebnih načrtih, ki zadevajo eno najbolj obetajočih področij ,in sicer tako imenovano makarsko riviero. Gre v tem primeru za turistično izredno zanimivo področje, dolgo kakih 50 km, katerega središče je Makarska, ki pa zajema lep kos obale proti Splitu ter še večji kos obale proti jugu. Nekateri menijo, da je to najlepši del Dalmacije, kajti z vzhoda ščiti obalo visoko gorovje, z morja pa več otokov, vrhu tega je kar precej širok pas od gore do morja, ki je ves porasel z gozdovi ali pokrit s polji, skratka pripraven za obdelovanje. Veliko je tu obdelovalne površine, tako da je dobava zelenjave, sadja in ostalih potrebščin olajšana.

In na tem področju, na gornjem pasu makarske riviere, nameravajo v prihodnjih nekaj letih zgraditi hotelov in drugih gostinskih obratov za skupno 12.000 ležišč. Ne gre za posamezne in ločene hotele, pač pa za kompleksen in izpopolnjen turistični center v skupni vrednosti več milijard dinarjev, ki bi zajel Brela, Baško Vodo, Baško Polje, Makarsko samo in Tučepe. K tem pa dodajmo še najjužnejši objekt na makarski rivieri, objekt, ki ga predvideva tako imenovani «Južni Jadran». Gre za vrsto objektov v zaokroženi turistični celoti, ki bo obsegala površino 200 ha, na kateri bo objektov za skupno 10.000 ležišč in katerih gradnja bo stala več milijard starih dinarjev.

VOJNI ROMAN SLOVENSKEGA NARODA

Prežihov Voranc — DOBERDOB

Ilustrira dr. R. Hlavaty

94.

Judenburg

«Jaz tudi nobenega!» je rekel Štefanič.

Isto je potrdilo še nekaj drugih vojakov.

«Jaz bi lahko dal za liter mošta,» se je oglasil Meglič.

«Jaz tudi za enega!» je dodal korporal Hafner.

«Za tebe pa ni dobro, če boš hodil po mestu z nami, navadnimi infanteristi!» ga je poučil Palir. «Če te vidi nadporočnik Seunig ali pa celo major Möbius, se boš lahko za ušesi popraskal...»

«Kaj mi kdo more?» se je hudobavčil korporal.

«Kakor Roglju, ki je vsako nedeljo privezan s kako službo. Jahali bodo na tebi, da boš kri znojil. Znajo ti gospodje, znajo...»

Hafner je zamahnil z roko, a Demark je hitro skušal znova naplesti prekinjeni razgovor:

«Za dva litra torej že imamo. Koliko nas pa je?»

Bilo jih je šest, Grahovina je bil medtem že nekam zginil. Bilo je toliko, da se je na vsak način izplačalo pogledati kam. Počasi so se namerili k Pirkšmidu, krčmi za kmečke ljudi, ki je bila v ulici za glavnim trgom. Kljub zgodnji uri so bili prostori že polni. Pirkšmid je imel poleg šmarnice še najboljši sadjevec in tudi špirit, ki ga je točil, ni tako hudičevo smrdel kakor pri Gruberju ali pa pri Zaparki. Novi gostje se še niso dobro razgledali po zakajenih izbah, ko je od neke mize zaklical znan glas:

«Palir!»

Poklicani se je ozrl in že vzkriknil:

«Barfuss!»

Bil je v resnici njihov nekdanji tovariš Barfuss, ki so ga zapustili v Lebringu že pred meseci. Takrat, ko so odhajali, sicer ni bil slab, toda zdaj je bil tako debel, da bi ga skoraj ne mogli spoznati. Prisedli so kar k njegovi mizi. Srečanje je bilo res nepričakovano, toda kmalu jim je Barfuss pojasnil, kako je prišel sem. Bil je doma iz bližnje okolice in je pravkar že drugič odhajal na dopust. Ker ni maral hoditi peš, je čakal na kmeta iz svoje vasi, ki je bil tu po opravkih. To je povzročilo, da ga je imel že precej pod kapo. Janezi se ga kar niso mogli nagledati, tak je sedel za mizo; ušesa so mu štrlela iz pravih maščobnih jam in poteze, ki jih je zadobil v Galiciji in potem na Doberdobu, so popolnoma zginile; uniforma je bila popolnoma nova, a na prsih se mu je blestela bronasta kolajna, zaslužena na Doberdobu.

Kmalu so bili vsi kakor družina.

«Ali si še zmeraj v Lebringu pri bacilih?» ga je podražil Palir.

«Še vedno in me tudi noben zlomek ne spravi stran!» je vpil Barfuss. «Jem, kolikor hočem, spim, kolikor hočem, in čakam, kdaj bom začel nositi bacile. Ta dr. David je izvrsten človek — naj ga hudič vzame! Kadar koli me vidi, mi začne kvasiti o bacilih. Kvasi, si mislim jaz, samo da me pustiš v miru.»

Potem je Barfuss pripovedoval, da je dr. David medtem pometel z vsemi simulanti, nagnal je iz taborišča tudi Segala, katerega je ščitil feldvebel Rom, nazadnje pa je nagnal tudi Roma samega. Janezom je bilo skoraj prijetno slišati take stvari ,čeprav je vsak, ki je imel opravka z Lebringom, preklinjal Davidovo ime.

«Dr. Taggel je zdaj pri nas!»

«Da, tudi vse svoje pomočnike je razgnal.»

Barfussu je bilo lahko; imel je denar in odhajal je na enomesečni dopust. Demark je že mežikal Palirju, češ naj ga malo potiplje, vendar je bilo to popolnoma nepotrebno. Barfuss se je že razkoračil za mizo in vpil:

«Pirkšmind, vina na mizo! To so moji tovariši, s katerimi sem bil na Doberdobu. Vina na mizo.»

Potem so pili bratovščino z dobrodušnim Barfussom tudi tisti, ki so ga danes prvikrat videli. Vedel se je kakor gospodar.

«Vidite, Kranjci, to je moja domovina! Kar tukaj vidite — moja domovina! To je nekaj drugega kakor tisto vaše kamenje, tisti Kras...»

«Vsi kraji so lepi za tistega, ki je tam doma,» mu je ugovarjal Štefanič. «Če bi bil mir, bi se človek tudi na Doberdob rad vrnil domov.»

Štajerec se je malo zamislil, potem pa rekel:

«Imaš prav, Štefanič! Vedno si imel prav! Sploh ste vi Kranjci imeli vedno prav...» Po teh besedah je premeteno poškilil po omizju.

Štefan šmarnice je zadostoval, da ga je vsa šesterica s korporalom Hafnerjem vred čutila, in še en nov štefan je povzročil, da so se pivci pričeli motno gledati, medtem ko so se po tretjem štefanu že tikali. Razni oziri, ki so jih malo prej še čutili, so padli in zavladala je neusmiljena odkritosrčnost.

«Kaj pa s tvojo sestro?» je Štefanič vprašal Barfussa Toda s tem je nehote dregnil v sršenovo gnezdo; Barfuss ga je najprej zabodeno pogledal, potem pa vzrojil:

«Jaz nimam nobene sestre, jaz nimam nobene sestre...!»

«Kaj se boš onegavil? Tista, katera se je z Rusom spečala?»

«Tista ni moja sestra!» jo je skušal zatajiti Barfuss, ki je bil podoben tigru, pripravljenemu, da se vsak hip spusti na svojo žrtev. Tako ga je držalo nekaj časa, dokler ga ni spustilo, in se je naposled ves potrt zgrbil za mizo.

«Ko sem bil zadnjič na dopustu, sem jo nagnal od hiše. Take cafute ne potrebujemo pri nas. V naši hiši ne!»

Demark in njegovi tovariši so se mu pričeli rogati. Hafner se je široko zasmejal in rekel:

«Ali je kakšna razlika med Rusom in kakim Štajercem? Kakšna razlika...?»

«Ti tega ne veš, korporal. To boli. Naša Truda... edina v občini...»

Ker mu je skoraj jelo iti na jok, so ga tovariši pustili v miru. Barfuss je potem sam nadaljeval:

«Nagnal sem jo in zdaj je menda v Judenburgu pri Zaparki.»

«Pri Zaparki? Tista Truda, nova natakarica?»

Vsi vojaki so poznali Zaparkovo natakarico Trudo, ki je veljala za eno najlepših natakaric v celem Judenburgu in so se noč in dan smukali oficirji okrog nje.

«To je brhko dekle in nimaš prav, da tako govoriš o njej,» je dejal Palir. «Pri njej si je že marsikdo prste osmodil.»

«Seveda, ker ji še zmeraj tisti Rus roji po glavi!» se je znova razburil Barfuss.

Kmalu so pozabili tudi na njegovo sestro in pili dalje, kajti Barfuss je neutrudljivo plačeval .Omizje se je kar samo od sebe začelo večati. Ko se je Barfuss spet pošteno izkričal, se mu je zresnil obraz, nakar se je sklonil k miznemu oglu, kjer so sedeli njegovi bivši tovariši z Doberdoba, Štefanič, Demark in Palir, ter jim je polglasno zagrozil s kazalcem:

«Toda rečem vam, da mi ne boste kake svinjarije napravili! Mojim rojakom tega ne smete napraviti...»

(Nadaljevanje sledi)

PROCES PROTI LISTU ETHNOS

Bivši minister Zigdis obsojen na 5 let zapora

Grško vojaško sodišče je naložilo hude kazni tudi ostalim obtožencem

ATENE, 2. — Grško vojaško sodišče je sinoči obsodilo bivšega ministra za industrijo Johannesa Zigdisa na štiri leta in pol zapora. Sodišče je mnenja, da je obtoženec kriv zakonskega prekrška, ker je menda širil vesti, ki bi utegnile vznemeriti grško javno mnenje. Johannes Zigdis, ki je sedaj star 57 let, je bil svojčas poslanec Zveze sredine. Prejšnji teden je objavil v atenskem časopisu «Ethnos» članek v katerem je zahteval ustanovitev vlade narodne enotnosti, upoštevajoč stanje, ki je nastalo zaradi znanih ciprskih dogodkov. Njegov soobtoženec Johannes Kapsis, ki je odgovorni urednik omenjenega lista, je bil obsojen na pet let zapora.

Vojaško sodišče je obsodilo nadalje založnika Kostasa Kyriazisa na štiri leta zapora, njegova dva poslovna sodelavca Ahileja Kiriazisa in Kostantina Nikolopulosa vsakega na tri leta zapora. Urednik Ekonomides je bil obsojen na 15 mesecev zapora.

Vsi obtoženci so odbili vse obtožbe. Bivši minister je pripomnil, da se je v Grčiji prvič zgodilo, da neko sodišče razsoja o nekem dejanju, ki ga oblasti smatrajo za prekršek, čeprav je šlo v bistvu za poziv na narodno enotnost, ki je bila potrebna v trenutku, ko se je država znašla v težkem položaju. «Ni oblasti, metod pritiska in režimovih tankov ,ki bi mi preprečili, da bi povedal svoje mnenje o položaju v državi», je izjavil bivši minister. Državni pravdnik pa je v svojem obtožnem govoru trdil, da je treba obsoditi obtožence, ker so vedno delovali v duhu protinacionalne propagande, kar naj bi po njegovem mnenju onemogočalo grškemu ljudstvu «da gre po poti, ki jo je režim nakazal, prave demokracije.»

Obsojenci se ne bodo mogli pritožiti, ker je razsodba dokončna. Razen na zaporne kazni so bili vsi obsojeni tudi na denarne kazni po 1 milijon in 200 tisoč drahem za vsakega. Časopis «Ethnos» bo za šest mesecev izgubil pravico do nakupovanja papirja po ugodnejših cenah.

List «Ethnos» je danes izšel z naslovom na devet stolpcev. Objavil je vest o razsodbi in stenografski zapisnik razprave. Golemu poročevanju o procesu ni sledil noben komentar. Domnevajo, da bo moral list «Ethnos» verjetno prenehati svoje delovanje, ker ne bo v stanju, da bi izhajal spričo povečanih stroškov zaradi nakupa papirja.

Bivši minister za zunanje zadeve Averof je komentiral razsodbo atenskega vojaškega sodišča, trdeč, da gre za poskus, da se izvaja nasilje nad tiskom. Težke obsodbe je pristavil Averof, zadevajo samo formalno razne obtožbe. V resnici pa gre za poskus teroriziranja grškega tiska.

STARAKISOVO PISMO IZ ZAPORA

Mučenje v zaporih grških polkovnikov

PARIZ, 2. — V Parizu so v teh dneh objavili pismo francoskega časnikarja grškega porekla Starakisa, ki je že dalj časa v grških zaporih. Pismo je objavila agencija «Athenes-Presse Libre» in ga povzel list «Le Monde».

V svojem pismu Starakis pravi med drugim: «Aretirali so me 19. avgusta 1969. leta, in sicer agenti Babalis, Janakopulos in trije njihovi tovariši iz vrst varnostne službe. Eno uro so me nasilno zasliševali in šele potem so me premestili v zapor Bubulinas. V prisotnosti Malliosa, Lambruja in Janakopulosa ter treh drugih agentov me je Babalis tolkel z bikovko po podplatih. Šele ob zori so me prepeljali v celico štev. 17. Že v prvih dneh po aretaciji, sem zahteval, naj mi dovolijo, da telefoniram svojemu poslaništvu, ki naj bi o aretaciji obvestilo mojo družino. Agenti so kategorično odbili moje zahteve. V zaporu Bubulinas so me vpisali pod imenom Janakopulos, pod pretvezo, da niso vedeli za moje ime. V trenutku aretacije pa sem imel pri sebi svoj francoski potni list, francosko osebno izkaznico, francosko vojaško knjižico, potrdilo o francoski volilni pravici, farncosko vozniško dovoljenje, mednarodno vozniško dovoljenje, karnet čekov, francosko časnikarsko izkaznico, grško časnikarsko izkaznico ter razne druge dokumente. Na zaslišanju so mi agenti vedno grozili, da bodo uporabili vse metode mučenja, med drugim spolna mučenja, ali pa celo me bodo spravili s sveta, češ da sem izgubil življenje pri neki prometni nesreči.

Začetek septembra 1969 so me izročili v roke vojaške policije, kjer me je polkovnik «X» začel ponovno zasliševati ter uporabljal pri tem vse metode mučenja. V celici štev. 4 sem moral stati mirno in se nisem smel nikoli nasloniti na zid. Tri dni mi niso dali niti kapljice vode. Stalno me je nadzoroval stražar, ki me je bil s pestmi, če nisem stal ravno.

Polkovnik «X» mi je oredložil, da bi mi dali šest milijonov drahem, če bi delal v Parizu za grško obveščevalno službo. En teden pozneje je polkovnik «X» ukazal v prisotnosti agenta Babalisa, da me znova mučijo, ker so hoteli zvedeti, če je član francoskega konzulata Teurrière povezan z organizacijo «Demokratična obramba».

V nadaljevanju svoje izjave Starakis pravi, da so ga potem odvedli v samotno celico kjer ga je kakih deset vojakov dvje pretepalo. Med pretepanjem je dvakrat omedlel. Enkrat so ga štirje vojaki držali za roke in noge, medtem ko ga je neki podčastnik tolkel z bikovko po podplatih. Po petnajstih minutah, pravi Starakis, sem priznal vse kar so hoteli.

Starakis je še vedno v grških zaporih, kjer čaka na obravnavo. Grške oblasti so sicer obljubile, da ga bodo samo izgnale iz države, toda v resnici so tudi po obljubah, ki so jih dale francoskim diplomatskim oblastem, nadaljevale zaslišavanja in seveda tudi mučenje.

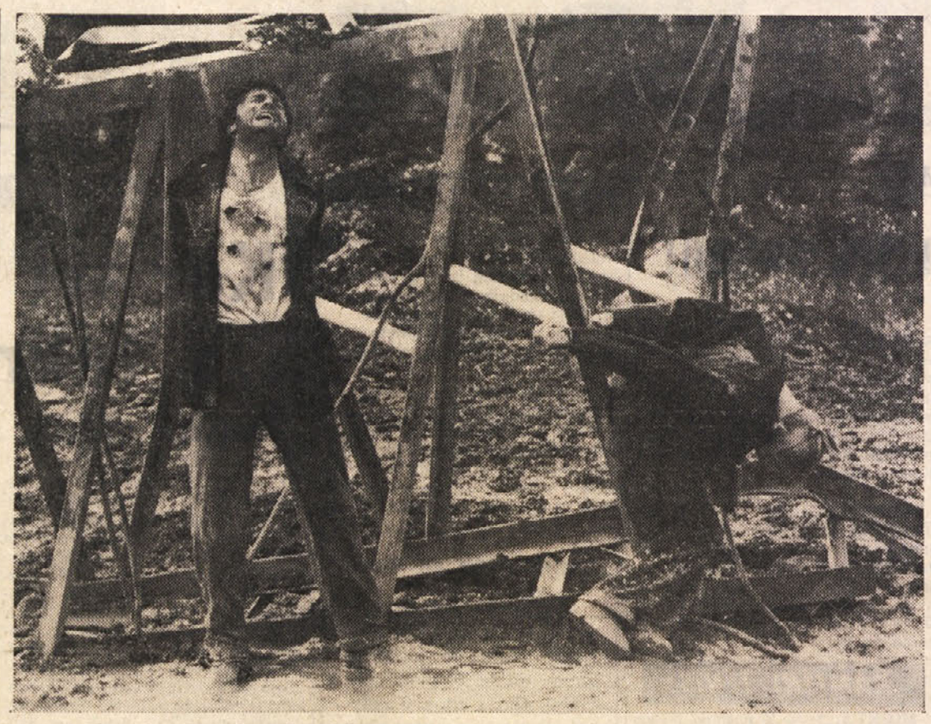

Franco Nero je eden od protagonistov zadnjega filma Giuliana Montalda «Gott mit uns». Film obravnava resnično zgodbo dveh nemških ujetnikov, ki so ju v maju leta 1945 ubili «tovariši» po procesu v nekem holandskem koncentracijskem taborišču

PO UKREPIH ŠVICARSKIH OBLASTI

Minister Donat Cattin izraža svojo zaskrbljenost

Koordinacijska komisija naj bi zavzela dokončna stališča

Ukrepi švicarskega zveznega sveta v zvezi z omejitvijo števila tujih delavcev v Švici so sprožili vrsto sklepov in srečanj italijanskih oblasti, ki bodo skušale omiliti huda posledice, ki jih bodo ukrepi neizogibno povzročili.

Delegacija, ki so jo sestavljali predstavniki sindikalnih zvez CGIL, CISL in UIL, se je sestala 25. marca s predstavniki italijanskih izseljenih delavcev včlanjenih v FCLI, ACLI, INCA, INAS, INASTIS in ITAL (to so razne ustanove, ki ščitijo pravice italijanskih izseljencev). Proučili so razne probleme, ki se bodo pojavili v kratkem času, ko bodo švicarske oblasti pričele izvajati ukrepe in bodo praktično uveljavile novi sistem. Na sestanku so predstavniki sindikatov in izseljencev sklenili, da bodo skušali pritegniti pozornost italjanske vlade, ki naj bi poskrbela, da se čimprej sestane italijansko - švicarska komisija. Ta naj bi pregledala in obnovila, ali vsaj delno spremenila, pogodbo ki so jo italijanske in švicarske oblasti v zvezi z izseljenci sklenile še leta 1965. Z novimi ukrepi je ta pogodba popolnoma zastarela, kolikor je bila zadnje čase že nekoliko neprimerna. V primeru, da švicarske oblasti ne bi popustile, bo morala italijanska vlada poskrbeti za nova delovna mesta v Italiji, še posebno na področjih, kjer je izseljenstvo najbolj razširjeno. V uradnem poročilu predstavniki sindikatov poudarjajo važnost, ki jo bo imel sestanek predstavnikov italijanskih in švicarskih sindikatov na zvezni ravni, kakor se je to pred kratkim zgodilo za gradbeniške delavce. Delegacija emigrantov se je srečala tudi s podtajnikom za zunanje zadeve senatorjem Dionigijem Coppom in mu poročala o sestanku, ki so ga imeli izseljenci v Švici. Poudarila je dejstvo, da skušajo izseljenci razviti svojo enotno «politiko», ki naj bi bila skupna vsem emigrantskim organizacijam in na osnovi katere bi skušali uveljaviti svoje demokratične in civilne pravice.

Po odhodu delegacije se je senator Coppo sestal s predstavniki raznih organizacij, ki ščitijo pravice izseljencev, kakor so ANFRE in UCEI. Prišli so do zaključka, da ukrepi švicarskih oblasti ne stremijo za tem, da bi dejansko zmanjšali število tujih delavcev, temveč da bi omejili skupni letni kontingent. Po našem mnenju privede tudi taka formula do istega končnega učinka. Tudi omejitev pravice do menjave dela in soloh mesta ali kantona potrjuje to tezo. Posamezni kontingenti niso več razdeljeni na podjetja ali obrate, temveč na kantone, kar precej spremeni sliko celotnega sistema izseljevanja in sploh dela v Švici.

Tisti, ki jih bo novi sistem najbolj prizadel, bodo seveda sezonski delavci. Senator Coppo je v uradnem poročilu poudaril, da bo to ena od glavnih tem, o kateri bodo govorili na sestanku mešane komisije. Določiti bodo morali točno število izseljencev in na podlagi tega določiti odstotek sezonskih delavcev in točno lestvico, po kateri bodo lahko sezonski delavci postajali «stalni».

Švicarske oblasti so po svoji strani sklenile, da bodo vsaj delno skušale rešiti problem prevelikega števila tujcev v svoji državi tako, da bodo podpirale in «ščitile» naturalizacijo vsaj tistih tujcev, ki so rojeni v Švici. Švicarske oblasti so že enkrat dale predlog, ampak reakcija kantonov je bila zelo negativna. Zato so oblasti tokrat predlagale kantonom, naj bi nudili brezplačno naturalizacijo tistim tujcem, ki poleg tega, da so že rojeni v Švici, tudi vsaj pet let obiskujejo švicarske šole.

Za državljanstvo smejo zaprositi med 18. in 22. letom starosti. Kar se pa tiče tistih, ki so se preselili v Švico, ko so že izpolnili minimalne šolske obveznosti v državi, kjer so se rodili, je policijsko in sodno zvezno imnistrstvo prepričano, da ni potrebno, da bi spreminjali zakone, ker se taki ljudje le težko privadijo novega načina življenja in se teže asimilirajo. Tudi sami si v glavnem ne želijo postati švicarski državljani. Zvezni svet daje dalje kantonom posebna navodila v zvezi z olajšanjem formalnosti za naturalizacijo tistih tujih državljanov, ki so se poročili s švicarskimi državljankami, in z v Švici posvojenimi otroki. Tem naj bi tudi delno zmanjšali davke in olajšali iskanje stanovanja. Taki ukrepi bodo jasno podkrepili naturalizacijo in asimilacijo tujih državljanov, kar pomeni da v času dveh rodov, če že ne enega, bodo «tujci» postali «popolni» Švicarji.

Za zadevo se precej zanima tudi italijanski minister za delo Donat Cattin, ki je poslal ministrstvu za zunanje zadeve pismo, v katerem izraža svoio zaskrblienost v zvezi s švicarskimi ukrepi. Minister nadalje ugotavlja da bodo novi ukrepi zajezili letno emigracijo italijanskih delavcev. Poleg tega se letno vrača iz Švice približno 80 tisoč tujih delavcev, od teh je 70 odstotkov Italijanov. Ker takim ne bodo švicarske oblasti obnavljale dovoljenj, bodo morale italijanske oblasti poskrbeti, da namestijo vsaj 25 tisoč delavcev v Italiji. Problem zase bo spet število sezonskih delevcev, ki bodo iz objetivnih razlogov morali zapuščati delovna mesta in ki ne bodo dobivali ponovnega dovoljenja, kakor predvideva novi zakon št. 12. Po tem zakonu bi morali sezonski delavci prebiti v tujini vsaj 45 mesecev v zadnjih petih letih, da bi jim dali dovoljenje za stalno delo. Donat Cattin je poudaril važnost sestanka italijansko - švicarske komisije, ki naj bi našla kompromismo izhodišče. Sestati bi se morala tudi italijanska koordinacijska komisija za delo v tujini, ki naj bi v zvezi s švicarskimi ukrepi zavzela svoje dokončne stališče.

FROSINONE, 2. — Iz poštnega vozila so neznani tatovi ukradli približno 25 milijonov vrednosti. 61-letni voznik furgona Francesco D'Amassa je izjavil, da so tatovi verjetno «opravili svoje delo» na trgu pri železniški postaji, ko se je oddaljil od vozila, da bi na postaji dvignil še nekaj vreč pošte. Tatvino je ugotovil šele ob povratku s postaje. Preiskavo vodijo karabinjerji iz Frosinoneja.

VESTI IZ SLOVENIJE

Na pragu izgradnja jedrske elektrarne

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 2. — Odbor sveta Slovenije za energetiko je na zadnji seji v Ljubljani potrdil predlog, da v Sloveniji v bližnji prihodnosti zgradijo, poleg drugih, tudi prvo jedrsko elektrarno. Predlog je pripravila skupina strokovnjakov, ki je preučila precej različnih možnosti za nadaljnji razvoj energetike, se pravi graditve elektrarn v Sloveniji. Proučevanje v katerega so vključili številne ustanove iz Slovenije ter posebni institut iz Zagreba, je pokazalo po kakšnem vrstnem redu naj bi v Sloveniji gradili v naslednjih desetih letih nove elektrarne. V vsakem primeru pa je v seznam bodočih gradenj vključena tudi jedrska elektrarna, ki bi bila obenem prva v državi. Gradnja take elektrarne je tembolj upravičena, ker bodo v Sloveniji odprli razmeroma velik rudnik urana, ki bo prav tako edini v državi. Priprave za gradnjo jedrske elektrarne se bodo začele takoj, oziroma so se z dosedanjimi raziskavami pravzaprav že začele. Vendar pa sta ne glede na to še sporni velikost, kakor tudi lokacija bodoče elektrarne. Po sedanjih predlogih bi bila jedrska elektrarna močnejša od polovice vseh sedanjih slovenskih elektrarn kot možna lokacija se najbolj pogosto omenja Krško, kot rok dogradite pa leto 1976.

* * *

Republiški sekretariat za prosveto in kulturo Socialistične republike Slovenije je imenoval pripravljalni odbor za organizacijo letošnje mednarodne razstave učnih pripomočkov, ki bo v Celovcu od 20. do 26. maja. Sodelovali bodo šolniki iz vseh treh obmejnih dežel: Furlanije-Julijske krajine, Hrvatske in Slovenije. Prikazali bodo učbenike in druge šolske pripomočke. Za predsednika pripravljalnega odbora Slovenije je imenovan ravnatelj osemletke iz Bovca Vlado Uršič, ki je bil tudi pobudnik prve podobne razstave leta 1968 v Vidmu in lani v Novi Gorici. Drugi del razstave v Celovcu bo prikazal likovne izdelke učencev iz raznih šol treh sosednih dežel. Učenci od 12. do 15. leta starosti pa bodo razstavljali plakate pod geslom «Sožitje med narodi na področju Alpe-Adria». Razstavni dnevi bodo, kot po navadi, posvečeni gostom iz Jugoslavije in Italije. Ob jugoslovanskem dnevu bo Slovenija prikazala sistem slovenskega šolstva s poudarkom na šolstvo italijanske in madžarske narodnostne skupnosti. Za zabavni del dneva bo poskrbel učiteljski pevski zbor «Emil Adamič». Delegacije udeležencev bosta sprejela župan mesta Celovec in koroški deželni glavar.

* * *

V slovenski skupščini v Ljubljani sta zasedala danes republiški in gospodarski zbor. Razpravljali so med drugim tudi o predlogu finančnega načrta cestnega sklada Slovenije za leto 1970 ter o kriterijih za izdelavo programa vzdrževanja in rekonstrukcije cest 1., 2. in 3. reda v Sloveniji za obdobje 1971 - 1975.

DRAGO KOSMRLJ

Letalo «Mystere IV» strmoglavilo zaradi eksplozije

PARIZ, 2. — Francoski vojaški reaktivni lovec tipa «Mystere IV» se je danes zrušil v bližini letalskega oporišča Ca Aux. Letalo so uporabljali za vežbanje vojaških pilotov.

Nesrečo sta opazila dva delavca. Letalo je nenadoma eksplodiralo, kar je onemogočilo pilotu, da bi se rešil s padalom. Letalo je padlo na neko gozdnato področje, kjer so se drevesa vnela. Požar so pogasili gasilci bližnjih krajev.

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO!

JAPONSKO LETALO ŠE VEDNO V SEULU

«Gusarji» so pristali na zamenjavo potnikov z japonskim poslancem

Včeraj zjutraj končno sprejeli hrano in zdravila Telefonska zveza med Tokiom in Pyongyangom

SEUL, 2. — Japonsko letalo, ki ga je v noči med ponedeljkom in torkom skupina levičarskih študentov hotela preusmeriti v Pyongyang, je še vedno na letališču v Seulu, medtem ko se pogajanja «gusarjev» z južnokorejskimi oblastmi nadaljujejo. Verjetno se bo zadeva zaključila jutri zjutraj.

Pogajanja so se nadaljevala ves dan. V začetku so «gusarji» odločno odklanjali kompromisne predloge južnokorejskih oblasti in japonskega predstavnika v Seulu Kanayame. S svoje strani so Južnokorejci sklenili, da letalu ne dovolijo vzleta, dokler «gusarji» ne izpustijo vseh potnikov in posadke. Ta sklep je sprejel ministrski zbor, ki se je sestal danes zjutraj in ki mu je predsedoval ministrski predsednik Cgung Il-Kwon.

Kasneje so «gusarji» predlagali južnokorejskim oblastem zamenjavo potnikov s kakim talcem. Med telefonskim razgovorom so se zedinili, naj bi odpotovali z njimi japonski minister za prevoz Shinjiro Yamamura. Ker oni tega ministra osebno ne poznajo, so postavili pogoj, da pride v Seul japonski poslanec socialistične stranke Sukeya Abe, ki naj identificira japonskega ministra. Poslanec naj bi seveda odpotoval z njimi. Sukeya Abe je popoldne odpotoval iz Tokia in že zvečer dospel v Seul. «Gusarji» so javili, da bi želeli vzleteti najkasneje jutri zjutraj in ukazali, naj za to pripravijo in pregledajo letalo. Na tiskovni konferenci je japonski minister Hashimoto javil, da je sicer južnokorejska vlada dovolila prihod japonskega poslanca Abeja, vendar je bil sklep, da japonski minister nadomesti potnike, sprejet, ne da bi bila vlada o tem obveščena. Popoldne se je letalu približal južnokorejski obrambni minister Naehirk Junk in še enkrat ponovil «gusarjem», da je vlada trdno odločena, da jim ne dovoli vzleta, če ne izpustijo potnikov.

Južnokorejske oblasti so prepričane, da so «gusarji» silno utrujeni. Medtem ko včeraj niso hoteli sprejeti hrane za potnike, so danes zjutraj dovolili, da so se približali letalu uslužbenci in prinesli hrano, pijačo in zdravila. Zvečer so sami predlagali, naj bi ponovno prinesli hrane, oblasti pa so predlog zavrnile.

S posredovanjem sovjetske in japonske vlade so uredili telefonsko zvezo med Pyongyangom in Seulom. Direktor tiskovnega urada zunanjega ministrstva je javil, da bo zveza začasno delovala štiri ure na dan.

Popoldne je drugi pilot, 32-letni Keilchi Ezaki, med telefonsko zvezo s kontrolnim stolpom prosil južnokorejske oblasti, naj dovolijo vzlet.

Vodja «gusarjev» je končno povedal kdo je. Imenuje se Takamoro Tamiya, star je 27 let in je diplomiral na univerzi v Osaki. Japonska policija ga zasleduje že od preteklega novembra, ker je eden od vodij skrajno levičarske organizacije «Rdeča armada».

Japonska radijska postaja «NHK» je zvečer javila, da so severnokorejske oblasti izdale dovoljenje, da letalo pristane v Pyongyangu. Celotna zadeva bi se morala torej zaključiti jutri zjutraj, ko bodo «gusarji» izvedli zamenjavo potnikov s poslancem. Sicer so bili gusarji pripravljeni odpotovati tudi prej, ampak zdi se, da je to tehnično neizvedljivo, kakor bi bil neizvedljiv tudi pristanek na letališču v Pyongyangu ponoči.

Najmanj 1.000 mrtvih zaradi potresa pri Gedizu

GEDIZ, 2. — Posebna skupina švicarskih tehnikov je danes našla pod ruševinami mesta pet težko ranjenih oseb. Švicarski tehniki uporabljajo pri svojem delu posebne elektronske naprave, ki so jih s pridom uporabili pri reševanju ljudi, ki so jih zasuli snežni plazovi. Čeprav je že preteklo 5 dni od strahovitega potresa, je vest vzbudila novo upanje, da bo mogoče rešiti še večje število ljudi, ki so ostali pri življenju.

Nad potresnim področjem se je spet pojavilo sonce, kar je vsaj deloma ublažilo posledice strahovite katastrofe. Stanje pa ni nič rožnato spričo velikih težav, na katere naletijo reševalci, ko se je treba prebijati do raznih oddaljenejših zaselkov.

Koliko ljudi je izgubilo življenje zaradi potresa? Pravijo, da jih je najmanj tisoč, medtem ko je ranjencev dvakrat toliko. Potrjujejo vest, da je v vasi Kaya, ki je oddaljena nekaj več kot deset km od Gediza, umrlo 10 otrok zaradi gripe. Vladne oblasti sicer zanikajo, da so ljudje umrli zaradi malomarnosti pristojnih oblasti. Res pa je, da povsod primanjkujejo šotori in da mora prebivalstvo živeti pod milim nebom. Res je tudi, da helikopterji ne morejo prevažati šotorov in odej, ker morajo predvsem skrbeti za dobavo hrane in zdravil.

Od vseh strani sveta prihajajo v Turčijo pošiljke oblačil, hrane in odej. Pri tem človekoljubnem delu ima svoj delež tudi katoliška organizacija «Charitas internationalis». Pomemben prispevek so nudile tudi protestantske podporne organizacije.

SANREMO, 2. — Ker se žena ni hotela vrniti domov je 33-letni Giovanni D'Aurelio iz Penneja šel na Ulico Aurelia in se blizu sanremskega pokopališča skoraj do golega slekel. Na sebi je obdržal le majico in nogavice, v rokah pa je držal klešče, električno svetilko in vijak.

Agenti letečega oddelka so ga odpeljali v bolnišnico.

UGRABITEV NEMŠKEGA DIPLOMATA V GVATEMALI

Gverilci grozijo, da bodo ubili poslanika von Spretija

Odložena seja gvatemalske vlade

BONN, 2. — Ministrstvo za zunanje zadeve Nemške vzezne republike je sporočilo, da je prejelo od svojega poslaništva v Gvatemali poročilo o pogojih, ki so jih postavili ugrabitelji nemškega poslanika Karla von Spretija za njegovo osvoboditev. Po tem sporočilu so predstavniki revolucionarnega gibanja («FAR») zahtevali, naj Gvatemala osvobodili vse politične pripornike v državi, in sicer 16 oseb v zameno za osvoboditev nemškega diplomata.

Nemško poslaništvo v Gvatemali je nadalje sporočilo, da bi se morala gvatemalska vlada sestati ob 18. uri po srednjeevropskem času, da bi razpravljala o pogojih, ki so jih postavili predstavniki gverilskih sil.

Primer ugrabitve zahodnonemškega poslanika v Gvatemalski republiki povzroča v tej deželi vrsto zelo težko rešljivih problemov. Prvo vprašanje zadeva položaj nemškega diplomatskega predstavnika. Kot smo že omenili svoj čas, niso južnoameriške politične oblasti nikoli dolgo premišljale, ko je šlo za ameriške diplomate. V primeru nemškega diplomata pa so se pojavile določene težave. Gvatemalska vlada je precej ravnodušna do osvoboditve nemškega diplomata. Upa sicer, da se bo zadeva rešila na sprejemljiv način, toda v tem smislu ni do sedaj zastavila svoje politične teže. Sodeč po vesteh, ki so bile posredovane javnosti v zadnjih urah, bi bilo treba sklepati, da gvatemalska vlada ni pripravljena popustiti glede zahtev, ki so jih postavili ugrabitelji. Ti zahtevajo v zameno osvoboditev 16 političnih pripornikov v gvatemalskih zaporih. Gvatemalske oblasti pa pripominjajo, da so bili zaporniki v večini obsojeni na razne kazni po zakoniti poti.

Ta je splošni okvir politične borbe med gvatemalsko opozicijo in domačo vlado. Gvatemalske oblasti se dobro zavedajo, da bi vsako popuščanje pomenilo splošno popuščanje pred srditim napadom gvatemalskih revolucionarjev. Kdo bo zmagal v bitki med gvatemalsko vlado in osvobodilnim gibanjem «FAR» je še vedno zavito v meglo.

Pri pogajanjih za izpustitev nemškega poslanika je nudil svojo pomoč papežki nuncij v Gvatemali msgr. Gerolamo Prigione. Sporočili so tudi, da so ugrabitelji poskrbeli za nakup nekega zdravila za nemškega diplomata, ki že več let boleha na srcu.

V poznih večernih urah se je zvedelo, da so predstavniki organizacije gverilcev zahtevali, naj policija prekine vse poskuse, da bi našla ugrabljenega diplomata. Gverilci so poslali to pismo predsedništvu vlade in vatikanskemu nunciju v Gvatemali. Ugrabitelji pravijo v pismu, da bodo prisiljeni, da justificirajo poslanika, če oblasti ne bodo upoštevale njihovih zahtev. Po sprejetju pisma je vlada odložila sejo.

Priznanja «Zlate knjige»

LJUBLJANA, 2.

V počastitev današnjega svetovnega dneva mladinske književnosti je bila danes v Ljubljani prisrčna svečanost. Tekmovalci za bralne značke podeljujejo vsako leto priznanje imenovano «Zlata knjiga» tistemu delu, ki jim je med prebranimi najbolj všeč. V letošnjem šolskem letu je tekmovalo za bralne značke približno 50.000 učencev iz vseh razredov osemletk. Tekmovali so kar za 23 različnih značk. Letošnje visoko priznanje «Zlata knjiga» so dobila ta dela: Josip Ribičič «Rdeča pest», France Bevk «Mali upornik» in Angelo Cerkovnik «Ovčar Runo». Mladi bralci so po teh treh knjigah najraje segali in jih najraje prebirali.

Dopoldne je bila v prostorih Mladinske knjige razglasitev izida tekmovanja, opoldne pa so se zbrali mladi bralci in literarni ustvarjalci v festivalni dvorani v ljubljanskem pionirskem domu. Ljubljanskim pionirjem so podelili bralne značke, pripravili so kratek spored, predstavili pa so se jim tudi nekateri slovenski književniki, katerih dela so mladi bralci najraje prebirali. V Sloveniji je vsako leto več tekmovalcev za bralne značke, tako da so si nekateri letos že kar drugič prislužili zlato bralno značko.

PO DOLGEM POGAJANJU

Zaradi talca je policija dovolila hudodelcem odhod

Po izpustitvi talca je policija razpredla svojo mrežo po vsej Modri obali

PARIZ, 2. — Štirje do zob oboroženi hudodelci so se včeraj zabarikadirali v hotelu Versailles v kraju Villefrance-sur-Mer. Policija je najprej obkolila poslopje, nato pa ga še zasedla razen seveda nadstropja, v katerem so bili hudodelci, ki so zadržali nekaj talcev. Vodja skupine je znani francoski hudodelec Maurice Sorini, ki se je tudi dolgo časa pogajal s komisarjem Matheiujem iz Nice. Komisar je zahteval, da bi se banditi predali in prvi zapustili poslopje, za njimi pa naj bi stopali talci. Pripravljen je bil odstraniti vse policiste. Sorini na to ni pristal. Izpustil je večino talcev in zadržal tri osebe. Ponoči so hudodelci izpustili še enega talca, vendar so vztrajali na svojih položajih in zahtevali od komisarja, da jim da na razpolago avto, s katerim bi lahko odšli skupaj z enim talcem. Tega pogoja pa ni sprejel komisar Mathieu.

Celotno zadevo je danes zjutraj rešil eden od talcev, Jacques Lespagnon, ki se je prostovoljno javil, da odide z «gangsterji», katerim je dal na razpolago tudi svoj avto. Hudodelci in policisti so sprejeli njegov predlog. Ob pol dveh ponoči so izpustili drugega talca, 62-letnega Nemca Hansa Nitscheja, predali skoraj vse orožje in odšli iz hotela. Spremljaj jih je seveda Lespagnon. Komisar Mathieu je odstranil vse policiste in odpravil tudi cestne bloke.

Hudodelci so odpotovali proti Münchnu. Nekaj ur kasneje je Jacques Lespagnon telefonsko obvestil policijo, da so ga banditi izpustili blizu kraja Aix-en-Provence. Nedaleč so banditi zapustili tudi avto in nadaljevali pot s kakim drugim sredstvom. Policija je razpredla svojo mrežo po celi Modri obali, da bi iztaknila hudočolce. Komisar Mathieu sklepa, da bodo verjetno zavili proti Marseillu, ki je rodno mesto Maurica Sorinija in v katerem se bodo lažje skrili.

VIBO VALENTIA (Catanzaro), 2. — Trije dečki so se hudo ranili zaradi eksplozije bombe iz papirja, ki so jo slučajno pobrali na trgu, na katerem je bila včeraj velika veselica. Dečki so: 7-letni Giovanni Arena, 13-letni Antonino Napoli in 12-letni Pietro Giocà. Eden od treh je našel bombo in jo pokazal prijateljema. Sklenili so, da jo izpraznijo, pa jim je eksplodirala v rokah. Vse tri so nemudoma odpeljali v bolnišnico.

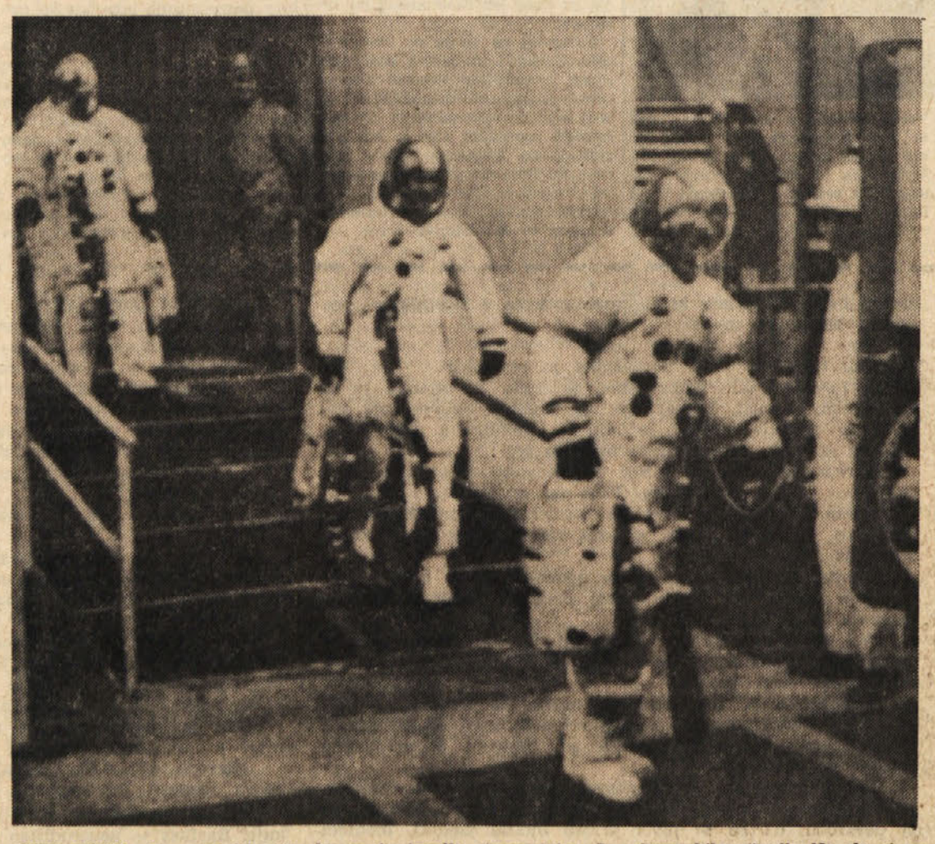

NEW YORK, 2. — V laboratorijih «Westinghouse» so izdelali novo televizijsko kamero, katere objektiva ne morejo prežgati niti sončni žarki. Seveda je način, kako so to izvedli, strogo tajen. Izvedenci so prepričani, da bodo novi stroj lahko uporabljali v vojaške namene, ne samo za vesoljna oddajanja. Kakor je znano, je bila glavna hiba «Apolla 12», da ni mogel posredovati slik, ker se je zaradi močnih sončnih žarkov pokvarila televizjska kamera.

Na sliki: «Apollo 13» in posadka.

UREDNIŠTVO: TRST - UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 - Poštni predal 559 - PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/I, Telefon 33-82 - UPRAVA: TRST - UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 - Telefon 37-338, 95-823 - NAROČNINA: mesečno 950 lir — vnaprej, četrtletna 2.700 lir, polletna 5.200 lir, celoletna 9.600 lir, letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir, SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) - Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 - Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/I., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani - 501-3-270/1 - OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150 finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir - Mali oglasi 50 lir beseda — Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana». — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst.